Α.Ο.Δ.Ο.

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟ ΕΧΟΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΝ
60,000 ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 8—ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 6
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 10

Α.Ο.Δ.Ο.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ, ΚΥΡΙΑΚΗ 3 Ἰουνίου 1907. | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ | ΕΤΟΣ Δ' — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 180 — 17

ΨΕΥΤΡΑ ΑΓΑΠΗ

(Ἱστορίες γιὰ παιδιὰ καὶ φιλοσόφους)

Ἦρθεν ἡ νύχτα καὶ τὸ χωριό, σὰ μιὰ ψυχή, γλυκοκοιμήθηκε στὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ. Ὁ ὕπνος ἔδεσε στὴν ἀγκαλιάτου σπίτια, δένδρα καὶ ἀνθρώπους. Σὲ λίγο τ' ὁλοστρόγγυλο φεγγάρι, ἥσυχο καὶ βουβό, σὰ νὰ μὴν ἤλελε νὰ ταράξῃ τὸν ὅμορφον ὕπνο, πρόβαλε ἀπ' τὴν ψηλὴ κορφὴ καὶ ψήλωσε πάνω ἀπ' τὰ λευκὰ σπιτάκια. Τὸ φῶς του χύθηκε σιγαλὸ σ' ὅλα τὰ γνώριμα μέρη. Πλημμύρησε ὁλόγυρα, χύθηκη ἀνάμεσα σὲ κλαδιά, γλύστρησε στὸ ἄνοιγμα τῶν παραθυριῶν, κατέβηκε ἀπὸ τῆς σαθρωμένες στέγες, πέρασε ἀπὸ τρύπες καὶ χαραμάδες καὶ μοίρασε ἀπὸ ἕνα γλυκὸν ὄνειρο σὲ κάθε κρεββάτι.

Μονάχα στὸ στρῶμα τῆς ὄμορφης χήρας δὲν μπόρεσε ν' ἀφίσῃ τὸ χάρισμά του. Καὶ γλύστρησε ἀπ' τὴν σχισμάδα τοῦ παραθυριοῦ, ἀντίκρισε δυὸ μεγάλα μάτια, ὀρθάνοιχτα, γεμάτα δάκρυα. Φίλησε τὰ δάκρυά της καὶ τῆς χάιδεψε τὸ χλωμὸ πρόσωπο.

— Γιατὶ δὲν κοιμᾶσαι ὄμορφη χήρα; Σοῦφερα ἕνα γλυκὸ ὄνειρο...

— Ὁ ὕπνος ἔφυγε ἀπὸ τὰ βλέφαρά μου καὶ τὄνειρό μου τὸ βλέπω μ' ἀνοιχτὰ τὰ μάτια...

Ἡ ὄμορφη χήρα συλλογιζόταν τὸν καλό της, ποῦ τὴν ἄφισε κ' ἔφυγε τόσο βιαστικά, λέγοντάς της πῶς θὰ ξαναγυρίσῃ καὶ δὲν ξαναγύρισε. Καὶ δὲν ξαναγύρισε γιατί ὁ Χάρος τὸν βρῆκε στὸ δρόμο του καὶ τὸν πῆρε μαζί του. Σὰν εἶδε τὸ φεγγάρι, ἀντρείεψε ὁ καϋμός της.

— Φεγγαράκι μου, δεῖξέ μου τὸ δρόμο νὰ πάω νὰ βρῶ τὸν καλό μου.

Τὸ φεγγαράκι ἐχάιδεψε τὰ ξανθά της μαλλιὰ μὲ καλοσύνη.

Τότες ἡ ὄμορφη χήρα σκούπισε τὰ δάκρυά της πετάχτηκε ἀπ' τὸ στρῶμα, φόρεσε τὰ μαῦρά της ρούχα, σκέπασε τὸ ξανθό της κεφάλι μὲ τὴ μαύρη μαντύλα καὶ βγῆκε σὰν ἠσκιος ἀπ' τὴν πόρτα.

— Φεγγαράκι μου, δεῖξέ μου τὸ δρόμο, νὰ πάω νὰ βρῶ τὸν καλό μου.

Ὁ καλός της, δυὸ χρόνια τώρα κοιμότανε ἔρημος καὶ μονάχος κι' αὐτός, κάτω ἀπ' τὸ ψηλὸ τὸ κυπαρίσι, στὴν αὐλὴ τοῦ μοναστηριοῦ. Ἡ ὄμορφη χήρα πέρασε στενὰ καὶ σταυροδρόμια, πέρασε χωράφια καὶ ρεματιές, γιὰ νὰ φτάσῃ στὸν καλό της, νὰ τὸν συντροφέψῃ ὅλη τὴ νύχτα, νὰ τοῦ πῇ τὰ μυστικὰ τῆς ἀγάπης.

Τὸ φεγγάρι τῆς ἔδειξε τὸ δρόμο καὶ τὴν ἔφερε ὡς τὴν πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ. Τὰ πουλιὰ καὶ τὰ κυπαρίσια τὴν γνωρίσανε ἀπὸ μακριὰ κὰι τὴν καλοδέχτηκαν μ' ἀγάπη καὶ ψυχοπόνια.

Σὰν ἐμπῆκε μαυροντυμένη ἡ νυφοῦλα στὴν αὐλὴ τοῦ μοναστηριοῦ, προχώρησε ἀλαφροπατῶντας στὸ παχὺ χορτάρι καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸ μνῆμα τοῦ καλοῦ της. Τὰ δάκρυά της τρέχανε σιγαλὰ μέσα στὸ φῶς κάτω ἀπ' τὴ μαύρη μαντύλα, ὅπως τρέχανε κάτω ἀπ' το λευκὸ πέπλο, τὴν ὥρα τοῦ γάμου. Κάθισε στὴ ρίζα τοῦ κυπαρισιοῦ κι' ἀγκάλιασε τὴν πέτρα τοῦ τάφου. Τὸ ἄσπρο καὶ χλωμό της χέρι χάιδεβε γλυκὰ κι' ἀλαφριὰ τὴν κρύα πέτρα, σὰν κορμὶ ἀγαπημένο.

— Πῶς εἶσαι κρύος, ἀγάπη μου, σὰν τὸ μάρμαρο! Τὸ ἀγιάζι τῆς νύχτας σὲ πάγωσε καλέ μου.

Ἔσκυψε καὶ ζεστανε τὴν πέτρα μὲ τὴν ἀναπνοή της.

Ἕνα ἀηδονάκι, ποῦ εἶχε ξυπνήσει ἀπ' τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, καὶ τίναζε τὶς φτερούγες του ἀπάνω στὸ ψηλό κλαδί, ψυχοπόνεσε τὴν ὄμορφη χήρα καὶ τῆς εἶπε μὲ ψιλὴ φωνοῦλα:

Ἄδικα κλαῖς καὶ δέρνεσαι, ὄμορφη χήρα. Ὁ καλός του δὲν ἀκούει, γιατί ὁ καλός σου δὲν εἶν' ἐδῶ.

Ἡ ὄμορφη χήρα ξαφνιάστηκε ἀπ' τὴ φωνούλα τοῦ ἀηδονιοῦ.

— Καλό μου πουλί, τοῦ εἶπε. Ἐσὺ ποῦ συνροφεύεις τὸν καλό μου καὶ νανουρίζεις τὸν ὕπνο του, γιὰ πές μου ποῦ βρίσκεται, γιὰ νὰ πάω νὰ τονὲ βρῶ.

Τὸ ἀηδόνι ξαναλάλησε μὲ καλοσύνη.

— Κάθε νύχτα ὁ καλός σου, σηκώνεται ἀπ' τὸ χῶμα, φεύγει μακρυὰ καὶ μὲ τὴν αὐγὴ ξαναγυρίζει.

Ἡ ὄμορφη χήρα λαχτάρησε ἀπὸ ἀγάπη.

— Γιὰ πές μου, καλὸ πουλί, τοῦ ξαναεῖπε. Ἐσὺ ποῦ βλέπεις μακρυὰ, ἀπ' τὸ ψηλὸ κλαδί σου, γιὰ πές μου, ποῦ πάει ὁ καλός μου;

— Ἀλοίμονο! Δὲν ξέρεις, φτωχὴ γυναικοῦλα, ποῦ πᾶνε οἱ πεθαμένοι; Ὅταν ἡ νύχτα ἁπλωθῇ ἀπάνω στὰ μνήματά τους, πᾶνε καὶ βρίσκουν τὶς ἀγάπες τους;

— Κακὸ πουλί! εἶπε μ' ἕναν ἀναστεναγμὸν ἡ ὄμορφη χήρα. Καλὸ πουλί, γιατὶ παίζεις μὲ τὸν πόνο μου; Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀγάπη του καὶ πέρασαν νύχτες καὶ νύχτες κι' ὁ καλός μου δὲν ἦρθε νὰ μὲ βρῇ.

Τὸ ἀηδόνι ψυχοπόνεσε τὴν ὄμορφη χήρα καὶ τῆς ξαναμίλησε μὲ γλυκύτερη φωνοῦλα.

— Ἂν εἶσαι ἐσὺ ἡ ἀγάπη του, ὁ καλός σου ἔρυγε βιαστικὸς γιὰ νὰ σ' ἀνταμώσῃ Γύρισε στὸ σπίτι σου καὶ στρῶσε τὸ νυφικό σου κρεβάτι, πρὶν προβάλῃ ἡ αὐγούλα. Γιατὶ ἂν ἀργήσῃς ἀκόμα, δὲ θὰ προφτάσῃς τὸν καλό σου.

Ἡ ὄμορφη χήρα ἀναστέναξε πάλι.

—Γιὰ πές μου, καλὸ πουλί, ἐσὺ ποῦ βλέπεις μακρυά, ἀπ' τὸ ψηλὸ κλαδί σου, ποιὸ δρόμο πῆρε ὁ καλός μου, γιὰ νὰ τὸν συντύχω στὸ δρόμο νὰ τὸν συντροφέψω στὸ πτωχικό μας. εἶναι δύο χρόνια ποῦ λείπει καὶ θὰ ξέχασε τὸ σπίτι του καὶ δὲ θὰ βρίσκῃ τὴν πόρτα τῆς καλῆς του καὶ θὰ γυρίζῃ μὲς τὴν ἄγρια νύχτα σὰν κολασμένος. Πές μου, καλὸ πουλί, ποιὸν δρόμον ἐπῆρε, γιὰ νὰ πάω νὰ τὸν συντύχω.

Τὸ ἀηδόνι κατέβηκε ἕνα κλαδὶ χαμηλότερα καὶ ξανακεῖπε στὴν ὄμορφη χήρα.

—Βλέπεις τὸ μεγάλο δρόμο μὲ τὶς ψηλὲς τὶς λεῦκες; Ἀποκεῖ ἐπῆγε ὁ καλός σου. Ἐπέρασε τὴ ρεματιὰ σὰν ἀστραπὴ καὶ σταμάτησε κοντὰ στὴ μαρμαρένια βρύσῃ. Ἐκεῖ κάτω ἀπὸ δυὸ γέρικες βαλανιδιὲς εἶναι τὸ σπίτι τῆς καλῆς του.

Ἡ ὄμορφη χήρα ἔβαλε ἕνα ἀναστεναγμὸ βαθὺ καὶ σωριάσθηκε στὸ χῶμα. Τὰ ναφυλλητα τοῦ στήθους της γεμίσανε τὸν ἀέρα.

— Ἀλλοίμονο! στέναζε βαθειά. Ἀλλοίμονο, εἶπε μέσα της, σ' ἐμένα! Αὐτὸ τὸ σπίτι δὲν εἶναι τὸ δικό μου. Αὐτὸ τὸ σπίτι εἶναι τῆς ξελογιάστρας ποὺ ξελόγιασε τὸν ἄνδρα μου. Καὶ τώρα σηκώνεται ἀπ' τὸ χῶμα καὶ πάει καὶ τηνὲ βρίσκει. Ἀλλοίμονο σ' ἐμένα!....

Τὸ καλὸ πουλὶ δὲν ἄκουσε τὰ παράπονα τῆς χαρακομένης. Μόνο σὰν τὴν εἶδε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ δέρνεται, ἐπήδησε ἕνα κλαδὶ παρακάτω, ἔσκυψε ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι της καὶ τῆς εἶπε:

— Γιατὶ κλαῖς καὶ δέρνεσαι, ὄμορφη χήρα Ἀργεῖ ἀκόμα ἡ αὐγή. Σῦρε στὸ σπίτι σου καὶ στρῶσε τὸ νυφικό σου κρεβάτι γιὰ νὰ σὲ προφτάσῃ ὁ ἀγαπημένος σου.

Ἡ ὄμορφη χήρα ἀναστέναξε καὶ εἶπε:

— Καλὸ πουλί, τὸ νυφικό μου κρεβάτι τὄχω στρωμένα ἐδωπέρα. Θὰ τὸν περιμένω ὡς ποῦ νὰ γυρίσῃ.

Τὸ ἀηδόνι πήδησε πάλι στὸ ψηλό του κλαδὶ καὶ σώπασε. Ὅταν ἦρθε ἡ αὐγούλα, ἡ ὄμορφη χήρα εἴτανε ἀκόμα ξαπλωμένη στὴ ρίζα τοῦ κυπαρισιοῦ. Καὶ δὲν ξύπνησε πιά. Ἀνοίξανε ἕνα λάκκο δίπλα στὸν ἄλλον καὶ τὴν βάλανε νὰ κοιμηθῇ κοντὰ στὸν καλό της.

Τὸ ψηλὸ κυπαρίσι σαλεύει λυπητερὰ ἀπάνω στὰ ζευγαρωτὰ τὰ μνήματα. Κι' ὁ κόσμος ποῦ πλημμυρίζει τὸ μοναστῆρι, κάθε γιορτὴ καὶ Κυριακή. μακαρίζει τὰ δύο τἀγαπημένα. ποῦ κοιμοῦνται ἀχώριστα πλάι-πλάϊ. Κ' οἱ ἀρραβωνιασμένοι μὲ τὰ ταίρια τους, σὰ θέλουν νὰ πιάσῃ ὁ ὅρκος τους καὶ νὰ ριζώσῃ ὁ ἔρωτας τους, ἔρχονται κ' ἀμόνουν ἀπάνω στὶς δύο ταφόπετρες.

Μόνο τἀηδόνι στὸ ψηλὸ κλαρὶ μυρολογάει καὶ λέει. Μυρολογάει καὶ λέει τὸ μυρολόι τῆς ψεύτρας τῆς ἀγάπης.

Φρεατίδα 5 Νοεμβρίου 1906

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΤΕΣΣΑΡΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ ΘΗΡΙΩΔΙΑΣ

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΣΟΥΒΕΣΤΡ

Ο ΣΚΑΛΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Ὡμίλει τόσον ὑψηλοφώνως περὶ τῆς μεγαλοφυίας του, ὥστε κατήντησε νὰ τῷ πιστεύσῃ, καὶ νὰ δέχεται τὸν γενικὸν ἐκεῖνον θαυμασμὸν ὡς ὀφειλόμενον εἰς αὐτόν.

Δυστυχῶς ἡ ἐπιτυχία του εἶχεν ἐξεγείρει καθὼς πάντοτε, ζωηρὰς ἀντιζηλίας.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχε γνωρίσει μόνον τὰς γλυκύτητας τοῦ θριάμβου.

Δὲν ἤργησε νὰ γνωρίσῃ καὶ τὴν πονηρίαν του.

Ἓν ἄρθρον καταχωρισθὲν εἰς μίαν ἐφημερίδα ἐχθρὰν τῆς ἐφημερίδος εἰς τὴν ὁποίαν εἰργάζετο ὁ Κάρολος Δουβέρ, ἤρχισε τὸ πῦρ, διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἔργων τοῦ Ἕρμαν Κλῶθερ· ὅσα εἶχε κάμει ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του εἰς Παρισίους, δὲν εἶχον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὴν ἀφέλειαν ἥτις καθίστα τὰ πρῶτα ἔργα του πολύτιμα.

Δεσμευόμενος εἰς τὴν ἔμπνευσίν του, ὑπακούων εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς τύχης, ἀεννάως ἀφῃρημένος ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς ἀπαιτήσεις, εἶχεν ἐργασθῇ ταχέως καὶ χωρὶς ἔρωτα.

Δι' αὐτὸ τὸν ἐμέμφθησαν μὲ ὑποκριτικὴν θλῖψιν. Ἔδειξαν τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, τὰ σφάλματα καὶ τὰς ἐλλείψεις τῶν βιαστικῶν

ξυλουργημάτων, στιγματίζοντες αὐτὸν ὅτι ἕνεκα τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς ἀκορεστίας του εἰργάζετο τόσον ἄσχημα.

Αἱ κατηγορίαι αὗται προσέβαλαν τὸν νέον μας εἰς τὰ μυχιαίτατα τῆς καρδίας του. Οἱ ἐχθροί του τὸ ἔμαθαν ἀναμφιβόλως καὶ τὰς ἐπανέλαβαν κατ' ἀρχὰς μὲν κάθε μῆνα, ἔπειτα κάθε ἑβδομάδα, καὶ εἰς τὸ τέλος καθημερινῶς.

Ἐντὸς ὀλίγου ὁ νεαρὸς σκαλιστὴς δὲν ἠμποροῦσε νὰ ρίψῃ τὰ βλέμματά του ἐπὶ διαφόρων φυλλων χωρὶς νὰ συναντήσῃ κανένα δηκτικὸν σκῶμμα ἢ κανὲν πειρακτικὸν ἐπίγραμμα. Τοῦ ἀπέδιδον λόγους ἢ πράξεις γελοίας Ἐξέθετον σὴν γελοιογραφίαν του εἰς τὴν κοροϊδίαν τοῦ κοινοῦ.

Ὁ Ἕρμαν, τὸν ὁποῖον μία τοιαύτη λυσσώδης καταδίωξις καθίστα μανιώδη, ἠθέλησε νὰ ἐκδικηθῇ. Ὁ Δούβὲρ τῷ εἶπεν ὅτι ἦτο μία «πλευρὰ τοῦ θριάμβου».

Διατὶ ἐξεπλήσσετο, ὅτι τὰ ἴδια μέσα τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθησαν οἱ φίλοι του γιὰ νὰ τὸν καταστήσουν περιφανῆ. τὰ μετεχειρίζοντο οἱ ἐχθροί του γιὰ νὰ τὸν κάμουν γελοῖον; Αὐτὸ ἦτο ἀναπόφευκτος συνέπεια τοῦ θριάμβου τῆς φήμης.

Ἀλλ' ὁ Ἕρμαν Κλώφερ δὲν ἦτο συνηθεισμένος εἰς τὰ ἤθη αὐτά, τὰ ὁποῖα θέτουν τὰ ἔργα καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ καλλ τέχνου εἰς τὴν διάκρισιν τῆς κριτικῆς, γιὰ ινὰ παραδεχθῇ μίαν τοιαύτην παρηγορίαν.

Ἄλλως τε ἠσθάνετο εἰς τὸ βάθος τῶν σκωμμάτων μὲ τὰ ὁποῖα κατέτριχον, μομφὰς ὑπερβολικὰς μὲν, ἀλλὰ δικαίας.

Ἡ ζηλοτυπία εἶχε καταστήσει τοὺς ἐχθρούς του ὀξυδερκεῖς καὶ ἐκτύπων ἀκριβῶς εἰς τὸ ἀσθενέστερον σημεῖον τῆς καρδίας του.

Ὁ Κλῶφερ ὑπερησπίσθη παντοῦ ὅσον ἠδυνήθη ἐναντίον τῶν ἐφόδων, αἵτινες τὸν ἐκτύπων ἀπὸ παντοῦ.

Ματαίως προσεπάθησε νὰ λησμονήσῃ τὴν καταδίωξιν, τῆς ὁποίας ἦτοἔ ρμαιον. Ἡψυχή του συνηθεισμένη εἰς τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν γαλήνην, τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ ἀφάνεια, εἶχε βαθέως συγκινηθῆ καὶ εἶχε ταραχθῆ μέχρι τῶν μυχίων αὐτῆς. Ὑπέπεσεν εἰς τὴν ζοφερὰν μελαγχολίαν, τὴν ὁποίαν μετ' οὐ πολὺ ἠκολούθησε τρομερὰ ἀσθένεια, ὅπου ὀλίγου δεῖν νὰ ὑπέκυπτε. Ἐχρειάσθησαν ὅλαι αἱ ἰατρικαὶ προσπάθειαι καὶ πολλῶν μηνῶν ἀνάπρωσις διὰ νὰ τὸν ἐπαναφέρουν εἰς τὴν ζωήν. Ὁ δὲ Ριὲλ τὸν ἔπεισε νὰ κάμῃ ἕνα ταξεῖδι εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὸ ὁποῖον τὸν ἔκαμε ἐντελῶς καλά.

Εἰς τὴν ἐπάνοδόν τσυ εἶχεν ἀκριβῶς ὅλας τὰς δυνάμεις του, καὶ ἡ μακρὰ ἀργία εἰς τὴν ὁποίαν ἠναγκάσθη νὰ ὑποβληθῇ τοῦ ἐπανέφερον τὴν ὄρεξιν νὰ ἐργασθῇ.

Ἀλλὰ ὅταν παρουσιάσθη εἰς τοὺς ἐμπόρους, αὐτοὶ μόλις τὸν ἀνεγνώρισαν.

Εἶχε καταφθάσει ἀπὸ τὴν Φλωρεντίαν ἕνας ἀγγειοπλάστης, καὶ ὅλη προσοχὴ εἶχε στραφῆ πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Ὁ Ἕρμαν Κλώφερ μετέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κορόλου Δουβὲρ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶπε τὴν μεταβολὴν αὐτήν.

Ὁ δημοσιογράφος ἀνύψωσε τοὺς ὤμους.

— Τί λέγετε, μάϊστωρ, εἶπεν, ὁ θρίαμβος εἶνε ὅπως ἡ τύχη, πρέπει νὰ τὸν πιάσῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ μαλλιά. Ἓξ μηνῶν ἀπουσία ἀρκεῖ γιὰ νὰ κάμῃ ἕνα ἄνθρωπο νὰ λησμονηθῇ. Εἴχατε πολὺ ἄδικον νὰ φύγετε.

— Μὰ ἡ ὑγιεία μου τὸ ἀπῄτει.

— Ἕνας περιζήτητος καλλιτέχνης δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀδιαθετῇ, ἡ κοινωνία μας εἶνε ἕνα σύμφημα ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ ποιοτήτων, καὶ ὅποιος ἔβγῃ ἀπὸ τὰς τάξεις του, ἔστω καὶ γιὰ μίαν μόνην ὥραν, ὅταν γυρίσῃ, εὑρίσκει τὴν θέσιν του κατειλημμένην.

— Μὰ δὲν μπορῶ νὰ ἐπανακτήσω τὴν θέσιν μου;

Ὁ Δουβὲρ ἐκίνησε τὸ κεφάλι του.

— Τὸ ὄνομά σας καὶ σεῖς ὁ ἴδιος εἴσθε γνωστοί. Τὸ τάλαντόν σας ἔχασε τὸ καινουργές του. Τώρα πλέον δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζητε τίποτε ἀπολύτως καὶ τὸ περίεργον καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἐν τῷ κόσμῳ κατέχει τὴν θέσιν τοῦ θαυμασμοῦ... Ὁμιλοῦν γιὰ σᾶς τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὡς θὰ ὡμίλουν γιὰ κανένα πεθαμένον.

— Μὰ εἶνε ἀποτρόπαιον! ἀνέκραξεν ὁ Ἕρμαν Κλῶφερ. Πῶς; Ἤρκεσεν ἕνας χρόνος γιὰ νὰ μοῦ ἀφαιρέσῃ...

— Ὅ,τι ἕνας χρόνος ἤρκεσε νὰ σᾶς δώσῃ, φίλτατε μάϊστερ, ἀπεπεράτωσεν ὁ Κάρολος Δουβέρ. Γιατὶ ἐκπληττεσθε; Ἡ φήμη φεύγει ὅπως ἦλθε...

— Μὰ τότε τί ν' ἀπογείνω;

— Ζητήσατέ το σεῖς, καλέ μου μάϊστερ. Μπορεῖτε νὰ γείνητε ζωγράφος, ποιητὴς ἢ καὶ ἠθοποιός... Θὰ εἶνε ἀληθὴς μεταμόρφωσις, δὲν λέγω, ἀλλ' ἴσως νὰ ἐπανακτήσητε τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινωνίας.

Ὁ Ἕρμαν Κλῶφερ δὲν ἀπεκρίθη τίποτε καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ δημοσιογράφου.

Δὲν ἠμποροῦσε νὰ πιστεύσῃ ἀκόμη ὅτι αὐτὸς δὲν ἔλεγεν ὑπερβολάς. Ἀλλὰ πολὺ γρήγορα ἀνεγνώρισε τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων τοῦ δημοσιογράφου.

Ἀφοῦ εἶχε συνηθίσει εἰς τὴν μέθην τοῦ θριάμβου, ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναρχίσῃ τὰς παρακλήσεις ποῦ κάμνει κάθε ἄνθρωπος εἰς τὴν ἀρχήν τοῦ σταδίου του, νὰ ἰδῇ ἐκ τοῦ πλησίον τὰς ἀποπομπὰς τὰς ὁποίας ποτὲ δὲν εἶχε πάθει, καὶ ἐπὶ τέλους νὰ ὑποφέρῃ ὅλας τὰς θλίψεις καὶ ὅλους τοὺς πόνους καὶ ὅλην τὴν αἰσχύνην τῆς λήθης.

Αἱ δοκιμασίαι αὗται ἦσαν ἰσχυρότεραι τοῦ Ἕρμαν Κλώφερ.

Ἐπάλεσε ἐπί τινα καιρόν. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους μίαν ἡμέραν, μετὰ μίαν ἀποπομπὴν ἐξευτελιστικωτέραν ἀπὸ τὰς ἄλλας ἔτρεξεν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, ἐφώναξεν ἕνα ἔμπορον, ἐπώλησε τὰ πάντα, ἐπλήρωσεν ὅ,τι ἐχρεώστει, καὶ ξεκρεμάσας τὸ σουβλερὸ μπαστοῦνι ποῦ εἶχε στήσει ἐπάνω ἀπὸ τὴν πόρτα ἐν εἴδει τροπαίου:

— Ἀρκετὰ ἐξευτελίσην, ἐψιθύρισε μὲ ἀπερίγραπτον πικρίαν. Ἄς γυρίσωμεν στὸ Δάσος.

Ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ Παρίσι διὰ τῆς αὐτῆς πύλης διὰ τῆς ὁποίας πρὸ τετραετίας περίπου εἶχεν εἰσέλθει. Ἀλλὰ, ἀλοίμονον! ὅλαι αἱ ἐλπίδες αἵτινες τότε τὸν ὤθουν πρὸς τὰ ἐμπρὸς σήμερον ἐξηφανίσθησαν. Εἶχεν εἰσέλθει, εὐτυχὴς νέος καὶ ἰσχυρὸς, ἐν ᾧ τώρα ἐξήρχετο, ἀπηλπισμένος, γηράσας ὑπὸ τὸ βάρος τῶν συγκινήσεων, θνασίμως περίλυπος!

Ὁ δρόμος ὑπῆρξεν ἐπίμοχθος διὰ τὸν μάϊστερ Ἕρμαν Κλώφερ. Χαυνοθεὶς ἀπὸ τῶν Παρισίων τὴν μαλθακὴν ζωὴν εἶχε χάσει τὴν συνήθειαν τῶν μακρῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον δρόμων.

Δὲν ἠσθάνετο πλέον τὴν χαρὰν ἐκείνην ἥτις ἐπεθύμει νὰ διαχύνεται ὑπὸ τὸν γαλανὸν θόλον τοῦ Οὐρανοῦ.

Πολλάκις ἠναγκάσθη νὰ σταματήσῃ διὰ νὰ ξεκουρασθῇ.

Εἰς μίαν ἐκ τῶν στάσεων αὐτῆς ἐπωφελήθη τῆς περιστάσεως καὶ ἔγραψεν εἰς τὴν μητέρα του, περὶ τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ.

Εὐκόλως ἐννοεῖται ἡ εὐτυχία τῆς Δωροθέας ὅταν ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν ἥτις ὀλίγας ὥρας προηγήθη τοῦ υἱοῦ της, ἀλλὰ ἡ εὐτυχία αὐτὴ ἐμετριάσθη εἰς τὴν θέκν τῆς μεταβολῆς ἥτις εἶχε γείνει εἰς τὸ παιδί της.

Ἀμέσως ἠνόησε ἀπὸ τὴν ὠχρότητά του καὶ ἀπὸ τὴν μελαγχολίαν του, ὅτι τὰ σχέδιά του εἶχον ἀποτύχει, καὶ ὅτι ἡ ἐπάνοδός ὠφείλετο ὀλιγώτερον εἰς τὴν τρυφερότητά του παρὰ εἰς τὴν ἀπελπισίαν του.

Ἐν τοσούτῳ δὲν τὸν ἠρώτησε διόλου.

Ὁ Ἕρμαν βλέπων αὐτὴν ἔτρεξε νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ καὶ τῆς εἶπε:

—Ἤρθα μητέρα γιὰ νὰ μὴ σ' ἀφήσω ποτὲ ποιά!...

Αὐτὸ ἦτο ἀρκετόν. Ἀμέσως λοιπὸν ἐφρόντισε νὰ κάμῃ τὰ πάντα γιὰ νὰ ἐπανεύρῃ ὁ γυιός της πλησίον αὐτῆς τὴν γαλήνην του.

Ἐμάζευσε λοιπὸν πέριξ τοῦ Ἕρμαν, μετὰ τὴν ἀκαταγώνιστον ἐπιδεξιότητα τῆς γυναικὸς καὶ τὴν λατρείαν τῆς μητρὸς, πᾶν ὅτι ἄλλοτε ἠγάπα ὁ υἱός της, καὶ τοῦ ἔκαμε ἕνα ἰδιαίτερον διαμέρισμα μέσα στὴν ταπεινὴ καλύβην της. ὅπου προσεκάλεσε ὅλους τοὺς παλαιοὺς φίλους του νὰ τὸν ἰδοῦν, καὶ παρεκάλεσε τὰ γειτονικὰ κορίτσια νὰ ἔλθουν νὰ τοῦ κρατοῦν συντροφιὰ τῆς βραδειαῖς κοντὰ 'στὸ ἀναμμένο τζάκι.

Ἔτσι, ὅλαις αἱ ἡμέραι εἶχαν γείνῃ ἑορταὶς στὸ σπίτι τῆς Δωροθέας.

Ἀλλὰ ὁ Ἕρμαν δὲν τὸ ἀντελήφθη κἄν. Τί ἦσαν αὐτὰ πρὸ τοῦ κόσμου τὸν ὁποῖον εἶχε διέλθει;

Ἐνόμιζεν ὅτι ἤκουε πάντονε τὸν κομψὸν ἐκεῖνον θόρυβον ἐντὸς τοῦ ὁποίου τοσάκις εἶχεν ἀντηχήσει τὸ ὄνομά του περιβαλλόμενον ὑπὸ τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου.

Περιέβαλλε τὴν ἀφάνειαν ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶχε ξαναπέσει, μὲ τὴν λάμψιν ἥτις ἐπί τινας στιγμὰς τὸν εἶχε περιβάλλει διὰ τῶν ἀκτίνων της.

Ἡ ψυχὴ ἐκείνη εἶχε χάσει τὴν ἀπλότητά της ταύτοχρόνως μὲ τὴν γαλήνην της, καὶ ἀμαυρωθεῖσα ἀπὸ τὰς ψευδεῖς ἀπολαύσεις τοῦ κόσμου, δὲν ἠμποροῦσε πλέον νὰ γυρίσῃ πίσω εἰς τὴν ἁπλῆν οἰκογενειακὴν χαράν.

Ἡ Δωροθέα ἐνόησε τέλος ὅτι ὅλαι αἱ προσπάθειαί της ἦσαν ἀνωφελεῖς.

Ὁ Ἕρμαν ἐγείνετο ὁσημέραι μελαγχολικώτερος, καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἔρθινε.

Ἐντὸς ὀλίγου ἡ πάθησις τόσον ἐπροχώρησεν ὥστε ὁ Ἕρμαν Κλῶφερ δὲν ἄφηνε πλέον τὴν καλύβην του.

Τρομασμένη ἡ δύστυνος μητέρα ἔτρεξε νὰ φωνάξῃ ἕνα γιατρόν.

Αὐτὸς ἐξήτασε τὸν νεκνίαν μὲ προσοχὴν, τὸν ἠρώτησε, καὶ τοῦ ἐσύστησε τὴν ἀνάπαυσιν, τὴν διασκέδασιν καὶ ἀπεσύρθη.

Ἡ Δωροθέα ἔτρεξε κατόπιν του.

— Δὲν λέτε τίποτε, κύριε; ἠρώτησε τὸν ἰατρὸν ἐνῷ τὸν ἔβλεπε μ' ἀγωνιώδη βλέμματα.

Ἐκεῖνος ἐράνη στενοχωρημένος.

— Ὦ! πέστε μου τὴν ἀλήθειαν! ἐψιθύρησεν ἡ δυστυχὴς μήτηρ.

— Τὴν ἀλήθειαν;

— Ναί... τὴν θέλω.

— Λοιπόν!... θὰ εἰδοποιήσω τὸν ἱερέα.

Ἡ Δωροθέα ἔρριψε σπαρακτικὴν κραυγὴν καὶ ἔπεσε γονυπετής.

Ὁ ἱερεὺς ἦλθε τὴν ἐπαύριον ὑπὸ τὸ πρόσχημα νὰ κάμῃ εἰς τὸν Ἕρμαν Κλῶφερ μίαν παραγγελίαν.

Ἀλλὰ ὁ νεκρὸς σκαλιστὴς ἐμειδίασε περιλύπως.

Αἰσθανόμενος τὴν πρόοδον τοῦ κακοῦ ἐννόησε τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον ἦλθεν ὁ ἱερεύς.

Τοῦ ἤνοιξε τὴν καρδίαν του καὶ τοῦ εἶπεν ὅσα ἀνωτέρω διηγήθημεν.

Ὅταν ἐπεπεράτωσε τὴν ἐξομολόγησίν του, ὁ ἱερεὺς ἠθέλησε νὰ τὸν παρηγορήσῃ, ἀλλ' ὁ μάϊστωρ ὁ Ἕρμαν Κλῶφερ εἶπεν ἐν μέσῳ τῆς ἐπερχομένης ἀγωνίας.

— Ὁ πόνος μου ἰατρεύθη. κύριε. Πλησιάζω ν' ἀποθάνω. εἶδα τὴν ἀλήθειαν τέλος πάντων. Ὅ,τι συνέβη, ἔπρεπε νὰ συμβῇ. Ἠθέλησα νὰ συνενώσω τὰς ἰδεώδεις ἀπολαύσεις τῆς τέχνης μὲ τὰ πλεονεκτήματα τῆς περιουσίας καὶ τὴν ματαιότητα τῆς φήμης. Ἐθυσίασα σὴν ἀγάπην μου καὶ τὴν ἤρεμον εὐδαιμονίαν μου εἰς ὑπεροπτικὰς ἰδέας.... Ἀργὰ ἡ γρήγορα ἔπρεπε νὰ ὑποστῶ τὰ ἀντίποινα τῆς πλάνης μου. Εἴθε νὰ χρησιμεύσῃ μόνον ὡς μάθημα. Ἐὰν κανένας ἄλλος, ἑλκυόμενος ἀπὸ ματαίας ὑποσχέσεις, ἤθελε νὰ ἐγκαταλείψῃ νὰς κοιλάδας μας μὲ τὰς μεγαλουπόλεις, διηγῆτέ του τὴν ἱστορίαν μου, κύριε. Εἰπῆτε τί κοστίζει ἕνας θρίαμβος, χωρὶς νὰ σᾶς κάμνῃ οὔτε καλλίτερον οὔτε εὐτυχέστερον. Ἐπαναλάβετέ των γιὰ νὰ καλλιεργοῦν τὴν καρδίαν των καὶ τὸ πνεῦμά των ὄχι γιὰ τὸ κέρδος ἀλλὰ γιὰ τὸ καθῆκον. Γιατὶ, καὶ τὸ ξέρω πολὺ καλὰ ἀφοῦ τὸ ἐδοκίμασα, ἡ χαρὰ σ' αὐτὸν τὸν κόσμον εὑρίσκεται μόνον εἰς τὰς ἁπλᾶς καὶ ἀφελεῖς ψυχάς!...

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ

Διωρίσθηκε διδασκάλισσα σ' ἕνα χωριό, ποῦ ἔστειλαν οἱ Βούλγαροι δικούς των διδασκάλους, διὰ νὰ διδάξουν ἴσως τοὺς Ἕλληνας (πέρνοντες θάρρος, ἐπειδὴ τοὺς ἀκούουν νὰ ψιφυρίζουν γαλλικὰ) τὴν εὔμορφή τους γλῶσσα.

Ἐκείνη ἐζήτησε διὰ τῆς βίας τὸ διορισμό της καὶ ἔτρεξε νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ ἡ ἰδία τοὺς κυρίους αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς προτείνῃ καὶ μ' εὐγένεια, ἂν θέλουν νὰ μάθουν Ἑλληνικὰ (δωρεὰν ἐννοεῖται), διότι διαφορετικὰ θὰ πεθάνουν τῆς πείνας, γιατὶ κάνεις δὲν θὰ καταλάβῃ τὴ γλῶσσα τους.

Ἀπεχαιρέτισε τὸ σπῆτί της, ὅπου εὐτυχὴς δὲν ἔζησε, γιατὶ εὐτυχὴς δὲν ἦταν ποτέ· ἀπεχαιρέτισε τὸ πτωχὸ δωμάτιό της, εἰς τὸ ὁποῖον ἔπλασε μὲ τὰ θνητὰ χέρια της τόσῳ μεγάλα ὄνειρα. Πολλὲς φορὲς ἔκλαψε ἐδῶ μέσα μὰ καὶ πολὲς ἐγέλασε· καὶ μάλιστα ἐπάνω στὸ γραφεῖό της, ἔτσι παίζοντας, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ ἐχάραξε πολὲς φορὲς τὸ ἴδιο ὄνομα, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐχάραξε μὲ τὸ ψαλλιδάκι τῆς ἐργασίας της, δὲν μπόρεσαν νὰ τὸ σβύσουν οὔτε αὐτὰ τὰ δάκρυά της.

Τὸ δωμάτιον αὐτὸ μὲ τὸ σκοτάδι ποῦ τοῦ ἔδινεν ἡ τριγυρινὴ πρασινάδα, εἶχε γιὰ κείνην μόνην ἀνέκφραστο θέλγητρο.

Τώρα ἔρευγε καὶ δὲν ἀπεχαιρέτισεν ἀπὸ ἀδιαφορίαν, καὶ ἄλλους διότι ἐροβεῖτο τὰς συγκινήσεις τῆς τελευταίας στιγμάς.

Ἅμα 'πῆγε στὸ χωριό, μπόρεσε νὰ τὸ γνωρίσῃ ὅλο. Μικρὸ, κυματολουσμένο, νεοκτισμένο, γιατὶ ὕστερα ἀπὸ τὴ φωτιὰ ἦλθαν καὶ ἔκτισαν τὸ νέο χωριό, μὰ οἱ περισσότεροι ἔρυγαν στὴν Ἀγχίαλο ἢ στὴν Μεσημβρία. Καὶ ἐμεινε ρτωχὸ τὸ *Βασιλικό*.

Ἔγραψε τὰς ἐντυπώσεις της εἰς μίαν φίλην, τὴν ὁποίαν ἐξεχώριζεν ἀπὸ τὰς ἄλλας. Ἐκείνη τῆς ἀπήντησε θερμότατα ὁρκιζομένη *φιλίαν αἰωνίαν*.

— Δὲν ξεχνιέται κανεὶς τόσω γρήγορα ὅσῳ φοβεῖται, ἔλεγε μὲ πικρὸ χαμόγελο καὶ εἰργάζετο μὲ πυρετὸν, μὲ ἔξαρσιν.

Ἡ γρηᾶς, τῶν ὁποίων ἤκουε μὲ προσοχὴν τὰ παραμύθια καὶ τὰς λεπτομερείας τῆς φωτιᾶς καὶ πῶς ἕνας γλύτωσεν ἀπ' τὴ φωτιὰ, πῶς τῆς τὰ πῆραν ἡ κλέφτες, μέσα ἀπ' τὸ μεγάλο νερόμυλο ποὺ τὰ εἶχε φυλαγμένα, τὴν ἠγάπησαν. Τὰ παιδιὰ, τὰ ἀποκαμωμένα ἀπ' τὴ στενοχώρια καὶ ἀπ' τὰ καθημερινὰ βάσανα. θὰ ἔπεφταν εὔκολα ἴσως στὰ χέρια τῶν Βουλγάρων, μὰ ἡ διδασκάλισσα τοῦ χωριοῦ τὰ ἀνεστήλωσε καὶ τὰ ἐγκαρδίωσε. Τὰ μίλησε γιὰ ἕνα Θεὸ εὐσπλαχνικό, γιὰ μιὰ πατρίδα ἐλεύθερη καὶ μικρὰ γιὰ τὸ παρὸν μὰ μεγάλη γιὰ τὸ μέλλον. Τὸ ψωμὶ τὸ τίμιο, τὰ εἶπε, πῶς εἶνε γλυκό, κ' ἐκεῖνα τὸ ηὗραν πῶς εἶνε γλυκό. Ὁ ἱδρὼς ὁ ἐργατικὸς, τὰ εἶπε, πῶς ξκνανοιώνει τὸν ἄνθρωπο· κ' ἐκεῖια τὸ πίστεψαν καὶ δούλευαν ἀκούρστα.

Κατάλαβε, τί μπορεῖ νὰ κάμῃ ἕνας ἄνθρωπος, ὅταν θέλῃ. Καὶ τί εὔκολα μπορεῖ νὰ μεταδώσῃ στοὺς ἄλλους ἐκεῖνα ποῦ αἰσθάνεται. Εἶνε εὔκολο νὰ σὲ πιστέψουν προφήτη καὶ Θεό· μὰ εἶνε δύσκολο νὰ ζήσῃς καὶ νὰ πεθάνῃς σὰν προφήτης καὶ σὰν Θεός.

Ὅλο τὸ *Βασιλικὸ* μιλοῦσε γιὰ τὴ δασκάλισσα.

Ὁ γραμματοκομιστὴς τῆς ἔρερεν ἀκόμα ἕνα γράμμα καὶ κατόπιν δὲν ἐκτύπησε πιὰ τὴ θύρα της.

Ἐκείνη γέλασε... τὴν ξέχασαν τόσῳ γρήγορα:

Ἐρρίχθηκε στὴν ἐργασία.

Ἐρρίχθηκε στὴν ἐργασία· καλὴ καὶ ὠφέλιμος γιὰ ὅλους, μὰ ξεχνοῦσε λιγάκι τὸν ἑαυτόν της.

Δὲν ἔδιδε ἀνάπαυσι, οὔτε τροφὴ δυνατή, στὸ ἀδύνατο κορμί της. Ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ πίστις, ποῦ τὴν ζωογονοῦσε καὶ τὴν ἔκαμε νὰ πιστέψῃ πῶς μπορεῖ νὰ μετανοήσῃ ἄρα καὶ πῶς μπορεῖ μὲ τὰ μικρὰ χέρια της νὰ σκάψῃ τὸν τάφο ὅλων τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀγαπημένης πατρίδας, ὁ ἐνθουσιασμὸς ἐκεῖνος ἔκαιε πολὺ ἀπ' τὸ μετρημένο λάδι τῆς ζωῆς της. Κ' ἐκείνη σπάταλη σ' αὐτὸ καὶ μόνο. προσοχὴ δὲν ἔδωκε καμμιά.

Τὸ λάδι τελείωσε. Μὰ στὸ 97 εἶδε Βασιλικιώτας νὰ τρέχουν κάτω ἀπ' τὴν κυανόλευκον καὶ ἄκουσε πῶς ἔπεσαν στὴν πρώτη γραμμή.

Ἔζησε ἕξη χρόνια στὸ χωριὸ καὶ ὅταν ὁ διδάσκαλος ἀποσύρθηκε σὰν οἰκογενειάρχης, ἐπειδὴ ὁ μισθὸς δὲν τοῦ ἔφθανε, ἡ δασκάλισσα δίδασκε καὶ τ' ἀγόρια.

Τώρα τὸ λάδι τελείωσε.

Χειμώνας. Παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων Ἐκείνη ξαπλωμένη στοῦ Χάρου τὸ κρεββάτι βλέπει τὴ φλόγα νὰ παίζῃ μέσα στὴ γωνία καὶ νὰ φωτίζῃ τὰ δακρυσμένα μάτια τῶν μαθητριῶν της, ποῦ ζεσταίνουν τὰ παγωμένα χεράκια των, ποῦ ἔφεραν ἀπ' τὸ βουνὸ τὰ ξύλα.

Ἡ διδασκάλισσα μιλεῖ γιὰ τὸ Θεὸ καὶ γιὰ τὴν πατρίδα καὶ τὰς ἐξορκίζει ποτὲ νὰ μὴ δεχθῇ ἄνδρα Βούλγαρο καὶ λέγει καὶ λέγει....

Κατόπιν σώπασε· θυμήθηκε τὴ δική της πατρίδα. Τὸ δωμάτιόν της τὸ γεμάτο ἀναμνήσεις. Πῶς ἤθελε νὰ ξεψυχοῦσε ἐκεῖ μέσα.

Ἔξαφνα ἡ θύρα ἔτριξε.

Ἡ διδασκάλισσα γύρισε με κόπο τὸ ἀδύνατο κεφάλι της καὶ εἶδε μιὰ Κωνσταντινουπολίτισσα καὶ συμμαθήτριά της.

— Ἔμαθα πῶς διδάσκεις ἐδῶ καὶ ἔτρεξα νὰ σὲ ἰδῶ. Μενω στὴν Ἀγχίαλο στῆς μεγάλης μού ἀδελφῆς, ἡ ὁποία ἐκεῖ ὑπανδρεύθη.

— Καὶ ἦλθες μ' αὐτὴν τὴν κακοκαιρία; Τέτοια μέρα ἀφῆκες τὸ σπίτι σου γιά μένα; Ἀχ εὐχαριστῶ. Δός μου τὸ χέρι σου νὰ τὸ σφίξω ὅσω μπορῶ, γιατί δὲν θέλω νὰ σὲ φιλήσω· εἶνε ἡ φθίσις κολλητική.

Δὲν μ' ἐξέχασαν ὅλοι λοιπόν; Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποῦ μ' ἐνθυμοῦνται κ' ἐμένα;

Τὰ βαθουλὰ μάτια τῆς δασκάλισσας γέμισαν ἀπὸ δάκρυα γλυκά, καὶ εὐτυχία ἄνε κλάλητος, περιεχυσε τὴ βαθειὰ σκαμμένη μορφή της.

Ἡ ψυχή της ἔρυε γιὰ τὸ μεγάλο ταξεῖδι. Μέσ λτὰ χείλη της πλανᾶται τὸ γλυκὺ χαμόγελο, ποῦ ἔζωγράφισαν αἱ λέξεις: «Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποῦ θυμοῦνται κ' ἐμένα;»

Κλαίουν ἡ εὔμορφαις Βασιλικιώτισσαις. Κλαίουν ἡ γρηαὶς καὶ μιὰ γρηὰ ἐνῷ τὰ μοιρολογᾷ παθητικὰ, διηγεῖται καὶ τῆς χρυσομαλλούσας βασιλοπούλας τῆς Μονοβιτοῦς τὸ παραμύθι ποῦ ἔκτισε τὸ βασιλικὸ, γιατὶ ξερει πῶς ἡ ψυχὴ τῆς δασκάλισσας καὶ τώρα ἀπ' τὰ ψηλὰ θὰ εὐχαριστηθῆ. Ὅλοι κλαίουν, ὁ θάνατος τῆς δασκάλισσας τοὺς ἔκαμε νὰ ξεχάσουν τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ μας.

Σιγὰ σιγὰ μὴ μάθῃ ἡ πεθαμένη πῶς ἡ φίλη ποῦ ἔοχισε θάλασσα γιὰ νὰ ἔλθῃ νὰ τὴν ἰδῆ, εἶνε ἡ νέα διασκάλισσα τοῦ χωριοῦ καὶ ἡ καλοπαντρεμένη ἀδελφή της στὴν Ἀγχίαλο πῆρε Βούλγαρο ἀξιωματικὸ καὶ ἴσως καϊδια νὰ ὀνειροπολῆ ὅμοια τύχη. Σιγὰ μὴ τὸ μάθῃ καὶ σβύσῃ τὸ γλυκό της χαμόγελο.

G. DE LASTIC

Ο ΓΕΡΩΝ-ΧΑΤΖΗΓΡΗΓΟΡΗΣ

[Συνέχεια]

Τὰ κλάμματά της, τὴν ἀπελπισίαν της καὶ τὴν καθ' ἡμέραν φθίρουσαν ὑγείαν της βλέπων ὁ γέρων ἐπιστάτης τῆ ὡμολόγησε τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῆς τύχης μου καὶ μοὶ ἔλεγεν ὅτι ἔκτοτε, δὲν παρῆλθε στιγμὴ, νὰ μὴ μὲ περιμένῃ. Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόλιν καὶ μετέβημεν εἰς τὸ χάνι, ὅπου διήθθαμεν τὴν ἑσπέραν ἐκείνην. Τὴν ἐπιοῦσαν ὅμως ἐφρόντισα νὰ ἐνοικιάσω μίαν μικρὰν οἰκίαν, ἐπώλησα τὴν δρομάδα μου, ἐπιφυλασσόμενος νὰ κάμω τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸν ἵππον μου, κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἀναχωρήσεώς μας ἐκ τοῦ τόπου τῆς σκλαβιᾶς μος. Δευτέρα πρᾶξίς μας ἦτο ν' ἀλλάξωμεν ἐνδυμασίαν καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκαλέσομεν ἕνα ράπτην καὶ μίαν μοδίστραν νὰ μᾶς κατασκευασουν αὐτὴν ἐπὶ τὸ εὐρωπαϊκότερον. Μετὰ τέσσαρας δὲ ἡμέρας, ἀμφότεροι περιεβλήθημεν ἀμφίεσιν συρμοῦ τῶν Παρισίων. Ὦ! πόσον ὡραία μοὶ ἐφάνη ἡ Ἀνθώ μου μὲ τὴν μεταξίνην ἐκείνην ἐσθῆτα, μὲ τὰς μαύρας ἐκείνας πλεξίδας, μὲ τὸ λευκὸν ἐκεῖνο κάλυμμα, μὲ τὰ ἀποστράπτοντα ἐνώτια καὶ μὲ τὰ ἐρυθρὰ κοράλια ἐπὶ τοῦ λευκοῦ λαιμοῦ της Ἠσθανομην εὐτυχίαν, τὴν ὁποιαν οὐδέποτε θα λησμονήσω καθότι ἐκτὸς τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης μας, τὰ μέσα τῆς ευζωίας ἀφθονοῦσαν καὶ ἐτρέφομεν γλυκείας ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον. Εἷς μόνος πόθος ἔσκιαζε τὴν εὐδαιμονίαν μας, ἐκεῖνος νὰ ἐπανίδωμεν τοὺς τόπους τῆς γεννήσεώς μας καὶ νὰ μάθωμεν περὶ τῶν γονέων μας, ἀλλ' ἡ βεβαιότης ὅτι τὸ πᾶν ἐξηρτατο ἀπὸ ἡμᾶς αὐτοὺς δὲν μᾶς ἠνόχλει τόσον.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

Νέος βίος, νέαι ὑποχρεώσεις, ἐλευθερος παντὸς ζυγοῦ καὶ πασης ἀνάγκης, σοζῶν μετὰ τῆς πρώτης ἀγάπης μου καὶ ἀγαπώμενος ὑπ' αὐτῆς, ἡ ζωὴ μοὶ παρουσιαζετο ὑπὸ νέαν ἔποψιν, ὑπὸ διαφορετικὰς περιστάσεις, ἐπί τινα καιρὸν ἐζήσαμε μὲ τὴν Ἀνθώ, ὡς τὰ ἀμέριμνα πτηνά, νὰ ἱκανοποιήσω μίαν ἐπιθυμίαν της, νὰ συντελέσῃ ἐκείνη εἰς πᾶν ὅ,τι ἠννόει οτι ἠδύνατο νὰ μ' εὐχαριστήσῃ, περιπλανωμενοι ἀνὰ τὴν πόλιν, μὴ καθυστεροῦντες οὐδενὸς, δυναμένου νὰ μᾶς παράσχῃ ἡδονήν τινα, ἐπιχειροῦντες ἐκδρομὰς παντοῦ, πασχίζοντες να μιμηθῶμεν κατὰ τοὺς τρόπους, τὴν δίαιταν καὶ τὴν ἐνδυμασίαν, τοὺς εὐρωπαίους. Ὡμοιάζομεν τῶν φυλακισμένων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν χορταίνουν εἰς τὴν εἰσπνοὴν τοῦ ἀέρος μετὰ τὴν ἀπελευθερωσίν των Ὁ κόρος ὅμως ἐπῆλθε ταχέως, οὔτε ἡ ἡλικία μας, οὔτε ἡ ἀνατροφή μας, οὔτε αἱ ἕξεις μας μᾶς ἐπέτρεπον νὰ συμμορφωθῶμεν μὲ τὴν κοινωνίαν ἐκείνην, εἴμεθα ξένοι ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ πολλάκις ἴσως, ἂν ἐπρόσεχαν εἰς ἡμᾶς, θὰ μᾶς ἐχλεύαζον. Ὡς ἐκ τούτου ἀπεφασίσαμεν νὰ πορισθῶμεν καὶ νὰ ἑτοιμασθῶμεν νὰ ὑπάγωμεν πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν γονέων μας.

Μετέβημεν εἰς ἐπισχεψιν τῆς οἰκογενείας Χατζῆ Ἀχμέτ, ἡ Ἀνθὼ προσέφερε μικρά τινα δῶρα εἰς τὴν χήραν καὶ τὰς θυγατέρας της, τὴν ὁποίαν ἐνηγκαλίσθησον περιπαθῶς καὶ τῆ εὐχήθησαν πάντα τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου.

Ἐπορεύθημεν κατόπιν εἰς τὸ διοικητήριον ὅπου ἐζήτησα διαβατήριον διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ μεταβῶ ἀσφαλῶς, κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Κρήτην, πρὸς ἀναζήτησιν τῶν γονέων τῆς Ἀνθὼς καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Χίον, ὅπου εἶχον σκοπὸν νὰ ἐγκατασταθῶμεν. Μοὶ ἐχορήγησαν πᾶσαν συνδρομὴν, μοὶ ἔδωκαν διαβατήριον γαλλικὸν συμπεριλαμβάνων καὶ τὴν Ἀνθώ, ὡς σύζυγόν μου. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ δράξωμεν τῆς πρώτης εὐκαιρίας διὰ νὰ ἀναχωρήσωμεν. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κατὰ συνεχειαν μετέβαινα εἰς τὸν λιμένα καὶ ἐζήτοζα διὰ πλοῖα Κρητικὰ, ἀλλ' εἰς μάτην· ἐπὶ τέλους ἐγνωρίσθην μὲ ἕνα πλοίαρχον Ἕλληνα ὁ ὁποῖος ἐφόρτωνε διὰ τὴν Σύρον καὶ συγκατετέθη ἐπ' ἀμοιβῇ νὰ μᾶς ἀποβιβάσῃ εἰς τὸν πρῶτον λιμένα τῆς Κρήτης, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ καιρὸς θὰ τῷ ἐπέτρεπε νὰ προσεγγίσῃ.

Κατὰ συμβουλὴν τοῦ Ἄγγλου ἐμπόρου, τὸν ὁποῖον συχνὰ ἐπεσκεπτόμην καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐλάμβανον πάντοτε καλὰς ὁδηγίας, ἄφησα τὸ χρῆμά μου εἰς τὴν τράπεζαν, ἐπιφυλασσόμενος νὰ τὸ τραβήξω ὅταν λάβω ἀνάγκην.

Ἐγκατελειψαμεν τὴν Ἀλγερίαν, ὄχι βαρυαλγοῦντες, διότι αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τῆς διαμονῆς μας ἐστάθησαν εὐάρεστοι. Εἴχομεν ἀγοράσει διάφορα πράγματα διὰ δῶρα, καὶ τὰ κιβώτιά μας ἦσαν μεστα ἐνδυμάτων καὶ κοσμημάτων, ἐπεβιβασθημεν ἐπὶ τῆς γολέττας ἡ «Παναγία» καὶ πνεοντος οὐρίου ἀνέμου, ἐφθάσαμεν εἰς Ἡράκλειον, μετὰ τέσσαρας ἡμέρας. Ἀποβιβασθέντες ἐκεῖ, κατελύσαμεν ἐν τινι ξενοδοχείῳ. Κανένα δὲν ἐγνωριζαμεν, ἐζητήσαμεν πληροφορίας πῶς ἠδυνάμεθα νὰ μεταβῶμεν εἰς τὸ χωρίον τῆς Ἀνθώς. Ἔπρεπε να ὑπάγωμεν ἐκεῖ ἢ διὰ θαλάσσης ἐντὸς δεκα ἢ δώδεκα ὡρῶν ἢ διὰ ξηρᾶς ἐντος τριῶν ἡμερῶν, ὁδοιποροῦντες ἐπὶ ἡμιόνων. Ἐπροτιμήσαμεν τὴν διὰ θαλάσσης ὡς συντομοτέραν καὶ ἀναπαυτικωτέραν ὁδόν. Ἐναύλωσα ὅθεν ἓν πλοιάριον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπεβιβασθημεν μὲ τὰ πραγματά μας καὶ τὸν μικρὸν ἄραβα, ὁ ὁποῖος δὲν ἠθέλησε νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃ ἀφοσιωθεὶς εἰς ἡμᾶς.

Μετὰ μιᾶς ἡμέρας καὶ μιᾶς νυκτὸς ὁδοιπορίαν, ἐφθασαμεν εἰς τὸν ποθητὸν λιμένα, ἀπεβιβάσθημεν, ἀφισαντες τὰς ἀποσκευάς μας ἐντὸς τοῦ πλοίου καὶ διηυθύνθημεν πρὸς τὸ χωρίον. Νὰ ἐκφράσω τὴν συγκίνησιν καὶ τὴν χαρὰν τῆς Ἀνθώς, ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς πατρικῆς οἰκίας, εἶνε ἀδύνατον... Ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου τρέμουσα καὶ δάκρυα περιέρρεον τὰς παρειάς της... Ἐσταθη πρὸ τῆς εἰσόδου... Τί διελογίζετο ἄραγε; Δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ἐννοήσωμεν.. Θὰ εὕρῃ τὸν πατέρα της; θὰ ἐναγκαλισθῇ τὴν μητέρα της; Θὰ σφίξῃ ἐπὶ τοῦ στήθους της τὰς ἀδελφάς της, τοὺς ἀδελφούς της, ἢ θὰ εὕρῃ ξένους κατοικοῦντας ὑπὸ τὴν στέγην ὅπου ἐγεννηθη καὶ θὰ ἀποβληθῇ; Ἰδοὺ ποῖαι ἰδέαι ἐτάραττον τὴν διάνοιάνοιάν της καὶ ἐδίσταζε νὰ κρούσῃ τὴν θύραν... Ἐγὼ θαρραλέος ἔκρουσα... νεᾶνις τις ἤνοιξε.

— Τί θέλετε; ποῖον ζητεῖτε;

— Ἐδῶ κατοικοῦ ὁ κύριος Ζερβουδάκης;

— Μάλιστα. Ὁρίστε μέσα.

Ἡ νέα ἦτο μόλις δέκα ὀκτὼ ἐτῶν, ἡ Ἀνθὼ τὴν παρετήρει μετὰ προσοχῆς.

— Δὲν σὲ λέγουν, Ἐλπίς, κόρη μου;

— Μαλιστα, ποῦ μὲ γνωρίζετε;

Ἡ Ἀνθὼ δὲν τὴν ἄφησε νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν της, ἔπεσεν ἐπάνω της καὶ τὴν καταφιλοῦσε δακρυουσα. Ἡ δυστυχὴς Ἐλπὶς, ὑπέστη τὴν ἔφοδον ἐκείνην, μετ' ἐκπλήξεως καὶ φόβου, διότι ἐξελαβε τὴν Ἀνθὼ ὡς τρελλὴν, καὶ ἐφώναζε: «Μάννα, μάννα!». Εἰς τὰς φωνὰς αὐτὰς παρουσιάσθησαν μία προβεβηκυῖα καὶ μία νέα, βλέπουσαι δὲ τὴν Ἐλπίδα εἰς τὰς ἀγκάλας μιᾶς ξένης ἀγνώστου, ἔτρεξαν εἰς βοήθειάν της, ἀλλ' ἡ Ἀνθὼ ἀναγνωρίσασα τὴν μητέρα της, στρέφει πρὸς αὐτὴν... Ἡ συγκίνησις ὅμως παραλύει τὰς δυνάμεις της, καὶ τεταμένας τὰς χεῖρας ἐκφωνεῖ: Μῆτέρ μου! Καὶ πίπτει λιπόθυμος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Γίνεται μία σύγχυσις, πρὸ τῆς ὁποίας μένω ἁπλοῦς θεατὴς καὶ τεταραγμένος, μὴ γνωρίζων τί να πράξω... Ἐπὶ τέλους λαμβάνω τὴν Ἀνθὼ εἰς τας ἀγκάλας μου καὶ λέγω εἰς τὴν γραῖαν:

— Εἶνε ἡ κόρη σας ἡ Ἀνθὼ, βοηθήσατέ με, νὰ τὴν ἐπαναφέρωμεν εἰς τὰς αἰσθήσεις της.

Νέα σκηνή, λίαν συγκινητική, φωναί, ὀλολυγμοί, κλαματα, ἐπιφωνήματα, ἐρωτήσεις ἐπὶ ἐρωτήσεων. Μοῦ ἁρπάζουν τὴν Ἀνθὼ ἀπὸ τὰς χεῖρας, τὴν καλύπτουν φιλήματα καὶ τὴν μεταφέρουν ἐντὸς τῆς οἰκίας, τὴν τοποθετοῦν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ τῇ ἐπιδαψιλεύουν, πᾶν ὅ,τι ἦτο δυνατὸν διὰ νὰ ἀνακτήσῃ τὰς αἰσθήσεις της

Μετὰ ἡμισείαν ὥραν, ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς.. τοὺς περιεφερε περιξ... ἔτεινε τὰς χεῖράς της καὶ περιεβαλε τὴν κεφαλὴν τῆς μητρός της, ἡ ὁποία ἔκυπτεν ἐπ' αὐτῆς. Ἠγέρθη κατόπιν καὶ περιπαθῶς ἠσπαζετο τοὺς πάντας. Παρελθουσῶν τῶν πρώτων συνκινήσεων, ἐπροχώρησα καὶ ἐγὼ ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν πενθεράν μου.

Ἐπιτρέψατε καὶ ἐμέ, ὡς σύζυγον τῆς Ἀνθώς, νὰ ἀσπασθῶ τὴν δεξιάν σας.

Ἔλαβα τὴν χεῖρά της καὶ τὴν ἠσπάσθην, ἐκείνη δὲ μὲ ἐνηγκαλίσθη καὶ μ' ἐφίλησεν εἰς τὸ μέτωπον Καὶ αἱ ἀδελφαὶ τῆς Ἀνθώς, ἔσπευσαν καὶ ἐκεῖναι νὰ μοὶ δώσωσι τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμόν.

Μετὰ λύπης, ἡ Ἀνθὼ ἔμαθεν τὸν ἡρωικὸν θάνατον τοῦ πατρός της καὶ τοῦ μικροτέρου ἀδελφοῦ της, εἰς τὸν κατὰ τῶν Τούρκων πόλεμον, περὶ ἀνεξαρτησίας. Αἱ διηγήσεις τῶν περιπετειῶν τῆς Ἀνθὼς καὶ τῶν ἰδικῶν μου, διήρκεσαν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καθόσον, ἠναγκαζόμεθα νὰ τὰς ἐπαναλαμβάνωμεν ἐνώπιον πάντων τῶν προσερχομένων, νὰ μᾶς ἐπισκεφθῶσι. Ὁ Κοσμᾶς, ὁ πρωτότοκος ἀδελφός της, ἀποκατασταθεὶς οἰκογενειακῶς ἐν ἄλλῳ χωρίῳ γειτονικῷ, ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ μετὰ τῆς συζύγου του, καὶ ἔμεινε μαζί μας ἐπί τινας ἡμέρας. Ἡ Ἀνθὼ διένειμε τὰ δῶρα, εἰς ἕνα ἕκαστον, προσπαθοῦσα νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ κανένα, ἡ χαρά της ἦτο ὑπερβολικὴ, εἶχεν ἀναλάβει τὰ χρώματά της καὶ τὰ κάλλη της, ἤμην δὲ καὶ ἐγὼ πολὺ εὐτυχής.

Παρῆλθον οὕτως, μῆνες τινες, ὅτε ἐσκέφθην ὅτι ὤφειλα καὶ ἐγὼ νὰ ὑπάγω εἰς τὴν πατρίδα μου, πρὸς ἀναζήτησιν τῶν γονέων μου. Ἐφανέρωσα τὴν ἀπόφασίν μοῦ ταύτην εἰς τὴν Ἀνθὼ καὶ τῇ εἶπον νὰ ἑτοιμασθῇ νὰ ὑπάγωμεν, αὐτὴ ὅμως μὲ ἐγκαλίσθη καὶ μοὶ λέγει. Ἔχεις δίκαιον, Γρηγόρη μου, εὑρῆκα ἐγὼ τοὺς ἰδικούς μου γονεῖς, πρέπει καὶ σὺ νὰ ζητήσῃς τοὺς ἰδικούς σου, ἀλλ' ἂς περιμένωμεν ἀκόμη ὀλίγον καιρόν, νὰ πάρωμε μαζύ μας καὶ τὸ παιδί μας· θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον νὰ ταξειδεύσω εἰς τοιαύτην θεσιν. Τὴν ἡσπάσθην τρυφερῶς καὶ συγκατετέθην νὰ περιμένωμεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς εἶχε διαθέσει ἀλλέως τὰ πράγματα.

Ὁ Κοσμᾶς, ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἀνθὼς, ἦτο πλοίαρχος καὶ ἰδιοκνήτης μιᾶς μαρτιγάνας. μὲ τὴν ὁπίαν ἔκαμνε τὴν ἀκτοπλοΐαν τῶν νήσων καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, γνωρίζων δὲ τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ὁποίαν εἶχον, νὰ μεταβῶ εἰς Χίον, πρὸς ἀναζήτησιν τῶν γονέων μου, μοὶ ἐπρότεινε νὰ ὑπάγω μαζί του, νὰ μὲ ἀποβιβάσῃ εἰς Χῖον καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἀπὸ τὴν Σμύρνην, νὰ διέλθῃ πάλιν νὰ μὲ παραλάβῃ ἂν ἤθελα. Ἐσυλλογίσθην, ὅτι ἡ Ἀνθὼ θὰ ἐτεκνοποίῃ μετὰ πεντε μῆνας καὶ ὅτι μόλις μετὰ ἑπτά, θὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ταξειδεύσωμεν, ἀπεφάσισα ὅθεν νὰ ὠφεληθῶ τῆς περιστάσεως ἐκείνης νὰ ἀνταμώσω τοὺς γονεῖς μου, ἔχων πρὸ ἐμοῦ ἀρκετὸν καιρὸν νὰ ἐπιστρέψω πάλιν εἰς Κρήτην, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ τοκετοῦ τῆς Ἀνθώς.

Ἀνεχωρήσαμεν ἐκ Κρήτης, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἀγκυροβολήσαμεν εἰς Χίον, ἀπεβιβάσθην, καὶ τὰ πρῶτα βήματά μου διηύθυνα, πρὸς τὸ ἐργαστήριον τοῦ σανδαλοποιοῦ θείου μου, ἀλλὰ μόνον ἐρείπια εὗρον, μόλις ἀνεγνώρισα τὴν τοποθεσίαν, μὲ περίλυπον καρδίαν ἀπεμακρύνθην τῶν μερῶν ἐκείνων καὶ ἐσπευσμένως ἐστρέφθην πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ χωρίου μου. Μετὰ μίαν ὥραν ἔφθασα εἰς τὰ περιβόλια τοῦ χωρίου, ἀλλ' ὁποία ἐρήμωσις. Ἄλλα ἦσαν μαυρισμένα ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν, ἄλλα διετήρουν εἰσέτι τὰ ἴχνη ταῦ πελέκεως... ἐπροχώρησα... συνήντων ἅνα πᾶν βῆμα οἰκίας βουλισμένας, ἐρήμους, σκελετοὺς προβάτων, βοῶν, καὶ οἴμοι; ἐνεγνώρισα καὶ ἀνθρώπων .., ἡ ἐκκλησία ὀρθάνοιχτος, ποντικοὶ καὶ ὄφεις, ἐσπευσμένως ἐκρύπτοντο πρὸ ἐμοῦ, καὶ αἱ γλαῦκες ἔφευγον μὲ βραχνώδη κραυγήν, τὸ μέρος ὅπου ἐσυμπέρανα τὸν πατρικὸν οἶκον, ἐκαλύπτετο ὑπὸ σωροῦ λίθων, ὁ κῆπος γεμάτος ἄγρια χόρτα, τὰ δένδρα ξηρὰ... οὐδεὶς κάτοικος... ἔσπευσα ν' ἀπέλθω δακρύων, τῆς ἐρήμου ἐκείνης... ἐπέστρεψα εἰς τὴν παραλίαν, ὅσους καθ' ὁδὸν εἶχον ἀπαντήσει, τοὺς ἠρώτων περὶ τοῦ πατρός μου, ἀλλὰ πάντες ἔσυον τὴν κεφαλὴν καὶ μοῦ ἔλεγον.—Ἔφυγαν, δὲν ἠξεύρομεν ποῦ ἐπῆγαν, οὔτε ποῦ εὑρίσκονται.

Τό πλοῖον ἦτο εἰσέτι εἰς τὴν προκυμαίαν, ἐπεβιβάσθην καὶ ἐδιηγήθην εἰς τὸν Κοσμᾶ, ὅσα εἶδον καὶ τὸν ἐβίασα νὰ ἀποπλεύσωμεν ὅσον τάχως, διότι ἡ θέα τῶν ἐρήμων ἐκείνων μερῶν μ' ἐβασάνιζε πολὺ, δὲν εἶχον καρδίαν νὰ προσηλώσω τὰ βλέμματά μου πρὸς τὰ ὄρη, ὅπου παῖς ἔτι ἔτρεχα ὡς δορκάς.

Ἀναπετάσαμεν τὰ ἱστία καὶ ἀνανήχθημεν εἰς τὸ πέλαγος, ἐκάθησα περίλυπος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἀκουσίως τὰ δάκρυά μου ἔρρεον. Εἰς μάτην ὁ Κοσμᾶς ἐζήτει νὰ μὲ διασκεδάσῃ, νὰ ἀνακουφίσῃ τὴν λύπην μου. ἐπροτίμουν ἡσυχίαν, σιωπὴν, ν' ἀφίσω ἐλευθέραν τὴν καρδίαν μου νὰ θρηνῇ. Ὁ ὕπνος, ὁ παρήγορος οὗτος θεὸς, μὲ κατέλαβε, ἀλλ' ὄνειρα τρομακτικά, ὄνειρα φρικώδη μὲ ἐτάραττον, ἔβλεπα τοὺς ἀνηλεεῖς Τούρκους σφάζοντας τὸν πατέρα μου, τὴν μητέρα μου, τὴν ἀδελφήν μου. . ἔβλεπα τὰ ἀγαπητά ἐκεῖνα ὄντα σφαδάζοντα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐντὸς τοῦ αἵματός των καὶ ἐπηκαλούμενα τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου.

Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νευρική τις κατάστασις μὲ κατεβασάνιζε. Ἐφθάσαμεν εἰς Σμύρνην, ἀγκυροβολήσαμε πλησίον τοῦ τελωνείου, ὁ Κοσμᾶς ἐξῆλθε, ἀντάμωσε τοὺς ἀνταποκριτάς του καὶ ἡ ἐκφόρτωσις ἤρχισε. Ἐγὼ σχεδὸν ἀναίσθητος, ἔμενα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ ἡμᾶς ἦτο ἀγκυροβολημένη μία γολέτα, τὸ σκάφος της ἦτο τόσον ὡραῖον, ἡ ἐξάρτησίς της τόσον κανονική, τὰ ἱστία της τόσον λευκὰ καὶ ἐν γένει τὸ σύνολον τόσον μαγευτικόν, ὥστε ἐπέσυρε τὴν προσοχήν μου· ἐπὶ ὥρας τὴν παρατηροῦσα καὶ ὡς ἐρωμένος τὴν ἐρωμένην του τὴν ἐκαμάρωνα... Ἀδύνατον ν' ἀποτρέψω τὰ βλέμματά μου, ἀκουσίως καὶ ἀνεπαισθήτως πρὸς αὐτὴν διηυθύνοντο, ὅτε ἀνηρχόμην ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, εἴτε ἡμέραν, εἴτε νύκτα, ἐπεβιβαζόμην εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἡ αὐτὴ ἰδέα, ἡ εἰκὼν τῆς γολέτας μ' ἐπηκολούθει. Αἱ συνδιαλέξεις μου μὲ τὸν Κοσμᾶ, κανέλιγον πάντοτε εἰς τὴν γολέτα. Ἐπὶ τέλους μοὶ λέγει:

— Βρὲ ἀδελφὲ, ἀφοῦ ἔχεις τόσην μανίαν, κάμε καὶ σὺ μίαν σὰν αὐτήν· χρήματα ἔχεις, νέος εἶσαι ἀκόμη, μὴ χάνεις καιρόν.

— Ἔχεις δίκαιον· ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας τὸ σκέπτομαι αὐτό, ἡ θάλασσα μοῦ ἀρέσει, μὲ ἀναζωογονεῖ καὶ θὰ τὸ ἀποφασίσω ἐπὶ τέλους. Τὸ δύσκολον εἶνε ὅτι δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ πλοιαρχήσω, ἂν ἤθελες σὺ νὰ συντροφιάσωμεν ὡς ἀδέλφια, νὰ πωλήσῃς τὴν βρετσιέρα σου, νὰ κάμωμεν ἕνα μεγάλο καράβι, νὰ βάλω συρμαγιὰ, νὰ ταξειδεύσωμεν διὰ λογαριασμόν μας.

— Καλὴ εἶνε ἡ ἰδέα σου Γρηγόρη, καὶ εἶμαι καθ' ὅλα σύμφωνος. ἀλλὰ πρῶτον νὰ ὑπάγωμεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου εἶμαι ναυλωμένος νὰ μεταφέρω ἐμπορεύματα, καὶ ἂν ἠμπορέσωμεν ἐκεῖ νὰ πωλήσω τὴν βρατσιέρα μου, τότε ἀγοράζομεν πλοῖον, ἢ κατασκευάζομεν, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐπιστρέφομεν εἰς Σύρον καὶ ἐκεῖ χωρὶς ἄλλο θὰ δυνηθῶμεν νὰ πραγματοποιήσωμεν τοὺς σκοπούς μας.

Ἐν τοσούτῳ ὁ καιρὸς παρήρχετο, ἐπήγαμεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὁ καιρὸς μᾶς ἔκλεισεν ἐπὶ πολὺ, καὶ μόνον ἅπαξ ἐλάβομεν εἰδήσεις τῶν οἰκογενειῶν μας, καὶ αὐτὰς προφορικῶς ἀπὸ Κρητικοὺς ἐπιβάτας. Εἴχομεν δὲ παραγγείλει, νὰ μᾶς διευθύνωσιν ἐπιστολὰς εἰς Σύρον, ὅπου εἴχομεν πάντοτε σκοπὸν νὰ προσεγγίσωμεν. Καὶ πράγματι ἅμα ἐφθάσαμεν εἰς αὐτὴν τὴν νῆσον, Κρητικοὶ ἐλθόντες μᾶς ἐνεχείρισαν ἐπιστολάς. Φανταθῆτε τὴν χαράν μας, ὑστέρον ἀπὸ δίκα σχεδὸν μῆνας στερήσεως εἰδήσεων. Ἡ Ἀνθὼ μὲ συνέχαιρε διὰ τὴν γέννησιν τῶν διδύμων μας τέκνων καὶ μὲ διεβεβαίου ὅτι καὶ οἱ τρεῖς, ἦσαν πολὺ καλὰ καὶ μὲ ἀνυπομονησίαν μ' ἐπερίμενε νὰ μοὶ τὰ παρουσιάσῃ καὶ νὰ τὰ βαπτίσωμεν. Μὲ τὸν Κοσμᾶ ἐπανηγυρίσαμεν τὴν εὐτυχῆ αὐτὴν εἴδησιν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠμπορούσαμε νὰ ἐπιστρέψωμεν τόσον γρήγορα, ἔγραψα νὰ τὰ βαπτίσουν καὶ νὰ τὰ ὀνομάσουν, Ἰωάννην καὶ Κοσμᾶν, τῇ ἀνήγγειλα δὲ συνάμα, τὰ σχέδιά μας μὲ τὸν ἀδελφόν της καὶ ὅτι τὸ μέλλον πλοῖόν μας θὰ ἐλάμβανε τὸ ὄνομα «οἱ δίδυμοι».

Δὲν ἐχάσαμε καιρόν, ἐπωλήσαμε τὴν βρατσιέρα, εἰς καλὴν τιμήν, ἐτράβηξα τὰ κεφάλαιά μου ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν Τράπεζαν, καὶ προσεκαλέσαμεν τὸν καλλίτερον ναυαγὸν καὶ συνετάξαμε συμβόλαιον διὰ τὴν κατασκευὴν πλοίου, χωρητικότητος ἀπὸ ἓξ ἕως ἑπτὰ χιλιάδων κοιλῶν. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ναυπηγήσεως, ἐπειδὴ οἱ πλεῖστοι ἐργάται ἦσαν Χῖοι, ἔδραξα τῆς περιστάσεως νὰ ἐρωτήσω ἕνα ἕκαστον, ἐάν τις ἐγνώριζέ τι περὶ τῆς τύχης ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρός μου, εἷς νέος, ἀκούσας τὸ ὄνομα τοῦ πατρός μου. στρέφεται πρὸς ἐμὲ καὶ μοὶ λέγει:

— Ἐγὼ, ἀφέντη, γνωρίζω ἕνα Γιάννη Μάγκον, ἡλικιωμένον.

— Ποῦ τὸν ἐγνώρισες;

— Εἶνε τώρα δυὸ χρόνια, ἐπῆγα μὲ τὸν πατέρα μου νὰ κόψωμε ξύλα εἰς τὴν Ἀξιὰ καὶ ἐκεῖ εἰς ἕνα περιβόλι ἦτο αὐτὸς περιβολάρης καὶ μᾶς εἶπε τὸ ὄνομά του καὶ τὸ χωριό του.

Δὲν ἔχασα καιρὸν, ἐπῆγα εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου ἀράζουν τ' Ἀξιώτικα καΐκια, καὶ καλέσας ἕνα πλοίαρχον τὸν ἠρώτησα ἂν ἐγνώριζεν εἰς τὴν πατρίδα του, ἄνθρωπόν τινα καλούμενον Γιάννην Μάγκον.

— Πολὺ καλὰ τὸν γνωρίζω, νὰ αὐτὰ τὰ πορτοκάλια καὶ αὐτὰ τὰ λεμόνια τ' ἀγόρασα ἀπὸ τὸ περιβόλι τὸ ὁποῖον καλλιεργεῖ.

— Καὶ εἶνε μόνος ἐκεῖ;

— Ὄχι, ἔχει καὶ τὴν γυναῖκά του.

Ἡ χαρὰ μὲ ἔκαμε νὰ τρέμω.

— Καὶ πότε θὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὸν τόπον σου;

—Ἂν ξεφορτώσωμεν σήμερον, θὰ φύγω μεθαύριον, ἂν ὁ καιρὸς τὸ ἐπιστρέψῃ.

—Θὰ ἔλθω μαζί σου.

—Εὐχαρίστως, ποῦ νὰ σὲ ζητήσω, διότι ἐνδεχόμενον νὰ φύγω καὶ πρότερον, ἂν ὑπάρχουν ἀρκετοὶ ἐπιβάται.

—Ἂν εἶνε ἡμέρα, θὰ εἶμαι εἰς τὸν Ναύσταθμον, ὅπου ἔχω πλοῖον σκαρωμένον, ἂν δὲ νύκτα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τοῦ Δαπόλα.

—Πολὺ καλά, τὸ ὄνομά σου παρακαλῶ.

—Γρηγόρης Μάγκος.

—Μήπως εἶσαι συγγενὴς τοῦ μπάρμπα-Γιάννη τῆς Ἀξιᾶς;

Δὲν ἀπήντησα

ΛΑΪΚΑ

Οἱ ἐθνοκτόνοι

«Οἱ Μανιάτες τὰ σκυλιά . . .»

(Δημῶδες)

(Ποιηθὲν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς δολοφονίας τοῦ Δηλιγιάννη)

Αἴ σύ, γέρω-Ταϋγετε, τί στέκεις βουρκω-
[μένος ;
μήπως σὲ δέρει ἄνεμος, βορρᾶς κατηρα-
[μένος
'ς τὴν ὑπερήφανο κορφήν ; μήπως ἐκεῖ σὲ
[δέρει
φρικῶδες κῦμα ἀλύπητον μὲ τὸ βαρύ τρο-
'ς τὸ βάθος κάτω τ[illegible] [χέρι
[illegible] κρημνῶν καὶ στέ-
'Αλλ' ὄχι ! [illegible] [κεις λυπημένος ;
[illegible] Ἀπὸ χειρότερον μὴν εἶσαι κτυ-
νὰ ' [πημένος ;

Ναί, ὄχι, ὄχι ! 'Αλλοίμονον ! 'ς τὸ βάθος
[τοῦ Ταινάρου
δὲν μὲ τρομάζει φοβερὸν τὸ φάσγανον τοῦ
[Χάρου
καὶ ὄχι, εἰς τὴν κορυφὴν τὴν χιονολουσμένην
δὲν μὲ κτυπᾷ, ὡς σύνηθες, μ' ὁρμὴν του
[μαινομένην
ὁ θάνατος μὲ τὸ ὀξὺ καὶ δίκοπον μαχαῖρι.
Ναί ὄχι, ἄλλο χειρότερον ἀπὸ αὐτὰ μὲ δέρει.

Ναὶ τίποτε ἀπὸ αὐτά. 'Αλλ' εἰς αὐτὰ τὰ
[σπλάχνα
κρύπτεται — τρέμω, πῶς νὰ 'πῶ, θεέ, μ'
[ἔπιασε βράχνα
κρύπτεται τὸ ὀλέθριον καὶ τὸ φρικτόν μου
[πάθος
ποῦ θὰ μὲ φάγῃ σύρριζα—ὄχι δὲν ἔχω λά-
[θος—
θὰ σκάψῃ ὅλην μου τὴν μάζαν καὶ θὰ γίνω
κουφάρι, εἰς πρῶτον φύσημα σαράβαλο θὰ
[μείνω !

Ἔχω τὸ μέγα ἀτύχημα κακούργους νὰ ἐκ-
[τρέφω
— ὦ πῶς μ' ἀποτροπιασμὸν τ' ἀγνό μου
βλέμμα στρέφω—
ποῦ πέπρωται ὅλο βάσανα νὰ φέρνουν 'στὴν
[πατρίδα,
ἄνδρας μεγάλους — τί φρικτὸν — δολοφο-
[νοῦντες ! Εἴδα
δυὸ κορυφὰς τοῦ ἔθνους μας ν' ἀφίνουν
[ἔρμη χώρα
τότε τὸν Καποδίστριαν, τὸν Δηλιγιάννην τώρα!

'Αλμηρὸς 30 Μαΐου 1905

'Αστέριος

Ἁγιοκέρια.

α'. — Στὸ Ζαχαριᾶ Φούφα

Πουλάκι νύχτα περπατεῖ καὶ νύχτα παραδέρνει
Κι' ἄλλα πουλιὰ τὸ ρώταγαν κι' ἄλλα πουλιὰ
[τοῦ λένε :
—Ποῦ πᾶς πουλί μ' ἀπὸ βραδὶς, τὴ νύχτα τί
[τί γυρίζεις :
Π' Αὐγερινὸς δὲν ἔσκασε δὲ γύραν τὰ σημάδια.
—Τί νὰ σᾶς'πῶ πουλάκιά μου, τί νὰ σᾶς 'μολογήσω
Πάω χαμπέρια θλιβερὰ πικρὰ φαρμακωμένα·
Τὸ γέρω Φούφα νὰ τὰ εἰπῶ τὴ Φούφαινα νὰ
[σμίξω
Τὸν Ζαχαριᾶ μὴν καρτεροῦν νὰ μὴν τὸν παντυ-
[χαίνουν.
Βόλι στερὸ τὸν φίλησε πικὸ φαρμακωμένο
Κ' ὕπνος βαρεὶὸς τὸν πλάκωσε, βαρεὶὸς ποῦ δὲ
[ξυπνάει.
Στὸ Παληοχῶρι κοίτεται μὲ τέσσαρα συντρόφια.

6'.—Σ' τὸ Σπῦρο Θ. Φραγκόπουλο

Σπῦρο γιατὶ δὲ φαίνεσαι τοῦτο τὸ καλοκαίρι
Πόχεις δικοὺς καὶ καρτεροῦν φίλους καὶ παντυ-
[χαίνουν
Τ' 'Ανάπλι τοῦτο καρτερεῖ στεφάνι νὰ σοῦ βάλλῃ.
—Καλὰ μοῦ λέτε γιὰ ν' ἀρθῶ καὶ πίσω νὰ
[γυρίσω
Μὰ δῶ ἠῦρα μόνια ζηλευτὰ μὲ σίδερα δεμένη
Τὰ σίδερα τῆς τά κοψα, μ' ἐφίλησε 'σ τὸ στόμα.
Μ' ἀγκάλιασε λαχταριστὰ κι' ἐγὼ φιλιὸ τὸ
[χῶμα.

ΣΗΜ. Σ' τὸ Φούφα καὶ σ' τὸ Φραγκόπουλο, 'ποῦ μὲ τὰ ἔργα ἔδειξαν ὅτι ἤξεραν καλὰ ὅτι «μητρὸς καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων τιμιώτερον· ἡ ΠΑΤΡΙΣ» γνωρίζω ὅτι ἀξιζε τοῦ καθ' ἑνὸς ἀπὸ μιὰ τρανὴ-τρανὴ λαμπάδα. Τὴ λαμπάδα τὴν ἄναψ' ὁ καθένας τους καὶ ἄσβεστη φωτολιγάει 'σ τὴ Μακεδονία. Τὰ φτωχικὰ ἁγιοκέριά μου εἶναι δυὸ δάκρυ' ἀπὸ 'κεῖνα ποῦ μοῦ 'μειναν....

Ι. Π. Σταματούλης

'Απ' τῆς Σκλαβιᾶς τὰ χρόνια

Ἕνα κλέφτικο τραγοῦδι τοῦ χοροῦ

«Μορὲ παιδιὰ κακόμοιρα, μορὲ παιδιὰ καϋμένα.
Παιδιὰ γιατ' εἴσαστε λερά ; γιατ' εἴστε λερωμένα :
—Κοιμώμασταν στὰ ἔλατα καὶ στοὺς παχεὶοὺς
[τοὺς ἴσκιους
Κ' ἐπεφταν τάνθ' ἀπάνω μας κι' εἴμαστε λερω-
[μένα
—Παιδιὰ μ[illegible]σαν θελτε λεβεντειὰ καὶ κλέφταις
[νὰ σκωθῆτε
Ἐμένα νὰ ρωτήσετε κι' ἐγὼ νὰ σᾶς διατάξω.
Δώδεκα χρόνους ἔκαμα στοὺς κλέφταις καπετάνιος
Τὸν ὕπνο δὲν τὸν χόρτασα τὸν ὕπνο δὲν τὸν πῆρα»

Σημ. Λακωνικὸν καὶ πιθανῶς [illegible] τὸ παρατιθέμενον κλέφτικο τραγοῦδι τοῦ χοροῦ, ἀλλ' ὅστις δὲν ἤκουσε τοῦτο ἀδόμενον καὶ χορευόμενον ἀπὸ [illegible] Ἀγραφιώτας, δυσκόλως κατανοεῖ [illegible] τὸ κάλλος τῆς δημώδους Μούσης, τὰς ὑποθήκας τῆς ὁποίας περικλείει τὸ τελευταῖον δίστιχον τοῦ Γέρω-Καπετανίου, καὶ τὸ εἶδος τῆς ὀρχήσεως

Ξυλόκαστρον **Ι. Π. Σταματούλης**

Δημώδη ἄσματα Κεφαλληνίας

Ὅλα τὰ ντέρτια, ντέρτια 'ναι καὶ τὸ δικό μου
[εἶν' ἄλλο
γιὰ σένα βαρειαρρώστηκα κι' ἐπῆα νὰ πεθάνω.
Κινῶ καὶ πάω 'στὸ γιατρὸ ναὐρῶ τὴν γιατρειά μου
καὶ «κάτσε» μοῦπε ὁ γιατρὸς «νἀνοίξω τὰ χαρ-
[τιά μου».
Ἔκατσα ὁ βαρειόμοιρος ὀχ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ
καὶ τὰ χαρτιά του τἀνοιξε, δὲν μῶβρηκε τιρμάνι.
—Σύρ' ἄνθρωπέ μου, 'στὸ καλὸ καὶ σὺ ἀρρω-
[στιὰ δὲν ἔχεις,
μιὰ κόρη σ'ἐβαλάντωσε καὶ γιατρεμμοὺς δὲν ἔχεις»
Παίρνω τὰ χέρια σταυρωτὰ καὶ τὴν καρδιὰ κρα-
[τοῦτα,
βλέπω τὴν κόρη πῶρκεται παίζοντα καὶ γελῶντα.
—Δῶσέ το, κόρη, τὸ φιλί, νὰ μὴ βαρειαρρωστήσω
κι' ὅρκο σοῦ κάνω 'στὸ Χριστὸ νὰ μὴ ντὸ μαρ-
[τυρήσω.
Τιγάρις εἶμαι σίδερο κι' ἀτσάλι νὰ λυγίσω,
τιγάρις καὶ παληάνθρωπος γιὰ νὰ τὸ μαρτυρήσω ;

(Συλλογὴ **Νικ. Αγκωνιάτου**

Θεσσαλικὴ συνήθεια

Ἡ ἀποπομπὴ τῶν χωρεπιδτανῶν

Οἱ χωροδεσπόται μπέηδες ἐπὶ τουρκοκρατίας ἄφιναν ἐπιστάτας εἰς τὰ τσιφλίκια των συνηθέστατα ἢ μᾶλλον πάντοτε Τουρκαλβανοὺς, οἱ ὁποῖοι ὡς ἐκ τῆς νοημοσύνης των, δι' ἣν διακρίνονται μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων τουρκικῶν φυλῶν, ἠδύναντο νὰ τοῖς προσπορίζουν περισσότερα ἐτήσια κέρδη.

'Αλλὰ τὰ κέρδη ταῦτα ἐλαμβάνοντο, ὡς εἰκὸς, εἰς βάρος τῶν δυστυχῶν χριστιανῶν χωρικῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους βαναυσότατα ἐφέροντο.

Οἱ χριστιανοὶ λοιπὸν κατὰ τὴν κατάλληλον περίστασιν ἐκδικούμενοι ἔπραττον ὡς ἀκολούθως.

Καθ' ἕκαστον Μάρτιον ἔθος ἀπαραίτητον ὑπῆρχεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἵνα οἱ ἐπιστάται οὗτοι, οἱ καὶ σουμπασιάδες, τουρκιστὶ, ἀντικαθίστανται ὑπὸ ἑτέρων.

Ὅταν λοιπὸν ἤρχετο ἡ 1η Μαρτίου ἀπὸ τῆς παραμονῆς οἱ χωρικοὶ περιερχόμενοι τὸ χωρίον των μετὰ διαφόρων ὡς συνήθως ὀργάνων, σιδηρικῶν κλπ. τὰ ὁποῖα ἔκρουον, ἀντὶ νὰ διώκωσι τὰ χειμωνιάτικα ἐνοχλητικὰ ζωύφια, ὅπως συνήθως, ἐξεδίωκον, οὕτως εἰπεῖν. τοὺς ἀγρίους τυράννους των,— οἱ ὁποῖοι ἐννοεῖται εἰς τὴν περίστασιν ταύτην οὐδεμίαν πλέον εἶχον ἰσχὺν — διὰ τοῦ ἑξῆς διστίχου :

Σούμπασί μου κορδωμένε
ὡς τὸ Μάρτη ἤσουν κεϋμένε
αἴντε τώρα πεια χ[illegible]μένε !

'Αλμυρὸς, Μάρτιος 1907.

'Αστέριος

Δημώδη Κρήτης ἄσματα

'Ανάθεμα τὴ μάννα σου
τὴ γραῖ τὴ ζαρωμένη
ποῦ δὲν μ' ἀφίνει νὰ σὲ δῶ
μιὰν ὥρα στολισμένη.

τὴ μάννα σου τὴ μάϊσσα
ρακὶ θὰ τὴν ποτίσω
καὶ θἄρθω μιὰν ἀργαδινὴ
κρυφὰ νὰ σὲ φιλήσω

Τὸ μάιν ἐγεννήθηκα
καὶ μάγια δὲν φοβοῦμαι,
ὄξου ἂν μοῦ τὰ κάμουνε
'ς τὸ στρῶμα ποῦ κοιμοῦμαι.

Ὅποιος τὰ λόγια σου γροικᾷ
καὶ 'ςτσ' ὅρκους σου πιστεύει
'ςτὴ θάλασσα πιάνει λαγοὺς
καὶ 'ςτὴ στερειὰ ψαρεύει.

Η ΓΑΛΑΤΕΙΑ

«'Ολίγο φῶς καὶ μακρυὰ
σὲ μέγα σκότος κι' ἔρμο»

Σολωμὸς

'Ανέβηκε στὸ μαρμαρωμένο ἄλογο ὁ Μαρμαρωμένος Βασιλιᾶς καὶ εἰσήλασεν εἰς τὴν χώραν τῶν Θρύλλων.

Κι' ὁ δικέφαλος ἀετὸς ἐκάθισε μὲ διπλωμένα τὰ φτερὰ στὶς κορφὲς τοῦ 'Ολύμπου κι' ὅταν ἔρχετε τὸ ξημέρωμα ἀνοίγει τὲς μεγάλες ἀγκάλες φτεροῦγές του κι' ἀγναντεύει τὴν ἀνατολὴ καὶ βλέπει—μέσα στὸ σύθαμπο τ' οὐρανοῦ καὶ τῆς θάλασσας, βλέπει τ' ἀψηλὰ καμπαναριὰ—ποῦ τόσο μοιάζουν μιναρέδες—καὶ κλαίει...

Εἶνε ἡ χώρα τῶν Θρύλλων.

Καὶ μέσα στὰ σκοτεινὰ μοναστήρια ὅταν σωπάσουν οἱ καμπάνες καὶ κοιμηθοῦνε οἱ καλόγεροι, ἕνα σύθρηνο ἀκούεται νὰ πέφτῃ ἀπὸ τὸ τέμπλο ἀπάνω στὴν ἅγια Τράπεζα γύρω στὰ πόδια τοῦ Σταυρωμένου—ὅλες αἱ εἰκόνες ἀρχίζουν νὰ παραπονοῦνται καὶ νὰ κλαῖνε...

Καὶ δὲν κατεβάζει,—δὲν κατεβάζει ἀκόμη τὰ αἱματωμένα χέρια του. 'Εκεῖνος ν' ἀγγίσῃ τὰ μάτια καὶ νὰ σταματήσουν οἱ θρῆνοι καὶ δὲν ἀνοίγει τὸ χλωμό του στόμα :

«Σώπασε Κυρὰ Δέσποινα καὶ σεῖς ἅγιοι μὴ κλαῖτε, Πάλι μὲ χρόνια μὲ καιροὺς πάλι δικήμας θἄνε».

Ὦ ἡ χώρα τῶν ἀμιλήτων καὶ ἀπαρηγορήτων θρύλλων !...

Καὶ σκύβουν μόνες οἱ πολύξερες γρηὲς στὰ ἀθῶα, τὰ μεγάλα μάτια τῶν ἀνήξερων παιδιῶν καὶ κάπου κυττάζουν καὶ κάτι βλέπουν καὶ γλυκοχαμογελοῦνε :

— Σῶπα, παιδί μου, δὲν ἀπέθανε, κοιμᾶται...

Κάποια μάτια ποῦ ἔχουν ἀκόμη—πῶς ἔχουν ἀκόμη ; τὸ ἀστραποβόλημα τῆς πίστης ἀπάνω στὰ βλέφαρά των ἀνοίγονται κάποτε τὰ μεσάνυχτα σὲ ὁράματα θεϊκὰ καὶ βλέπουν κάποιες φωτεινὲς ἴνες νὰ φεύγουν ἀπὸ τὰ μάρμαρα τοῦ Παρθενῶνα καὶ ν' ἀνταμώνουν μὲ τὶς κρυφὲς ἀχτῖνες ποῦ πετιοῦνται ἀπὸ τὸν κουμπὲ τῆς 'Αγιὰ-Σοφιᾶς καὶ νὰ σμίγουν σὲ φωτεινὴ καμάρα—κάποια μεσάνυχτα...

Κι' ἀποκάτω, βλέπουν, περνᾷ ἕνας πανώρφος καβαλλάρης μὲ πέδιλα κόκκινα καὶ μὲ χρυσοῦς ἀητοὺς κεντημένους ἀπάνω.

Εἶνε Αὐτός ! εἶνε Αὐτός ! Σὰν ἀστραπὴ διαβαίνει καὶ κυττάζει στὰ βάθη τ' οὐρανοῦ κάποια τζαμιὰ καὶ ὅσους πεθαίνουν κάτω καὶ γύρω ἀπὸ τὸ ποδοβολητὸ τοῦ ἀλόγου του δὲν τοὺς κυττάζει καὶ δὲν τοὺς μιλεῖ καὶ πάει, ὅλο πάει...

Τὰ μάτια αὐτὰ ὅσα τὸν ἰδοῦν κλειοῦνε εὐθὺς πεθαμένα ἀπὸ τὴ λάμψι τὴν πολλὴ —κλειοῦνε πεθαμένα μέσα στὰ φαράγγια τῆς Χαλκιδικῆς γύρω, τριγύρω στὴ λίμνη τῶν Γενιτσῶν ἀπάνω στὰ αἱματωμένα κρεββάτια τῶν Μακεδονικῶν πεδιάδων.

Μόνον ἡ γρηὲς καὶ ὅλα τὰ παιδάκια καὶ μερικοὶ ἄντρες μὰ μὲ καρδιὲς παιδιῶν ἔχουν αὐτὰ τὰ μάτια καὶ κάπου—κάπου ἀνταμώνονται τὸ πρωὶ καὶ λένε τὰ ὄνειρά τους.

«'Εγὼ εἶδα δάφνες... Κι' ἐγὼ φῶς !... Κι' ἐγὼ στὴ φωτιὰ μιὰν ὥμορφη ποῦ ἀστράφταν τὰ μαλλιά της»...

Καὶ χαμογελοῦν καὶ φεύγουν, ἡ γρηὲς γιὰ νὰ πεθάνουν μὲ τὸ ἀντιφέγγισμα τοῦ ὀνείρου ἀπάνω στὰ βλέφαρα καὶ τὰ παιδάκια γιὰ νὰ μεγαλώσουν καὶ νὰ διαφθαροῦν καὶ οἱ ἄντρες μὲ τὶς παιδιακήσιες καρδιὲς φεύγουν, χωρὶς νὰ ποῦνε ποῦ—μιὰ μέρα μόνο τὴν ὥρα ποῦ γελοῦμεν ἐμεῖς καὶ γλεντοῦμεν ἐδῶ μαθαίνομε : ὁ Κωνσταντάρακης σκοτώθηκε καὶ ὁ Νικολούδης καὶ ὁ Φούφας καὶ ὁ Μπραντούνας...

'Ανέβηκε στὸ μαρμαρωμένο του ἄλογο ὁ Μαρμαρωμένος Βασιλιᾶς καὶ περιμένει.

Ἡ ἀγάπη τῶν γρηῶν καὶ τῶν μικρῶν παιδιῶν καὶ μερικῶν ἀντρῶν μπορεῖ νὰ φτάσῃ τὸν ἀπέραντον πόθον ἑνὸς Πυγμαλίωνος καὶ νὰ δώσῃ ζωὴ καὶ αἷμα καὶ κίνησι στὸ σύμπλεγμα τὸ μαρμαρωμένο ; Μπορεῖ ;

Ὁ Μαρμαρωμένος Βασιλιᾶς καὶ περιμένει.

29 τοῦ Μάη **ΑΚΡΙΤΑΣ**

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ

(Λησμονημένες σημειώσεις ἀπὸ τὸ Χασεκί).

Ἤτανε πρωὶ πρωὶ τῆς πρωτομαγιᾶς.

Οἰκογένειες ἀπὸ τὴς συνοικίες τρέχανε τὰ πιάσουνε τὸ Μάη, καὶ παρέες γύριζαν μὲ στέφανα μὲ γέλια, ἀστεῖα τραγούδια καὶ ὄργανα.

Πρόσωπα χαρούμενα πηγαίνανε γιὰ διασκέδασι στὴς ἐξοχές, καὶ πρόσωπα θυμωμένα, νυσταγμένα ἐπέστρεφαν στὰ σπίτια γιὰ νὰ κοιμηθοῦν.

Καθισμένος στὰ Χαυτεῖα σ' ἕνα τραπέζι ἑνὸς καφενείου, ἔβλεπα τὸν κόσμο νὰ πηγαινοέρχεται στοὺς 'Αμπελοκήπους καὶ στὰ Πατήσια καὶ ἄκουγα γιὰ τὴς σαγωνιὲς ποῦ σὰν μπαλτάδες πέφτανε στὴς μπύρες καὶ στὰ μικρομπακάλικα.

—Μωρὲ γιὰ μιὰ παλιοσαλάτα μὲ μισὸ μαροῦλι σάπιο, νὰ μᾶς πάρῃ μιάμιση δραχμὴ ὁ λήσταρχος !

Ὦ ! αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται ἐψώναζε διερχόμενος κάποιος γνωστὸς μεσίτης μὲ φαβουρίτες κόκινες.

Καθισμένος στὸ τραπέζι τοῦ καφενείου ροφοῦσα τὸν ἀχνίζοντα καφέ μου μ' εὐχαρίστησι καὶ μακάριζα τὴ προθυμία τοῦ Ρωμηοῦ ποῦ πληρώνει σὰν 'Εγγλέζος ὅσα κ' ὅσα.

Νὰ, τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔρχεται καὶ στέκεται στὸ τραπέζι δίπλα κάτω ἀπ' τὸ πεζοδρόμιο ἕνα βιζαβί, μὲ ψώφια ἄλογα τρικλὸ γυρπένο χάρβαλο σωστό, ποῦ γρυλίζανε ἡ λασπωμένες ρόδες του, σὰν κάρρο τῆς 'Αστυνομίας.

—Βιζαβιέρη, δὲ θάχης βέβαια δουλιὰ τοῦ λέω.

—Δὲν ἔχω Κύριος μοῦ λέει μ' ἕνα ὕφος κουτσαβάκικο.

—Οὔτ' ἐγὼ δὲν ἔχω τοῦ ἀπαντῶ. Καὶ ὁ βιζαβιέρης τότε ἕνας κοντόχονδρος σὰν βατραχὸς ἀνθρωπάκος μοῦ ριξε μιὰ ἀγριοματιὰ π' ἀκόμα τὴ θυμᾶμε.

— 'Ε, μὲ πᾶς στὸ χασεκί ; πόσα θέλεις.

— Σὲ πάω Κύριος μοῦ λέει καὶ μὲ τὸ παρδὸν τρεῖς δραμὲς θὰ δώσῃς. Καὶ ὁ Κύριος μὲ τὸ παρδὸν ἐγώ, ξαπλωθεὶς στὸ Βιζαβὶ εὑρέθηκα μετὰ δύο ὥρας ἀπ' τὰ Χαυτεῖα στὸ χασεκὶ ἀβλαβὴς καὶ σῶος εὐτυχῶς, χωρὶς νὰ σπάσω δηλαδὴ κανένα χέρι ἢ πλευρὸ ἢ ν' ἀναποδογυρισθῶ καὶ ἀλευρωθῶ στὰ βουνὰ τῆς σκόνης τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ.

Κ' ἐμακάριζα στὸ δρόμο τὸν ἑαυτόν μου διότι δὲν εἴχαμε φόβο νὰ κόψουμε κανένα χάρις εἰς τὰ τυφλὰ ἄλογα τοῦ βιζαβιέρη, ὅστις μόνον μετὰ δύο ὥρες κατώρθωσε νὰ φθάσουμε, ἀκολουθῶν εἰς τὴν νέαν διαταγὴν τῆς ἀστυνομίας καθ' ἣν ἀπαγορεύεται εἰς τὰ αὐτοκίνητα νὰ τρέχουν μὲ μεγάλην ταχύτητα. 'Επὶ τέλους ἐφθάσαμε εἰς τὸ χασεκὶ ἐπλήρωσα καὶ εὐχαρίστησα τὸν ἁμαξᾶν καὶ ἔφυγεν.

Ἡ αὐγοῦλα εἶχε ἀνοίξῃ τὴς πόρτες τῆς 'Ανατολῆς, καὶ αἱ ἀχτίδες τοῦ Ἥλιου χρύσωναν τοῦ χασεκὶ τὸ περιβόλι τ' ἀπέραντο τὸ ξακουστὸ τὸ μαγεμένο. 'Εμπῆκα μέσα καὶ ἤρχιζα νὰ παρατηρῶ μὲ περιέργεια τὰ ἄνθη καὶ δένδρα τοῦ κήπου.

«Κάτι πελώρια σκονισμένα Κυπαρίσια «παρηγοριὰ σὲ πᾶσα πολυστένακτη καρδιὰ καὶ μερικὲς 'Ιτιὲς «σεπτὰ δένδρα τῆς ὀδύνης καὶ ὑπερύψιλες Λεύκες τρέμουσες καὶ μαυρωπὲς, ἐνόμιζα πῶς μοῦ σουσούριραν στὰ αὐτιὰ μ' ἄλλα λόγια ἐφαντάσθηκαν, σὰν νὰ μοῦ λεγαν. «'Εμεῖς ἐδῶ ποῦ μᾶς θορεῖς ὅλα τὰ ὄργια τοῦ χασεκὶ τὰ εἴδαμε ἀλλὰ...δὲν μαρτυρᾶμε τίποτε».

Τραβῶ παρέκει καὶ νὰ καὶ ἡ Πασχαλιὲς ποῦ μὲ τὸ Χριστὸς ἀνέστη γεννοῦν τὰ πρῶτα λούλουδα, νὰ μέλεγοι, λυχνίδες, νυκτοκάλες, μεροκάλες, νὰ ρίκια, ζεφύρανθα, ἐπίχρυσα καὶ 12 θεοὶ, νὰ κρίνῃ καὶ δάφνες ἀράδα φυτεμένα, ἀδίαντα ἠράνθεμα, μυόσωπα καὶ σεμπρεβίβες, νὰ ἀφιότες, ἀγκώλιες, καμέλιες, ρεζέντες καὶ κενταύρια, νὰ ἄγριες γαρουφαλιὲς, καναρουράτες κίτρινες, καὶ ἄπειρες τριανταφυλιὲς μὲ τριαντάφυλλα ἀσπροκόκινα, βαθὺ κοκινπὰ, κίτρινα παντταθνῆ, βρυώδη, μόσχοσμα.

Καὶ πειὸ πέρα στὸ κάτω μέρος τοῦ περιβολιοῦ, ἐκεῖ ποῦ κἄποιον δημογέροντα τῶν 'Αθηνῶν κρέμασε ὁ Χασεκῆς, ποῦ εἶν' ἡ χουρμαδιὲς, λαντάνιες καὶ σταυρόχορτα,

φωνὲς ἀγγελικὲς γλυκύτατες ἐξαφνικὰ ἀκούονται καὶ τραγωδοῦν τοῦ Μάη τὸ τραγοῦδι.

Εἶνε' ἡ παρθένες ἡ ὀρφανὲς τοῦ Ἀμαλιείου Ὀρφανοτροφείου, ποῦ μιὰ φορὰ τὸ χρόνο τὴ Πρωτομαγιὰ μαζὶ μὲ τὰ λουλούδια βγαίνουν νὰ πάρουν ἀέρα!!

Νὰ φύγω τοιμαζόμουνα καὶ τίγκι τίγκι τίγκι ἀκούω νὰ χτυπᾷ ὁ πορτιέρης τὸ κουδοῦνι, καὶ βλέπω πλῆθος νὰ μαζεύεται ἐκεῖ ποῦ ἤτανε τοῦ Χασεκὶ ἡ στέρνες.

Ἐστάθηκα καὶ γνάντεψα ἕνα μεσόκοπο καλοντυμένο κύριο, νὰ ὁμιλῇ καὶ σχήματα διάφορα νὰ κάνῃ στὸν ἀέρα μὲ τὰ δάχτυλα, ἐνῷ στὰ μάτια του φοροῦσε γιαλιὰ μεγάλα καὶ πλατιά, ποῦ ἔμοιαζαν σὰν τὰ γυαλιὰ τῆς μηχανῆς τοῦ τροχιοδρόμου ἀπὸ ἀπόστασι.

Πλησίασα ἀγάλια ἀγάλια καὶ ἄκουσα νὰ λέῃ πῶς ἡ Πολιτεία περιφρόνησε παντοτεινὰ τὴ γεωργία, ἐνῷ στοὺς παλαιοὺς καιροὺς αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ βασιλεῖς καλλιεργούσανε τὴ γῆ, καὶ ἀνέφερε τὸν Ὀδυσσέα καὶ τὸν Κιγκινάτο, ποῦ ἀπὸ γεωργὸς ἔγεινε Ὕπατος στὴ Ρώμη.

Κατάλαβα πῶς ἄρχιζε καὶ αὐτὸς καυτήριο γιὰ τὸ Σύνταγμα καὶ νὰ φύγω ἐσκεπτόμουνα, ὅτε τὸν βλέπω μὲ ὁρμὴ νὰ βγάζῃ τὰ γιαλιὰ καὶ δυνατώτερα ἀκούω νὰ φωνάζῃ:

— Ὁρίστε τώρα ἐκεῖ κάτω, παρακαλῶ, γιὰ νὰ σᾶς ἐπῶ ὀλίγα πράγματα γιὰ τῆς τριανταφυλλιὲς καὶ τὰ τριαντάφυλλα

Ὑπήκουσα κ' ἐγὼ εἰς τὴν πρόσκλησίν του καὶ ἀκολούθησα στὴς τριανταφυλλιες ἐκεῖ κάτω ὅπου ἄρχισε ὁ γεωπόνος τὴ διδασκαλία του.

— Παρατηρήσατε αὐτὲς ἐδῶ τὴς τριανταφυλιές· ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐκαλλιέργησε τὴν τριανταφυλιὰν χάριν καὶ μόνον γιὰ τὰ ἄνθη της τὰ τριαντάφυλλα, τὰ ὁποῖα ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς πάσης ἐποχῆς καὶ παντὸς ἔθνους ἐξύμνησαν διὰ τὴν εὐωδίαν των τὴν γλυκυτάτην, καὶ τὸ κάλλος των τὸ ἀπαράμιλλο.

Δῶρον τῶν θεῶν ἐθεωρεῖτο τὸ τριαντάφυλλο καὶ ἦτο τὸ ἄνθος τὸ προσφιλὲς τῆς Ἀφροδίτης, τοῦ Ἔρωτος, τῆς Ἀρτέμιδος, τοῦ Ὑμεναίου καὶ τῶν Χαρίτων.

Ἦτο τὸ σύμβολον τῆς Ἐχεμυθείας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπῄτει μυστικότητα ὁ φίλος τὸ ἀνεκοίνωσε εἰς τὸν φίλον μ' αὐτὸ τὸ ἄνθος.

Ἕνας ἀρχαῖος ποιητὴς Ἀνακρέων ἐξύμνησεν εἰς τὰς ᾠδάς του τὸ ἄνθος τοῦτο καὶ λέγει ὅτι γεννήθηκε καὶ αὐτὸ ἐκ τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης μαζὶ μὲ τὴν Ἀφροδίτη!

Ἕνας ἄλλος ποιητὴς Ρωμαῖος Ὁράτιος τὸ ὄνομα, ἐστεφάνωνε τὴν κόμην του μὲ τριαντάφυλλα τὴν ὥραν τοῦ συμποσίου.

Περίφημα ἦσαν καὶ τῆς Ἱεριχοῦς τὰ τριαντάφυλλα, τὰ ὁποῖα φυτρώνουν ἐκεῖ ὅπου εἶχε πατήσει ἡ Παναγία ὅταν ἔφευγεν εἰς τὴν Αἴγυπτον μὲ τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν εἰς τὴν σφαγὴν τοῦ Ἡρώδη.

Λέγουν μάλιστα οἱ συγγραφεῖς, ὅτι τὰ τριαντάφυλλα αὐτὰ καὶ ξηρὰ ἂν ἦσαν καὶ μαραμένα ὅταν τὰ ἔβοζαν εἰς τὸ νερὸ πάλι ἀνέθαλλον.

Εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐτιμᾶτο τὸ ἄνθος τοῦτο πάρα πολὺ, καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου ἦτο καὶ εἶνε τὸ ἔμβλημα πολλῶν οἰκοσήμων καὶ τοῦ στέμματος τῆς Μεγάλης Βρεττανίας.

Σήμερον μὲ τὰς προόδους τῆς Ἀνθοκομίας διακρίνονται πέντε ἕως ἓξ χιλιάδες εἴδη καὶ παραλλαγαὶ τριανταφύλλων, ἀναλόγως τοῦ χρώματος τῆς τραχύτητος καὶ λειότητος, τῆς εὐωδίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φύλλων.

Αὐτὸ ἐδῶ π. χ. τὸ τριαντάφυλλο ὀνομάζεται πεντάφυλλο διότι ἔχει πέντε φύλλα, τὸ ἄλλο ἔχει εἴκοσι, τὸ παρέκει τριάντα, καὶ ἐκεῖνο τὸ μεγάλο ἔχει ἂν πλησιάσετε καὶ τὸ ἰδῆτε ἑκατὸν, καὶ γι' αὐτὸ καὶ ἑκατόμφυλλο τὸ λέγουν.

Παρέχουν δὲ καὶ πρακτικὴν ὠφέλεια εἰς τὸν ἄνθρωπον τὰ τριαντάφυλα διότι ἀπὸ τὰ πέταλα αὐτῶν κατασκευάζεται τὸ εὔωσμον καὶ στυπτικὸν ροδόσταγμα ποῦ μεταχειρίζεται ὁ λαὸς ὅταν πονοῦν τὰ μάτια τους.

Ἐπίσης ἀπὸ τὰ πέταλα τῶν τριανταφύλλων, γίνεται τὸ ῥοδόξυδον εἰς χρῆσιν γαργαρισμῶν, ὡς ἀναληπτικὸν εἰς λειποθυμίας, καὶ ἐπιθέματα ψυκτικά.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ῥοδέλαιον ἐξάγεται ἀπὸ τὰ τριαντάφυλλα χρήσιμον πρὸς κατασκευὴ μυρεψικῶν εἰδῶν καὶ Κολονίας

Καὶ τέλος ἕνα τ' ἄλλα παραλείπω εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Ἑλλάδα ταριχεύονται τὰ πέταλα τῶν τριανταφύλλων μὲ ζάχαριν καὶ σκευάνονται εἰς γλυκὸ διαιτητικὸν καὶ νόστιμον.

Αὐτὰ σχεδὸν εἶπε ὁ μεσόκοπος κύριος γεωπόνος, τοῦ σφῖξαμε τὸ χέρι καὶ τὸν εὐχαριστήσαμε διὰ τόσα πράγματα τὰ ὁποῖα μᾶς εἶπε.

Ἀνεχώρησα δὲ κατόπιν καταγοητευμένος ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ γεωπόνου κατὰ τὴν ὁποίαν μοῦ ἐδόθη ἀφορμὴ ν' ἀπολαύσω τὸ λεπτὸν καὶ εὔοσμον μῦρον τῶν παντοειδῶν ἀνθέων τὸ ὁποῖον μὲ τὴν αὔραν τῆς πρωΐας διαχέεται στὴν ἐξοχή.

Μάϊος 1907 **Θεμιστ. Γ. Παπαευσταθίου**

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ

Ὁ Γέρος, ἀφ' οὗ ἐκάθισε καλλίτερα στὴ καρέκλα του, ἐκούνησε λίγο τὸ κεφάλι του καὶ ἐξακολούθησε ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἀπέναντί του καθήμενον.

— Αὐτὰ ποῦ λέγεις, φίλε μου· δὲν ἤμουν τότε ὅπως τώρα, γεροντάκι ἀδύνατο, τρεμουλιασμένο, ποῦ σ' ἕνα φύσημα τοῦ ἀέρα πιάνομαι ἀπὸ τὸ μπαστοῦνι μου γιὰ νὰ μὴ πέσω, ὅπως εἶμαι τώρα ποῦ ἡ ἀηδία τῆς ζωῆς ἔχει ξεχειλίσει μέσα μου, ποῦ μπροστὰ στὴ ὡραιότητα ἀνοίγω τὸ στόμα μου νυσταγμένος. Ἤμουν τότε καὶ ἐγὼ νέος ποῦ ἔκλεινα στὰ στήθη μου ὅλη τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία, ποῦ τὸ κεφάλι μου εἶχε ὅλα τὰ γλυκὰ ὄνειρα καὶ τοὺς πόθους τῆς ζωῆς. Δὲν ἤξευρα τῆς πίκρες, τοῦ κόσμου, τὴν ἀπελπισία καὶ τὸν ἀγῶνα· ἐνόμιζα πῶς ὁ κόσμος ὅλος ἦτο δικός μου, ἐνόμιζα πῶς τὰ πουλιὰ γιὰ μένα κελαϊδούσανε, τὰ ἄνθη στοὺς κήπους γιὰ μένα μυρίζανε, ἡ ἄγριες καλλονὲς τῆς φύσεως γιὰ μένα εἶχαν γίνει καὶ ἡ κρυστάλλινες βρυσοῦλες ἐνόμιζα πῶς γιὰ μένα κυλούσανε τὰ διαμαντένια νερά τους, ὅλα αὐτὰ τὰ ἐπίστευα μὲ ἀφέλεια, χωρὶς κανένα ἐγωϊσμὸ, χωρὶς καμμία ἀντίθετη σκέψι. Τὰ ἐπίστευα, τὰ ἔβλεπα καὶ ἤμουν εὐτυχής. Τί πάει νὰ πῇ εὐτυχία; Περιμένω ὁ ἄλλος νὰ μοῦ εἰπῇ ὅτι εἶμαι εὐτυχής; Δὲν μπορεῖ βλέπεις ὁ ἄνφρωπος νὰ διαβάσῃ στὴ ψυχὴ τοῦ ἄλλου ἀνθρώπου γιὰ νὰ ἰδῇ ἂν χαίρεται ἢ λυπᾶται. Ὁ κόσμος σήμερα, ἡ ζωὴ, ποῦ κάποιος τὴν εἶπε παντοτεινὴ ἀποκρηά, θέλει τὴ προσωπίδα της, τὴν ὑποκρισία, γιὰ νὰ κρύβῃ κάτι πράγματα ποῦ δὲν πρέπει νὰ φαίνονται στὴ ζωή. Λοιπὸν ἐγὼ θὰ τὸ καταλαβαίνω ἂν εἶμαι εὐτυχὴς, οἱ ἄλλοι ἂς λένε ὅ,τι θέλουν. Τί ἔλεγα λοιπόν; Ἀ ναί. Τὰ ἐπίστευα μὲ ἀφέλεια, χωρὶς καμμία σκέψι, γιατί ἂν σκεπτόμουνα ὅπως σήμερα, ἂν τὰ ζύγιζα τὰ πράγματα μὲ ἀκρίβεια, δὲν θὰ ἤξευρα τί εἶναι χαρά. Ἤμουν λοιπὸν νέος, εἶχα δηλαδὴ φτερὰ, ποῦ πέταγα ψηλὰ καὶ κύτταζα τὸ κόσμο, ἄκουγα τὴ βοή του, τοὺς στεναγμούς του, ἔβλεπα τὴ πάλη του γιὰ τὴ ζωὴ καὶ δὲν τὰ καταλάβαινα, τὰ νόμιζα γιὰ τραγούδια ὅπως τὰ δικά μου τὰ ξένοιαστα, ἔβλεπα τὸ δάκρυ καὶ τὸ περνοῦσα γιὰ δροσιὰ, ἄκουα τὴν ἀπελπισία καὶ τὴ νόμιζα γιὰ φωνὴ χαρᾶς, ἔβλεπα, τὰ χαράγματα ποῦ πήγαινα νὰ κοιμηθῶ, τὸ διαβάτη γρήγορα, νὰ πηγαίνῃ στὴ δουλειά του, ποῦ ἀπὸ αὐτὴ περιμένανε τόσα στόματα ἀνοιχτὰ νὰ φᾶνε, καὶ νόμιζα πῶς πηγαίνει νὰ γελάσῃ, νὰ εὐχαρισιηθῇ, δὲν ἐφανταζόμουν τὸν ἄνθρωπο ποτὲ νὰ πηγαίνῃ τόσο γρήγορα γιὰ νὰ χύσῃ τὸν ἱδρῶτά του ἀπὸ τὴν κούρασι. Ὅλα τὰ νόμιζα, καθὼς βλέπεις, ἀνάποδα· ὁ κόσμος ἐπερπατοῦσε μὲ τὰ πόδια του ἐξηντλημένος, ἐγὼ ἔτρεχα, γιομάτος ζωὴ καὶ ἀδιαφορία μὲ τὸ κεφάλι, ἔτρεχα μὲ τὴν ἀναποδιὰ, μὲ τὰ ἀντίθετα ποῦ τρέχουν οἱ δοκιμασμένοι στὴ ζωή. Εἶχα ὄνειρα· ὄνειρα, πόθους, ἀοριστίες, φαντασίες κολοκυθένιες. Τὸν περνοῦσα τὸ κόσμο γιὰ λίμνη ἥσυχη καὶ ταξείδευα ξένοιαστος ἀπὸ τρικυμία, καὶ ὀνειρευόμουνα. Τρέχανε τὰ χρόνια· ὁ κόσμος ἔτρεχε κι' αὐτὸς κι' ἐγὼ δὲν ἐσκέφθηκα ποτὲ τί θὰ κάμω παρὰ ἔτρεχα κι' ἐγὼ μὲ τὰ ὄνειρα, ἄσκεπτος, γιατὶ εἶχα τὸ πατέρα μου ποῦ μοῦ ἑτοίμαζε τὸ τραπέζι, εἶχα τὴ μητέρα μου ποῦ μὲ ἔνιυνε καὶ μοσχοβολοῦσα, εἶχα τῆς ἀδελφάδες μου, τοὺς συγγενεῖς μου, ἀνέπνεα τὴ μυρωδιὰ τῆς οἰκογενείας, τοῦ σπητιοῦ, τῆς εὐτυχίας.

Ἔτσι ἐζοῦσα ἀσυλλόγιστος, ὅτε μιὰ ἡμέρα, ἕνα πρωΐ, εἶδα ψηλὰ στὸ καθαρὸ οὐρανὸ τῆς ζωῆς μου, ἕνα μαῦρο σύγνεφο... ἦταν ὁ τάφος τοῦ πατέρα μου! Τὰ φτερά μου μαδήσανε καὶ κατέβηκα πάρα κάτω. Σὲ λίγο καιρὸ παντρεύουνται ἡ ἀδελφάδες μου, τράβηξε ἡ καθεμιὰ τὸ δικό της δρόμο, ἄνοιξε σπῆτι, ἐγέννησε ἀνάγκες καὶ δὲν εἶχε καιρὸ νὰ τηράξῃ τοὺς ἄλλους καὶ ἀπομακρύνθηκα πολὺ ἀπ' αὐταῖς. Ἔμεινα μόνος μὲ τὴ μητέρα μου καὶ οἱ δυὸ ἀδύνατοι. Τότε μοῦ φάνηκε ὅτι ὁ κόσμος δὲν ἦτο ὅπως τὸν ἔβλεπα, δὲν ἤξευρα τί νὰ κάνω γιατὶ δὲν ἤμουν ἑτοιμασμένος. Τὰ ὄνειρά μου, τὴς ἐλπίδες μου, τοὺς πόθους μου, ὁ κόσμος ποῦ ἔχασκε νὰ μὲ δεχθῇ, ἡ ζωὴ ποῦ μὲ περίμενε ἀπειλητικὴ, πάει τὰ κατάπιανε καὶ τὰ ἔθαψαν. Αὐτὰ ὅλα τὰ εἶδα καὶ ἐφρικίασα. Σὲ λίγο καιρὸ, ποῦ ἦτο ὅλο ἀγωνία καὶ σκέψι—τότε ἄρχισα νὰ σκέπτωμαι ἀλλ' ἦτο ἀργὰ — πέθανε καὶ ἡ μητέρα μου ἀπὸ τὴ λύπη κι' ἀπὸ τὰ γηρατειά· δὲν ἦτο ἀθάνατη... Τότε κρημνίστηκα, ἔπεσα· ὁ κόσμος ἄνοιξε τὸ στόμα του, μὲ ἅρπαξε καὶ μὲ ἐροκάνιζε φοβερά. Μ' ἐπέταγε ἀπὸ 'δῶ κι' ἀπὸ 'κεῖ σὰν παληοκούρελο μὲ σκληρότητα. Τίποτα στὴ νειότη μου δὲν ἐφρόντισα κι' ἐγὼ νὰ φτιάξω γιὰ νὰ κρατηθῶ ἀπ' αὐτό· ἐπάλευα-ἐπάλευα μὲ ἀγωνία, μὲ δύναμι ὑπεράνθρωπη καὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ βασανιστήριο οὔτε σπῆτι, οὔτε οἰκογένεια ἠμπόρεσα κι' ἐγὼ, σὰν ἄνθρωπος νὰ φτιάξω. Μόνος, ἀπελπισμένος, εἶχα ἕνα παράπονο—ὁ βλάκας—κατὰ τοῦ κόσμου γιατὶ δὲν μὲ ὑποστήριζε.

Ἐδῶ ὁ γέρως ἐσταμάτησε λίγο γιὰ νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴ συγκίνησι· ἔμεινε βυθισμένος σὲ σκέψεις καὶ πέρασε πολλὴ ὥρα ποῦ συνῆλθε καὶ ἐξακολούθησε:

— Ἔτσι περνοῦσε ἡ ζωή μου· δυστυχὴς, περιφρονημένος, ἀπελπισμένος. Ὅλες τὴς δουλειὲς τὴς δοκίμασα. Ἄκουσα ἀπὸ ἐκείνους ποῦ τοὺς ἐδούλευα, βρυσιὲς ποῦ μ' ἔπνιγαν καὶ μερικὲς φορὲς ἐσήκωσαν καὶ τὸ χέρι τους, εἶχαν δίκαιον. Νὰ ἔτσι ἐπέρασαν τὰ ὡραῖά μου χρόνια, ἡ τρίχες ἀσπρίσαν στὸ ἀνόητο αὐτὸ κεφάλι, Κάθε μιὰ μέρα ποῦ περνοῦσε εἶχε γιὰ μένα τὰς συγκινήσεις της καὶ τοὺς ἀγῶνάς της....

Καὶ παρατηρῶν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸν ἀκούοντα εἶπε: — Τώρα θὰ μὲ ἐρωτήσῃς πῶς εὑρίσκομαι ἐδῶ. Ὁ θεὸς φαίνεται μὲ ἐλυπήθη· μιὰ μέρα ποῦ δὲν εἶχα νὰ φάω, μὲ χίλιους κόπους καὶ παρακαλέματα εὗρῆκα μιὰ βάρκα γιὰ νὰ δουλέψω βαρκάρης. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη μοῦδωσε τὸ φῶς τῆς ζωῆς μου. Δύο καλοντυμένα κορίτσια ἐπέσαν στὴν θάλασσα καὶ ἐπνίγοντο. Ἐκεῖ στὴς ἀπηλπισμένες σκέψεις ἐβούτηξα. Τὰ ἔσωσα καὶ τὰ πῆρα στοὺς γονεῖς τους. Τὰ πάρα κάτω τὰ ξέρῃς· μ' ἐλυπήθηκαν οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι, καὶ μὲ πήρανε γιὰ ἐπιστάτη σὲ κάτι κτήματα ποῦ εἶχαν. Θυμᾶσαι δὲ ὅταν ἐστεφανώνεσο ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ κορίτσια, κι' ἕνα ἡλικιωμένο ποῦ ἦτο κι' αὐτὸς στὸ μυστήριο μὲ μιὰ χαρὰ στὰ μάτια. Αὐτὴ ἡ χαρὰ—γιατὶ δὲν εἶχα ἄλλο—ἦτο ἡ πληρωμὴ εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς. Κι' αὐτὸς ποῦ ἄκουγε τὸ γέρο νὰ μιλάῃ, εἶπε τώρα σιγανὰ, σιγανὰ, χαϊδεύοντας τὸ χέρι του.

— Τώρα πλειὰ εἶσαι καλά.

Ἐν Ἀθήναις 18 Μαΐου 1907.

Πέτρος Ἀθ. Σεκᾶκος

ΔΟΓΟΔΟΣΙΑ ΡΩΜΗΟΥ...

ΜΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

Τώρα ποῦ πειὰ ἡσυχάσαμε ἀπὸ τὴς ἑορτὲς σὰν ἄνθρωπος μὲ συνείδησι ἔρχομαι νὰ δώσω λόγο τῆς ρωμαϊκης... ἀπραξίας μου. Δὲν τὸ ἔκανα αὐτὸ ποτέ· ἀλλὰ μὲ ἀναγκάζουν δύο λόγοι νὰ τὸ κάμω. Α'. διότι κᾶτι κατώρθωσα καὶ ἐγὼ διὰ τὴν καῦμένη τὴν πατρίδα! καὶ Β'. διότι δὲν θέλω νὰ μὲ κατηγορήσουν σὰν ταμία ἢ...κάθε δημόσιον ὑπάλληλο κι' ἐμένα.

Ἦρθε ὁ Καρνάβαλος, ὁ Βασιληᾶς τῆς ἀποκρηᾶς· τοῦτο ἂν δὲν τὸ πήρατε εἴδησι σᾶς τὸ κάνω γνωστό. Πῶς ἦρθε καὶ πῶς ἔφυγε αὐτὸ θὰ ἀναπτύξουν μὲ ὅσον μποροῦμε λίγα λόγια.

Ὅπως εἰς ὅλους τοὺς μεγάλους, διορίζουν ἀνθρώπους τῆς ὑποδοχῆς, ὑπασπιστὰς κλπ. ἐπερίμενα νὰ ἰδῶ καὶ δι' αὐτὸν τὴν τιμὴν αὐτήν. Δυστυχῶς, δὲν ἠξεύρω διατὶ, δὲν ἔγεινε τοῦτο. Διὰ νὰ μὴ προσβληθῇ λοιπὸν τὸ ἔθνος μου, ἀπεφάσισα νὰ πάω ἐγώ... διοριζόμενος μόνος μου! Δι' αὐτὸ δίνω λόγο.

Μόλις ἄραξε τὸ παπόρι στοῦ Τζελέπη, ἐπῆγα μέσα, ντυμένος, διὰ τὸ ἐπίσημον, μὲ στολὴ.,. παληάτσου.

— Μεγαλειότατε, εἶμαι ξεναγός Σας, καὶ ὑποβάλλω τὰ σέβη μου, ἀναμένων τὰς διαταγάς Σας.

— Ὦ! εὐχαριστῶ πολύ. Ποῖος εἶσθε παρακαλῶ.

— Ὁ κύριος Τσικουνίδας. Ρωμηὸς ἀπὸ μάνα καὶ πατέρα· τακτικώτατος φοιτητὴς τῶν... καφενείων· δεινὸς συζητητὴς τῶν πολιτικῶν· ἄεργος· μεγαλοϊδεάτης καὶ...φορολογούμενος δυστυχῶς.

— Ἔχω εὐχαρίστησι, μοῦ εἶπε, καὶ μὲ τὸ ἐρευνητικὸ βλέμμα του, παρατηροῦσε τὸ στῆθός μου.

— Τί κυττάζετε, Μεγαλειότατε; μήπως ἡ περιβολή μου δὲν εἶνε καθὼς πρέπει;

— Ὄχι· ἄλλο κυττάζω, Δὲν θὰ ἔχετε χρηματίσει ἀλλη φορὰ ξεναγός.

— Πραγματικῶς. Μὰ πῶς τὸ ἐννοήσετε;

— Διότι δὲν βλέπω κανένα παράσημο στὰ στήθια σας.

— Ὦ! Μεγαλειότατε· ἐμεῖς τὰ παράσημα τὰ πέρνουμε εἰς τὸ πεδίον τῆς τιμῆς πάντοτε.

— Ἂς εἶνε... πᾶμε ἔξω· καὶ μὴ λησμονήσετε, κύριε Τσικουνίδα, ὅτι ἤρθα αὐστηρὸν ἰνκόγνιτο.

Ἀνεβήκαμε εἰς τὸ κατάστρωμα. Ἡ βάρκες, χεφοῦσι· οἱ βαρκάρηδες; ἐπιδρομεῖς. φωνές· κακό· ραβαῖσι· βρισιές· βλαστήμιες· ἁρπάγματα μπαούλων· τραβήγματα ἀπὸ δῶ σπροξίματα· ἀπὸ 'κεῖ καυγάδες....

Ὁ Καρνάβαλος ὡς πρώτην ἐντύπωσιν τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς του ἔβλεπε..... ὅλα αὐτά.

— Μεγαλειότατε, μὴν παραζενεύεσθε· εἶνε πολὺ δραστήριοι εἰς τὸ ἔργον τους αὐτοὶ ἄνθρωποι.

— Τὸ βλέπω· παρακαλῶ, ἀστυνομίαν, λιμεναρχεῖον, δὲν ἔχετε ἐδῶ;

— Πῶς! καὶ τὰ δύο· μάλιστα ἀπὸ στρατιωτικούς· τὴν πρώτην μὲ τοῦ ξηροῦ στοιχείου καὶ τὸ δεύτερον μὲ τοῦ ὑγροῦ.

— Μὰ βλέπω ὅτι καὶ εἰς τὰ δύο εἶνε ξηρασία.

— Καμμιὰ φορὰ ὑποχωροῦται καὶ ἡ δύο εἰς μερικὰς... ἀπαιτήσεις.

Μπήκαμε εἰς μία βάρκα καὶ βγήκαμεν ἔξω· Ἡ προκυμαία γεμάτη ἀπὸ περιέργους καὶ ἀέργους καὶ μετανάστας· ἀπὸ περιττὰ πράγματα, καὶ κάσες, καὶ μπόγους διαφόρους. Σπρόχνοντες καὶ σπροχνόμενοι ἐφθάσαμε εἰς τὸ δρόμο. Οἱ ἁμαξάδες μᾶς ἐπολιόρκησαν... εὐθὺς ἀμέσως στενότατα.

— Ὁρίστε, Μεγαλειότατε, εἰς τὸ ἁμάξι.

— Ὄχι, διότι θὰ τρέχῃ, θέλω νὰ περιεργαθῶ τὴν πόλιν.

— Τότε πᾶμε μὲ τὸ τράμ. Μ' αὐτὸ ἠμπορεῖτε νὰ ἰδῆτε περισσότερα.

— Πῶς! ἀκόμα μὲ τὰ ἄλογα ἔχετε τὰ τράμ σας;

— Μετὰ ἕνα ἔτος, Μεγαλειότατε, θὰ ἔχωμε ἠλεκτρικά.

— Πάλιν καλά· εἰς τὴν Βαρβαρίαν ἔχουν γκαμῆλες ἀκόμα.

— Ποῦ θέλετε νὰ σᾶς ὁδηγήσω;

— Ἂς προχωρήσωμε τὴν παραλιακὴν ὁδόν, Τὶ εἶνε αὐτὸ τὸ κτίριον;

— Ἡ ἀγορά.

— Καὶ διατὶ φωνάζοῦν ἔτσι; ψωνίζουν οἱ κουφοί;

— Μεγαλειότατε, ξεύρετε, ὁ Ἕλλην εἶνε πάντοτε ζωηρός· δὲν εἰμπορεῖ νὰ μὴ φωνάξῃ, τόσον εἰς τὰς ἐκλογὰς, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀγορά.

— Αὐτὸ τὶ εἶνε;

— Τὸ ὡρολόγιον· ἕνα καλαισθτικόν μας ἀριστούργημα. Ἀπάνω εἶνε δημαρχεῖον καὶ κάτω καφενεῖον. Ἔχει τέσσερης πλάκες γιὰ τὴν ὥρα καὶ καμμιὰ φορὰ καὶ τρεῖς ἥμισυ.

— Καὶ κάθονται χουζουρεύοντας καὶ ἀπάνω ὅπως κάτω;

— Μὰ ἀφοῦ ἐργάζονται εἰς τὸ ἴδιο κτίριο;

— Δὲν ἀμφιβάλλω τότε, ὅτι θὰ ἦνε πάντοτε γεμάτω συμβούλους ἀπάνω, ὅπως μουστερῆδες κάτω.

— Μπᾶ! αὐτὸ εἶνε πολὺ δύσκολο πρᾶ-

μα. Ἂν εἶνε τῆς πολιτικῆς δὲ τὸ Δήμαρχο ἀπὸ τὰ πολλὰ προσκλητήρια καὶ παρακλήσεις, ἔρχονται καμμιὰ φορά· ἂν εἶνε ὅμως ἀντιπολιτευόμενοι... οὔτε πατᾶνε.

— Μὰ βλέπω κόσμο νὰ ἀνεβοκατεβαίνῃ.

— Ὦ! αὐτοὶ θὰ εἶνε πολῖται, ποῦ πᾶνε κάθε μέρα καὶ φωνάζουνε γιὰ τὸ νερὸ, γιὰ τοὺς δρόμους, γιὰ τὸ φωτισμὸ καὶ διάφορα ἄλλα πράγματα· ἢ εἶνε ὑπάλληλοι ποῦ πᾶνε νὰ πάρουν τὸ μισθό τους.

— Τόσοι πολλοὶ ὑπάλληλοι;

— Ἔ! μὰ δημαρχία εἶνε. Οἱ πολῖται βγάζουν τὸ δήμαρχο, νὰ μὴ ἔχει τοὐλάχιστον τοὺς μισοὺς δημότας ὑπαλλήλους;

— Αὐτὸς ὁ δρόμος πῶς λέγεται;

— Ἀκτὴ Μιαούλη. Ἔχει τοῦ ἐνδόξου Ναύαρχου τὸ ὄνομα· γι' αὐτὸ εἶναι καὶ πειὸ πολὺ θαλασσομένη. Προσέξατε τώρα Μεγαλειότατε· πιάσετε ἕνα δυὸ μοῦδες εἰς τὰ πανταλόνια σος.

— Διατί;

— Θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ ἐπισημότερον μέρος τοῦ δρόμου τούτου.

— Ὦ! τί βλέπω! τί εἶναι τὰ παραλιακὰ αὐτὰ κτήρια, ποῦ εἶναι τὸ ἕνα ἀπάνω 'σ τὸ ἄλλο; φρούρια;

— Ὄχι δά! εἶνε τὸ λιμεναρχεῖον· τὸ ὑγειονομεῖον· καὶ αὐτὸ τὸ δίδυμον, τὸ τρίδυμον, εἶνε τὸ τελωνεῖον.

— Καὶ τὰ κύματα αὐτά, ὁποῦ πλέουν τὰ κάρρα, καὶ βυθίζονται οἱ ἄνθρωποι;

— Λάσπη. Δι' αὐτὸ σᾶς εἶπα νὰ πιάσετε μοῦδες εἰς τὰ καλαμοβράκια σας.

— Μὰ ἔχετε νόμον, ὥστε, εἰς τὰ δημόσια γραφεῖα νὰ ὑπάρχῃ ἀπ' ἔξω λάσπη;

— Νόμον ὄχι, ἀλλὰ εἰς τόσο μεγάλα δημόσια καταστήματα, ὅπου τόσος κόσμος μπαινοβγαίνει, καὶ τόσο χρῆμα μένει· δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ζῇ ἡ καθαριότης. Κάποια ἀκαθαρσία θὰ ἦναι ἀπ' ἔξω καθὼς καὶ μέσα.

— Ὥστε αὐτὸ εἶνε τὸ τελωνεῖον;

— Μάλιστα.

— Καὶ αὐτὴ ἡ πλατεῖα του!!!

— Μάλιστα.

— Συμφωνία μεγάλη! Αὐτὸ τί εἶνε;

— Ἐκκλησία. Ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου. Ἐπειδὴ εἶνε ναυτικὸς, εἶνε κοντὰ κι' αὐτὸς, στὸ θαλάσσωμα αὐτό.

— Πολὺ ὡραῖα· θὰ ἔγεινεν ἐπίτηδες αὐτό; διὰ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὸ προσωπικὸν τῶν καταστημάτων αὐτῶν, τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐργάζεται μὲ συνείδησιν.

— Τί λέγει Μεγαλειότατε! κατὰ τύχην ἔγινε κι' αὐτὸ ὅπως πολλὰ ἄλλα μας.

— Ἔχετε βουλευτὰς ἐδῶ, δήμαρχον, ἀρχάς;

— Ἀπ' ὅλα, Μεγαλειότατε, ἀπ' ὅλα καὶ μάλιστα ἀπὸ τωρα ἀρχίσαμε τὴ φαγομάρα διὰ τὰ πρόσωπα ποῦ θὰ ἐκλέξουμε.

— Καὶ κάθε πόσον καιρὸν κάμνετε ἐκλογάς;

— Κάθε τετραετία· ἀλλὰ ὁ λαὸς γογγύζει, καὶ ἐλπίζω νὰ τὸ κατορθώσουμε κάθε δύο ἔτη, τοὐλάχιστον, ἂν ὄχι κάθε ἕνα.

— Μπᾶ! καὶ διατί;

— Ἀμ' ὁ καϋμένος ὁ κοσμάκης, τότε βλέπει τὴν ἐλευθερία του· τότε εἰμπορεῖ νὰ βρίσῃ κανένα ὑποψήφιο ποῦ τὸν ἔχει ἄχτι· κανένα ἀστυνόμο ποῦ τὸν ἔχει τσακίσῃ, νὰ μουντζουρώνῃ τὴς εἰκόνες τῶν ἀντιθέτων ὑποψηφίων. νὰ καλοπεράσῃ λιγάκι ἀπὸ φαγοπότι· καὶ νὰ βρῇ καμία θέσι.

— Εἶμαι εὐχαριστημένος δι' ὅλα αὐτά.

— Εὐχαριστημένος Μεγαλείότατε;

— Ναί. Διότι βλέπω, ὅτι ὅλοι σεῖς, εἶσθε 'δικοί μου, καὶ δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἔλθω νὰ σᾶς ἐπηρεάσω, ὅτὰ νὰ σᾶς προσηλυτήσω. Πᾶμε εἰς τὰς Ἀθήνας.

Τὸν ὡδήγησα εἰς τὸν τροχιόδρομον.

— Ὁρίστε.

— Ἰδοὺ, κύριε Τσικουνίδα ξεναγέ μου· ἡ εὐχαρίστησίς μου κορυφοῦται· τροχιόδρομος μέσα εἰς τὴν πόλιν μὲ ἀτμὸν ἀκόμη. Δὲν σοῦ εἶπα ὅτι ἰδικοί μου; Ἀνεβήκαμε εἰς τὸν τροχιόδρομο. Ἐκίνησε.

— Μεγαλειότατε· μὲ συγχωρεῖτε· δὲν Σᾶς ἐννοῶ· ποῖοι ὀνομάζονται 'δικοί Σας;

— Οἱ Μασκαράδες....

*

Ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Φάληρον.

— Τὸ Φάληρον, Μεγαλειότατε.

— Ἄ! τί γίνεται ἡ Σοῦδα;

— Πῶς τὴν ἔχετε ἀπολαύσει;

— Ὄχι εὐτυχῶς· ἐδιάβασα μόνον τὰ περὶ αὐτῆς. Ἐδιορθώθη τέλος;

— Ὄχι ἀκόμη.

— Καμμία λοιπὸν ἐργασία δι' αὐτήν;

— Πῶς· ἔγραψαν ἡ ἐφημερίδες τὸ παρελθὸν ἔτος, καὶ εἶμαι βεβαιότατος ὅτι θὰ γράψουν καὶ ἐφέτος, καθὼς καὶ τοῦ χρόνου.

Ἐφθάσαμεν εἰς τὸν σταθμόν.

— Ἐδῶ μοῦ διαφεύγετε ὀλίγον, βλέπω ἠλεκτρικόν.

— Ναί· εἶνε ὁ Σταμάτης μας. Δὲν θὰ κάμετε δι' αὐτὸ παράπονα.

— Ἐγὼ ὄχι· ἀλλὰ βλέπω ὅτι ἔχετε σεῖς, ἀφοῦ τὸν βγάλατε Σταμάτη.

— Κάθε καλὸν ἔργον, Μεγαλειότατε, πρέπει νὰ σχολιάζεται διὰ νὰ γίνεται τελειότερον. Δὲν τὸ κάμνομεν ἀπὸ ἀντιπολίτευσιν καὶ μεμψιμοιρίαν ὅπως λέγουν πολλοὶ ἐχθροί μας.

Σφύριγμα· φίου ου ου ου....ἐφύγαμε.

Θησεῖον, Μοναστηράκι, Ὁμόνοια.

— Ὁρίστε Μεγαλειότατε· θὰ γνωρίσετε τὰς Ἀθήνας, τὴν γῆν ποῦ ἐδόξασαν καὶ ἐκλέϊσαν οἱ πρόγονοί μου.

— Σεῖς δέ;

— Ἔ! καὶ ἐμεῖς νὰ ἐζούσαμε εἰς τὰ χρόνια τους τὰ ἴδια θὰ ἐκάναμε.

— Αὐτοὶ ὅμως ἂν ἔζων εἰς τὰ ἰδικά σας, δὲν θὰ ἔκαμναν τὰ ἴδια τὰ δικά σας, μοῦ φαίνεται.

— Μὰ εἰς τὴν διαιώνισιν τοῦ εἴδους, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ διαφορά.

— Τί πλατεῖα εἶνε αὐτή;

— Ὁ πλατεῖα Ὁμονοίας.

— Ὁμονοίας πλατεῖα· ἀλλὰ οἱ δρόμοι βλέπω δὲν ἐμόνοιασαν, ὁ ἕνας εἶνε στρωμένος καὶ ὁ ἄλλος ἄστρωτος.

— Χάριν ποικιλίας, Μεγαλειότατε· ἤρχισεν ὅμως ἡ ἐργασία καὶ διὰ μερικοὺς ἄλλους· καὶ ὅταν θὰ συνεννοηθοῦν ἡ Κυβέρνησις μὲ τὸν Δῆμον, θὰ στρωθοῦν ὅλοι, διότι, νὰ ξεύρετε, οἱ δρόμοι εἶνε ἄλλοι τοῦ δημοσίου καὶ ἄλλοι τοῦ Δήμου.

— Ναὶ ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ Δῆμος εἶνε τῆς αὐτῆς πόλεως. Πλατεῖα Ὁμονοίας!

Φαίνεται ὅτι ἐδῶ θὰ μονοιάζουν περισσότερον αἱ συμπολῖται σου.

— Ὄχι δά· κάποτε, πεύτουν καὶ καμμιὰ πενηταριὰ κουμπουριὲς, καὶ γίνεται τὸ ἀνάστα ὁ θεός. Δὲν χρειάζεται δὰ καὶ τόση μονοτονία.

Προχοροῦμεν.

— Τί κτήριον εἶνε αὐτὸ ποῦ μπενοβγαίνουν ψιλοκαπελαδοῦρες, καὶ ρεμπούμπλικες, ρατεγκότες καὶ σακκάκια· καὶ χαζεύουν τόσοι καὶ τόσοι ἀπ' ἔξω;

— Εἶνε ἡ Βουλή μας. Αὐτοὶ εἶνε οἱ σπουδαῖοι, εἶναι οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ· καὶ αὐτοὶ οἱ χάχιδες, ὁ λαὸς ποῦ τοὺς ἐξέλεξε. Ἐμαζεύτηκαν ἐδῶ. ἄλλος διὰ νὰ πληρωθῇ διὰ τὸν κόπον του αὐτὸν, μὲ κανένα ρουσφέτι καὶ ἄλλος διά νὰ καμαρώσῃ τὸ ἔργον του· δηλαδὴ ἐνισχύουν καὶ οἱ δύο τοὺς ἐκλεκτούς μας, διὰ νὰ ἐργάζονται μὲ ζῆλον διὰ τὴν πατρίδα.

— Καὶ τί κάνουν ἐδῶ ποῦ μαζεύονται;

— Παρλάρουν μερόνυχτα. Ἄλλοι ὁμιλοῦν περὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων, ἄλλοι κοπανίζουν ἀέρα καὶ ἄλλοι κάνουν τρύπες 'ς τὸ νερό.

— Καὶ οἱ ἄλλοι συνάδελφοι ποῦ τοὺς ἀκοῦνε τί κάνουν;

— Ἂν εἶνε σύμφωνοι εἰς τὰς ἰδέας, βοηθοῦν κι' αὐτοί· τοὺς χειροκροτοῦνε.

— Καὶ ἂν δὲν εἶνε;

— Φωνάζουν· κάνουνε βουή, σαματὰ, καυγάδες καὶ τοὺς κόβουνε τὸ λόγο.

— Μὰ τότε δὲν κάνουν τίποτα λοιπόν.

— Πῶς! ἐδῶ κάνουν τόσους καὶ τόσους νόμους, καὶ βάζουν τόσους καὶ τόσους φόρους γιὰ τὸ λαὸ, καὶ φροντίζουνε κάθε στιγμὴ γιὰ τὸ μέλλον του.

— Ὥστε, ἐδῶ μέσα δὲν θὰ εἶνε καὶ τόσο ἀσφάλεια, ἀφοῦ μαλώνουν.

— Μὰ γιὰ ἰδετε· κάθε ἕνας ἔχει καὶ τὴ μαγκούρα του καὶ ὁ ἀμοιβαῖος σεβασμὸς πέρνει καὶ δίνει.

— Καὶ τὰ νομοσχέδια εἰς πόσας ἡμέρας τὰ ψηφίζουν;

— Ἄμα δὲν τσακόνουνται, τὰ ξεφουρνίζουν εἰς ἕνα μῆνα τὸ καθ' ἕνα, ἄμα ὅμως οἱ ἀρχηγοὶ τσακοιθοῦν, ἢ δὲν τὸ θέλουν. .. καθόλου.

— Ἀρχηγοί; γιατί εἶνε πολοὶ τέτοιοι;

— Ἐδῶ μεγαλειότατε, εἰς τὸν τόπον μας ὅποιος βγαίνει πολλὰ χρόνια βουλευτὴς, ὅποιος εἶνε ἀπὸ τζάκι, ὅποιος εἶνε πρῴην προϋπουργὸς, ἢ ὑπουργὸς ἢ ἔχει τρεῖς ἕως πέντε φίλους, πρέπει νὰ εἶνε καὶ ἀρχηγός.

— Μὰ τότε, ἀφοῦ εἶνε ὅλοι ἀρχηγοὶ, θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ ξεψαχνίσουν τὴν ἀνάγκην ἑνὸς νομοσχεδίου ἀμέσως, καὶ νὰ τὸ ψηφίζουν ἀμέσως.

— Ἀπεναντίας· πολλοὶ ἀρχηγοὶ πολὺς πόλεμος καὶ λίγη δουλειά.

— Διατί;

— Μέριμνα διὰ τὸν λαὸν, φιγούρα, πεῖσμα, ρουαφέτι ραχάτι....

— Φθάνει· φθάνει· δικοί μου· δικοί μου τὸ εἶπα.

Μεγαλειότατε· πόσο μᾶς ἀγαπᾶτε· πόσο χαίρω, ποῦ μία ξένη δύναμις μᾶς ἀναγνωρίζει τέλος πάντων καὶ μᾶς ἀγκαλειάζει!

— Ἐδῶ τί εἶνε;

— Τὸ πανεπιστήμιόν μας. Ἐδῶ βγαίνουν οἱ μέλλοντες σοφοὶ ποῦ θὰ πᾶνε ἐκεῖ 'στὴ Βουλὴ νὰ φαγωθοῦνε.

— Δὲν πιστεύω νὰ γίνωνται καὶ ἐδῶ καυγάδες καὶ πείσματα.

— Ὄχι δά! ἄμα δὲν εἶνε τέτοια πράγματα στὴ μέση, μεγαλειότατε, δὲν εἶνε ρωμαϊκὸ ἀληθεινό. Ἐδῶ γίνονται ἄλλου εἴδους καυγάδες. Δὲν θὰ σᾶς πῷ πολλὰ γί' αὐτὸ, διότι τὰ εἴπανε στὴ Βουλὴ, καὶ θὰ τὸ ἐδιαβάσατε εἰς τὰς ἐφημερίδας. Χαίρω μόνον πολὺ διότι ἐφημίσθη τοῦτο, τόσο εἰς ἡμᾶς, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ξένους.

— Ἀπὸ 'δῶ μέσα ἐγεννήθη τὸ ζήτημα τῆς γλώσσης σας;

— Αὐτὸ εἶνε σκοτεινὸ ἀκόμα. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἐδιαιρέθησαν εἰς δύο κόμματα καὶ οἱ σπανοὶ τρώγονται μὲ τούς μαλλιαρούς.

— Ποῖοι εἶνε οἱ σπανοὶ καὶ ποῖοι οἱ μαλλιαροί;

— Οἱ σπανοὶ ἐπιμένουν νὰ ὁμιλεῖται ἡ καθαρὰ γλῶσσα μας, ἐνῷ οἱ μαλλιαροὶ θέλουν νὰ ὁμιλεῖται ἡ ἀκάθαρτος.

— Ὥστε ἔχετε δύο γλώσσας.

— Εἴκοσι δύο μεγαλειότατε! Τὴν Ἀττικὴν, τὴν Δωρικὴν, τὴν Αἰτωλικὴν, τὴν Αἰτωλοδωρικὴν, τὴν Ἰονικὴν, τὴν νεοελληνιτὴν, τὴν καθαρὰν, τὴν καθαρεύουσαν, τὴν τῶν ἐφημερίδων, τὴν δημοτικὴν, τὴν δημώδη, τὴν χυδαίαν καὶ τὴν μαλλιαρήν.

— Ὦ! ὥστε δυσκόλως συνενοεῖσθε μεταξύ σας.

— Μπά! πολὺ εὔκολα· διότι, ἀλλέως γράφουμε τὰ ἐπιστημονικά μας συγγράμματα, ἀλλέως τὰ μυθιστορήματα, ἀλλέως ὁμιλοῦμε 'σ τοὺς τρανοὺς, ἀλλέως εἰς τὴ γυναῖκα μας, ἀλλέως εἰς τὰ παιδιά μας καὶ ἀλλέως εἰς τοὺς ὑπηρέτας μας.

— Καὶ εἶνε μεγάλη ἡ διαφορὰ μεταξύ των;

— Ἀκούσστε:

Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
Θυμὸν ὕμνησον θέαινα τοῦ Πηλείδου Ἀχιλέως.
Φοῦρκαν ψάλλε θεὰ τοῦ Πηλειάδου Ἀχιλλέως.
Ἰνάτι τραγούδησε θεὰ τοῦ Πηλείδη Ἀχιλλέα.
Ἀστραποβροντολογήματα τοὶ φούρκισις σκοῦζε θεπῦνα τοῦ Πηλειδοῦ Χιλλέα.

— Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἑλληνικά;

— Ἑλληνικότατα.

— Καὶ λένε ὅλα τὸ ἴδιο πρᾶγμα;

— Μάλιστα, λένε πρᾶμα ποῦ σαλεύει καὶ τὴ γλῶσσα του γυρεύει.

— Καὶ τῆς ξέρετε πραγματικῶς ὅλαις αὐταῖς τῆς γλώσσαις;

— Καλὲ δὲ βαρυέσε... Νά· τὴν ἀρχαία μας τὴν μιλοῦμε, ὅπως τὰ γαλλικὰ στὸ Φάληρο· τῆς ἄλλαις τῆς παπαγαλίζουμε, καὶ γι' αὐτὸ μᾶς ξεφύτρωσαν οἱ μαλλιαροὶ νὰ μᾶς σιάξουν.

— Καὶ διατί τοὺς λέγουν μαλλιαρούς;

— Φαίνεται εἰς τὰ φτωχὰ στρώματα τοῦ λαοῦ ποῦ δὲν ἐπῆγαν οἱ ἄνθωποι σχολεῖο, καὶ εἰς τῆς τρύπες τῶν χωριῶν, ὅπου τρέχουν καὶ μαζεύουν τὰς λέξεις των, οἱ κύριοὶ αὐτοὶ, βασιλεύει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὀλίγη καλαισθησία. Οἱ ἄνθρωποι θὰ ξουρίζονται κάθε ἀνάστασι, καὶ θὰ κουρεύονται κάθε πρωτοχρονιά. Ὀνομάσθη λοιπὸν γλῶσσα μαλλιαρῶν· μαλλιαρὴ, ἐξ οὗ μαλλιαροί.

— Ὁ λσὸς τὶ λέγει δι' ὅλα αὐτά;

— Τί νὰ εἰπῇ; Βλέπει ὅτι ἡ ἀρχαία τοῦ φαίνεται πανσκριτικὴ, καὶ ἡ μαλλιαρὴ μπεχλιβάνικη ἔπιασε τὴ μέση κι' αὐτὸς, καὶ κατορθώνει μία χαρὰ νὰ συνεννοῆται· καὶ ἔτσι ἀφίνει τοὺς «χχούνους» νὰ ἀλληλοτρώγωνται μὲ τοὶ «θύμησες καὶ τῆς λιάσες τοῦ Λυσέα».

— Τὶ συμβαίνει ἐκεῖ; διατὶ εἶνε μαζεμένο τόσοι ἄνθρωποι;

— Ὦ! μὴν ἀνησυχῆτε· ἢ κανέας ἀστυφύλακας θὰ πέρνῃ κανέα πολίτη μέσα· ἢ θὰ ἔκοψε κανέναν ἡ ἄμαξα.

— Πῶς! κόβουν ἐδῶ τὸν κόσμο ἡ ἄμαξες;

— Ὄχι μόνον ἡ ἄμαξες, ἀλλὰ καὶ τὰ κάρρα, καὶ τὰ αὐτοκίνητα, καὶ ὁ τροχιόδρομος, καὶ ὁ ἠλεκτρικός· καθὼς καὶ ἡ φθίσις καὶ ὁ τύφος.

— Ἄ! τὸ λέγει μὲ τόσην ἀφέλειαν...

— Μπᾶ· γιατί; αὐτὰ εἶνε συνηθισμένα πραγματα.

— Ἐδῶ τὶ εἶνε;

— Ἡ πλατεῖα τοῦ Συντάγματος. Ἐδῶ εἶνε τὸ κέντρον τῆς ἀριστοκρατίας· ὁ καλὸς κόσμος ἐδῶ κάνει τὸν περίπατό του. Ἐδῶ τριγυρίζει κάθε δοὺξ ὁμογενὴς καὶ μαρκήσιος ἐδῶ περνοῦν τὰς ὥρας των ὅλοι αὐτοὶ χωρὶς νὰ ἀσχολοῦνται, ὅπως ἀλλοῦ, εἰς τὰς μεγαλουπόλεις τῆς Εὐρώπης, εἰς σχόλια κακογλωσσιαίς, κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐδῶ εἶνε τὸ πασατέμπο τῶν ἀληθινῶν εὐγενῶν, καὶ τῶν βερνικομένων. Ἐδῶ ποζάρουν τὰ πληρωμένα κουστούμια καθὼς καὶ τὰ ἀπλήρωτα, καὶ σπαθοσπηρουνάτοι.

— Αὐτοὶ μὲ τὰ ἀλευρωμένα ροῦχα τὶ εἶνε; μυλωνάδες;

— Ὄχι δὰ. Μεγαλειότατε, μυλωνάδες ἐδῶ... εἶνε καὶ αὐτοὶ εὐγενεῖς πολῖται Ἕλληνες ποῦ περπατοῦν εἰς τὴν πρωτεύουσά τους.

— Καὶ ἔχετε μόδα ἐδῶ, νὰ πουδράρετε τὰ ροῦχά σας;

— Μόδα ὄχι· νόμο ἴσως· Τὸ σύνταγμα μᾶς θεωρεῖ ὅλους ἴσους. καὶ ἐπειδὴ εἶνε ὀλίχον δύσκολον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀλλοῦ, ἐφαρμόζεται εἰς αὐτό. Ἡ σκόνη μᾶς ἀλευρώνει ὅλους ἀδιακρίτως, ἢ ρατεγκότα φοροῦμε ἢ σακκάκι ἀλατζένιο.

— Αὐτὸ τί εἶνε;

— Τὸ παλάτι. Αὐτὸ κτίσανε οἱ παποῦδές μας διὰ τὴ δυναστεία· ἐμεῖς ὅμως ἐκάμαμε τὴ πλατεία αὐτὴ, καὶ ἐκηρύξαμε τὸ σύνταγμα. Ἀπὸ τότε γίναμε ὅλοι ἴσοι. Ὅ,τι ἐξέχασαν, βλέπετε, αὐτοὶ, τὸ ἐσυμπληρώσαμε ἐμεῖς.

Ὁ Καρνάβαλος... πῆρε δρόμο! ἐγὼ τὸν ἀκολουθοῦσα λαχανιασμένος.

— Πᾶμε. μοῦ λέει· ἀρκετὰ εἶδα, δὲν θέλω τίποτα πειά· πᾶμε στὸν Πειραιᾶ· θὰ φύγω ἀμέσως.

— Νὰ μὴν ἰδῆτε τὰ ἀρχαῖά μας! τὰ φιλανθρωπικά μας κατασιήματα...

— Γιατὶ ἔχετε κι' αὐτά;

— Μάλιστα. Ὀφθαλμιατρεῖον νοσοκομεῖον, γηροκομεῖον...

Ὁ Καρνάβαλος ἐκούνησε τὸ κεφάλι του.

— Πῶς! Μεγαλειότατε· δὲν Σᾶς ἀρέσουν αὐτά;

— Ἐκεῖνα ποῦ πρέπει δὲν τὰ ἔχετε. Σᾶς λείπει τὸ σπουδαιότερον.

— Ποῖον;

— Τὸ φρενοκομεῖον.

— Μπᾶ ἔχουμε καὶ ἀπὸ αὐτὰ δύο· τὸ ἕνα εἰς τὸ Δαφνὶ καὶ τὸ ἄλλο στὴν Κέρκυρα.

— Δύο μόνον; θέλετε πολλά· πολλά.

— Σᾶς φαίνεται ὅτι ἔχουμε ἀκάγκη ἀπὸ περισσότερα;

— Βεβαιότατα· ἢ πρέπει νὰ κτίσετε πολλὰ ἀπ' αὐτὰ, ἢ νὰ τὰ καταργήσετε κι' αὐτά.

— Νὰ τὰ καταργήσουμε; καὶ τρελλοὶ τότε νὰ γυρίζουν στὴν πόλιν ἐλεύθερα;

Ὁ Καρνάβαλος ἐγέλασε.

— Νομίζετε ὅτι τρελλοὶ εἶνε αὐτοί μόνον ποῦ ἔχετε κλείσει εἰς αὐτά;

— Ἀλλά;

— Ἀλλὰ εἶσθε ὅλοι τρελλοί...

Ἐφθάσαμε εἰς τὸν Πειραιᾶ· ἐπεβιβάσθημε εἰς τὸ πλοῖον.

— Μεγαλειότατε, πολὺ μὲ ἐλυπήσατε, νὰ μᾶς εἰπῆτε ὅλους τρελλούς.

— Μὴ λσπῆσθε· τώρα εἰς τὰς ἑορτάς μου ἃς λέγεται ἡ ἀλήθεια γυμνή. Καὶ μοῦ μίνει μία εἰς τὸ κεφάλι μὲ μία πολὺ τεταμένη βοειδινὴ φοῦσκα, τὴν ὁποῖα ἐκρέμασε κατόπιν εἰς τὸ στῆθός μου, περνόντας ἕνα κορδόνι εἰς τὸ λαιμό μου.

— Μεγαλειότατε! τὶ εἶν' αὐτά;

— Εἶνε παράσημο ποῦ σοῦ τὸ ἀπονέμω διὸ τὴν ἐκδούλευσιν ὁποῦ μοῦ προσέφερες.

— Παράσημον!!!

— Ναί· φόρεσέ το ἐλεύθερα· καὶ κάμε χρῆσιν αὐτοῦ. Κτῦπα· κτύπα κάθε πατριώτη σου. Τρελλὸς τοὺς τρελλοὺς, μασκαρᾶς τοὺς μασκαράδες.

— Ὥστε καὶ ἐγὼ, καὶ μασκαρᾶς καὶ τρελλός;

— Περισσότερον ἀπὸ ὅλους.

— *Περισσότερον ;*

— *Ἂν ἦσουν γνωστικώτερος δὲν ἐδέχεσο νὰ γίνῃς ξεναγὸς ἑνὸς ἀρχιμασκαρᾶ. Ἀριβεντέρτσιν λοιπὸν καὶ κτῦπα κτῦπα.*

.....Τὸ παπούρι ἔφυγε.

. . . . . .

Πειραιεὺς, τῇ 22 Μαρτίου 1907.

Ὁ ὑπογεγραμμένος
Τσικουνίδας
καὶ διὰ τὴν ἀντιγραφὴν
Τροιξήνιος

ΦΑΛΑΙΝΑΙ ΚΑΙ ΚΑΡΧΑΡΙΑΙ

[Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ]

Τὸ πλοῖον πλέει ἡσύχως ἐπὶ τῶν κυμάτων ἅτινα τὸ περιτυλίσσουσι μὲ θροῦν μεταξύνου ὑφάσματος. Τὰ ἱστία τρίζουσιν ἕνεκεν τοῦ ἀνέμου καὶ ὁ οὐρανὸς εἶνε πλήρης ἀστέρων. Εἴμεθα ἐξηπλωμένοι ὑπὸ τὴν τέντα τοῦ ὑψηλοτέρου μέρους τῆς πρύμνης ἀναμένοντες τὴν ὥραν τῆς ὑπηρεσίας μας. Εἷς ἐξ ἡμῶν ψάλλει ᾆσμα εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην Μεγάλην Βρεττανίαν, κοιτίδα τῶν μεγάλων ὀνειροπολημάτων μας. Βαρὺ πάτημα ἀκούεται εἰς τὴν γέφυραν τοῦ πλοίου Ἦτο ὁ Κοβὶχ τοῦ ὁποίου τελειόσασα ἡ ἀποστολὴ ἤρχετο πρὸς ἡμᾶς. Εἶνε πολὺς καιρὸς ἀφ' ὅτου περιτρέχει τὰς θαλάσσας ἀπὸ τῶν πόλων ἕως τὸν Ἰσημερινόν. Ἡ γηραιά του ξυρισμένη μορφὴ, ὁμοιάζει πρὸς χαλκὸν, καὶ ἔχει ἰδεῖ πολλὰ πράγματα κατὰ τὰ ταξείδιά του, αἱ ἀναμνήσεις του εἶνε τόσον πολλαὶ ὥστε οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ ἂν ψεύδεται ὅταν τὰς διηγῆται, καὶ δι' αὐτὸ δίδομεν πίστιν εἰς τοὺς λόγους του. Παραδεχόμεθα καθ' ἕνα ἐκ τῶν μύθων του ὡς τὴν πλέον φανερὰν ἀλήθειαν. Αὐτὸς εἶνε ὁ ἱστορικός μας, κατὰ τὰς μακρὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως τὰς ὁποίας διερχόμεθα ἐν τῷ πλοίῳ ὅταν ὁ ἄνεμος εἶνε οὔριος, καὶ πάντα τὰ ἱστία εἶνε ἀναπεταμένα καὶ δέν ὑπάρχει ὑπηρεσία, τὸν ἀφίνομεν νὰ σκεφθῇ ἵνα μᾶς διηγηθῇ ἱστορίας.

"Οπου ὁ Κοβὶκ λαμβάνει τὸν λόγον.—Μία περίφημος ἱστορία

Ὅταν ἔφθασε ταύτην τὴν ἑσπέραν, ὁ ἀοιδὸς διέκοψε τὸ ᾆσμά του. καὶ ὁ γέρων Κοβὶκ ἐξαπλώνεται πλησίον μας.

Ἔ ! Καλά ! παιδία τί ἐλέγατε ;

Ὁ Βάσης (εἶναι αὐτὸς ὅστις ἔχει ἐπιφορτισθῇ νὰ ἐγείρῃ ὁμιλίαν μὲ τὸν Κοβὶκ) λέγει ὅτι : ἐδιηγούμην εἰς αὐτοὺς τὴν τελευταίαν μου ἁλιευτικὴν ἐκδρομὴν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην.

Δὲν εἶσαι παρὰ εἷς μοῦτσος, Βάση, εἶπεν ὁ Κοβὶκ.

Καὶ μία ἁλιευτικὴ ἐκδρομὴ ἐναντίον ὀνίσκων, ἓν παιδικὸν παιγνίδιον. Ἐὰν ὡς ἐγὼ εἶχες καταδιώξει τὴν φάλαιναν καὶ τὸν καρχαρίαν εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν τότε θὰ ἠδύνασο νὰ ὁμιλήσῃς.

Ἂς ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἱστορίαν μας.

Λοιπὸν (ὅλαι αἱ συνδιαλέξεις τοῦ Κοβὶκ ἄρχονται τοιουτοτρόπως)· πρέπει νὰ γνωρίζετε, παιδία, ὅτι ἐκεῖ αἱ ἀκταὶ ἔχουσι βαθέα σπήλαια, δυσώδη ἀνήκοντα εἰς αὐτὰ τὰ ρυπαρὰ ζῷα, ὀνομαζόμενα, αἱ τίγρεις τῆς θαλάσσης. Κοιμῶνται καὶ δὲν ἐξέρχονται εἰ μὴ ὅταν πεινῶσι.

Τότε λοιπὸν κατὰ χιλιάδας ἀκολουθοῦν τὰ διερχόμενα πλοῖα. Καὶ δυστυχία εἰς τὸν ναύτην ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε γλυσιρήσει ἀπὸ τὰ ἱστία. Αὐτὸς ἔχει πλείστας πιθανότητας νὰ μὴν ἰδεῖ πλέον τὴν πατρίδα του. Ἀλλ' οὗτοι μᾶλλον ἐπικίνδυνοι κατὰ τὰς ἐπιβιβάσεις. Ἅμα ἴδουν μίαν τοιαύτην, καταδιώκουν τὰς λέμβους, τὰς ἀνατρέπουν καὶ κατασπαράττουν τοὺς ἐνυπάρχοντας. Ματαίως αὐτοὶ κολυμβῶσιν καρτερικῶς, δὲν τοὺς ἀποφεύγουν. Ὁ σοφώτερος σταματᾷ, καὶ ὅταν τὸ ζῷον εἶναι πολὺ πλησίον, τοῦ δίδει μερικοὺς ραβδισμοὺς μὲ τὴν κώπην εἰς τὴν μορφήν.

Ὁ Καρχαρίας εἶναι ὡς σὺ Βάσῃ δὲν ἀγαπᾷ τὰ κτυπήματα καὶ ὅταν λαμβάνει μερικὰ καλῶς διευθυνόμενα, προτιμᾷ νὰ φύγῃ.

Ὁ Βάσης ἐγέλασε καθὼς πάντες.

Μοῦ διηγήθησαν μάλιστα ὅτι ἡμέραν τινὰ εἷς δύτης, κατελθὼν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης νὰ εὕρῃ πίνας ἔγινε ὁρατὸς ἀπὸ καρχαρίας, ἐντὸς ὀλίγου περιεκτικλώθη ἀπὸ μίαν ὁμάδα τοιούτων, τῶν ὁποίων οἱ λάμποντες ὀφθαλμοὶ διηυθύνοντο πρὸς αὐτόν. Ἐλπίζων νὰ τοὺς φοβήσῃ καὶ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ ὑποχωρήσουν, ἐξάγει τὴν μάχαιράν του, καὶ κτυπᾷ ἐκεῖνο τῶν ζῴων τὸ ὁποῖον ἦτο πλησιέστερος πρὸς αὐτὸν, ἕνα μέγαν, διάβολον, ὅστις ἤνοιγε τὸ στόμα του ἐν τῷ ὁποίῳ τρεῖς ἄνθρωποι ἠδύναντο νὰ κατοκήσωσι χωρὶς νὰ στεναχωρεῖ ὁ εἷς τὸν ἄλλον

Κατ' ἐκείνην τὴν στιμὴν θυμώνουν οἱ ἄλλοι καὶ ἐπιπίπτουν ἐναντίον τοῦ δύτου. Ἦσαν τρομεροὶ ὡς πρὸς τὴν μορφὴν, καὶ ἐφαίνοντον διψοῦντες αἷμα. Ὁ δύστυχος ἐνόμιζε ἑαυτὸν ἀπολεσθέντα, διότι δὲν ἠδύνατο ν' ἀνέλθῃ, φοβούμενος μὴ συλληφθῇ ἀπὸ τοὺς πόδας. Τότε λοιπὸν ξεύρετε τὶ ἔπραξε ;

Ἂς ξεκουρασθῶμεν ὀλίγον.

Τότε λοιπὸν ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας, παρετήρησε καλῶς τοὺς ἐχθρούς του μὲ ἡσυχίαν ἀλλὰ σοβαρότητα, καὶ τὰ τέρατα φοβηθέντα ἀπὸ τὴν τόσην του γεννναιότητα καὶ τόλμην ἀπῆλθον ἀλλαχοῦ πρὸς εὕρεσιν λείας.

Πῶς ἁλιεύουσι τὸν Καρχαρίαν...

Ὅλαι αὐταὶ αἱ διηγήσεις, μὲ ἔκαμνον νὰ θέλω καὶ ἐγὼ νὰ κυνηγήσω καρχαρίας, καὶ πολλάκις εἶχα συμφωνήσει νὰ παρευρεθῶ εἰς παρομοίας ἐκδρομὰς διὰ νὰ μάθω τὸν τρόπον. Φεύγουσι μερικοὶ ἄνθρωποι ἐπὶ μιᾶς λέμβου, ἐν ᾗ εἶνε ὁ δύτης, ὅστις θὰ κατέλθῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὁποῖος ἔχει ἓν σχοινίον ἀπολῆγον εἰς βρόχον. Σταματοῦσιν ἄνωθεν τοῦ μέρους ὅπου ξέρουν ὅτι θὰ εὕρουν ἓν σήλαιον. Ὁ δύτης εἰσέρχεται εἰς τὰ ὕδατα καὶ διευθύνεται πρὸς αὐτό. Εὑρίσκει ἐνίοτε ἕνα ἢ δύο καρχαρίας κοιμωμένους ἀφοῦ εἶχον κάμει πρότερον ἐπιθεώρησιν εἰς τὸ ἕλος εἰς τὸ ὁποῖον ἐγευμάτισαν. Ἐχώνευον μὲ ἡσυχίαν ἔχοντες τὴν οὐρὰν ἐστραμμένην πρὸς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου των.

Ἐκλέγει τὸν χονδρότερον καὶ τοῦ θέτει μὲ δεξιότητα τὴν συρτοθυλίαν πέριξ τῆς οὐρᾶς του. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ διὰ τὸν δεύτερον, μεθ' ὃ κτυπῶν τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός του, ἀνέρχεται πάλιν εἰς τὸ πλοῖον ὅτε πάντες ἀρχίζουν νὰ ἀσύρουν τὰ σχοινία. Φαντασθεῖτε τὸν καρχαρίαν, ὅτε διαταραχθεὶς ἀπὸ τὸν ὕπνον του, αἰσθάνεται ἑαυτὸν νὰ ἀνέρχεται πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, χωρὶς νὰ θέλῃ, μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ὅτε δι' ἑνὸς κτυπήματος μὲ τὸν πέλεκιν μεταξὺ τῶτ δύο ὀφθαλμῶν του τὸν ἀποτελειώνουν..

Τέλος, ὁ Κοβίκ, μὲ τὴν σειράν του. ἐκτελεῖ ἀπίστευτα κατωρθώματα.

Ἡμέραν τινὰ συγκατένευσα νὰ κατέλθω μὲ τὴν σειράν μου

Διερχόμενοι διὰ λέμβου τὸ ἕλος, ἐπήγαμεν εἰς μικράν τινα νῆσον, ὅπου ἠξεύρωμεν ὅτι ὑπῆρχε κυτήγιον. Ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖρας τὸ ἀπόλυτον ἐργαλεῖον, τὸν τσομερὸν βρόχον.

Ἀφοῦ ἐφθάσαμε εἰς τὸ ἐκλεχθὲν μέρος, κατῆλθον εἰς τὴν θάλασσαν, εἰσῆλθον εἰς τὸ σπήλαιον καὶ εὗρον παλλοὺς καρχαρίας ἀναπαυομένους. Ἐπέρασα τὴν συρτοθηλείαν μου εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ πλησιεστέρου πρὸς ἐμὲ ζῴου, ἀλλὰ κατ' ἐκεινην τὴν στιγμὴν ἔκαμε μίαν κίνησιν ἐνῷ ἐξηκολούθει νά κοιμᾶται, καὶ ἐτέθη ἀκριβῶς ἐνώπιον τοῦ ἀνοίγματος τοῦ σπηλαίου μὴ ἀφίνον εἰς ἐμὲ τόπον νά ἐξέλθω. Θα συνελσμβανόμην μὲ τὴν σειράν μου.

Τότε λοιπὸν, εὐτυχῶς συνέλαβον μίαν ἰδέαν σωτηρίας. Ἤρχισα νὰ θωπεύω μαλθρκῶς τὸ ζῷον. Φαίνεται ὅτι ὅταν τὸ θωπεύεις τοιουτοτρόπως ὁμιλῶν πρὸς αὐτὰ συγχρόνως, τοῦτο εἶναι λίαν εὐχάριστον εἰς τοὺς καρχαρίας.

Ἐθώπευσα λοιπὸν μαλθακῶς τὰ πλευρὰ τοῦ ζῴου καὶ θὰ ἠδυνάμην νὰ φύγω ὅτε ἕτερος χονδρὸς καρχαρίας ἐρχόμενος νὰ φάγῃ εἰς τὸ ἕλος ἔκλεισε διὰ τοῦ ὄγκου τοῦ σώματός του τὸ ἄνοιγμα τοῦ σπηλαίου. Ἦτο τόσον σκότος ἐκεῖ καθὼς εἰς ὑπόγειον, καὶ ἀνέμενον νὰ εὐδοκίσῃ ὁ καρχαρίας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ σπηλαίου, ἀφίνων μοι ἐλευθέραν τὴν ἔξοδον. Ἀλλὰ δὲν ἐκινεῖτο οὐδόλως, καὶ ἤρχισα νὰ πνίγομαι ἕνεκεν ἐλείψεως ἀέρος. Θα ἐλιποθύμουν ἐντὸς ὀλίγου, ὅτε εἶδον τὸν πιέζοντά με να κάμνῃ ἕνα ἀπαίσιον μορφασμόν. Ἡ κεφαλή του ἀποτόμως ἐγκατέλειψε τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μία λεπτὴ ἀκτὶς φωτὸς εἰσῆλθε. Ἐξῆλθον τοῦ σπηλαίου καὶ οἱ σύντροφοί του μὲ ἀνείλκυσαν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

Ἔμαθον λοιπὸν τότε εἰς τὴν λέμβον πῶς ἐσώθην ἀπὸ τὸν θάνατον. Εἷς ἐκ τῶν συντρόφων μου εἶχεν ἁλιεύσει τὸν καρχαρίαν ἐλευθερώνων με τοιτοτρόπως.

Ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡλιεύσαμεν δύο καρχαρίας, ἀλλ' ἔκτοτε ἀφῆκα τοὺς ἄλλους νὰ ἐρευνῶσι τὸν βυθὸν τοῦ Αἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ ἄνευ ἐμοῦ, ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ πρώτη γνωριμία μὲ τοὺς καρχαρίας μὲ ἤρκει.

Ἀθῆναι 1906.

Μιχαὴλ Χρ. Αἰλιανὸς

ΠΕΡΙΕΡΓΑ Α.Ο.Α.Ο.

Εἰς τὴν Κίναν ὅλαι αἱ γαῖαι ἀνήκουν εἰς τὸ Κράτος. Καὶ κατὰ μέσον ὅρον δίδουν εἰσόδημα μισὴ κορώνα (τρεῖς δραχμὰς) κατὰ στρέμμα. Ἡ χώρα τοῦ Γιάνκτσε εἶναι τόσον πλουσία καὶ εὔφορος ὥστε εἰς ἕνα τετραγωνικὸν μήλλιον δύνατα νὰ ζήτουν 3840 ἄνθρωποι.

⋊

Εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης τὸ νερὸ βράζει εἰς 100 βαθμ. θερμοκρασίαν, ἀλλ' εἰς ὕψος 10 χιλ. ποδῶν βράζει εἰς θερμοκρασίαν 93 βαθμῶν. Διὰ τοῦτο παρετηρήθη ὅτι εἰς ὑψηλὰ βουνὰ δὲν μαλακκώνουν αἱ τροφαὶ ὅσον δήποτε καὶ ἂν βράσουν.

⋊

Τὰ κέρδη τῶν γεωργῶν εἶναι μικρότερα ἀπὸ κάθε ἄλλην χώραν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, μόλις ἀνερχόμενα εἰς 11 ο)ο. Εἰς τὴν Γερμανίαν ἀνέρχονται εἰς 16. Τὴν Ἀργεντίνην 23 ο)ο ἐπὶ τοῦ διατιθεμένου κεφαλαίου.

⋊

Ἕνας δάκτυλος βροχῆς καθ' ὕψος, δίδει ποσὸν ὕδατος 14 1)2 γαλλονίων ὕδατος ἐπὶ ἐκτάσεως ἑνὸς τετραγωνικοῦ μιλίου.

⋊

Ἀπὸ τὰ παιγνιόχαρτα εἰσπράττει ἡ Ἀγγλία περὶ τὸ μισὸ ἑκατομμύριο φράγκα.

⋊

Ἡ κατανάλωσις τοῦ καπνοῦ κατὰ μέσον ὅρον ἀνέρχεται εἰς 800 χιλιάδας τόνους καθ' ὅλον τὸν κόσμον.

⋊

Αἱ ἀμπελοφυτεῖαι Χερὲς καλύπτουν ἔκτασιν 115. χιλιάδων στρεμμάτων, ἡ ἐτησία παραγωγὴ ἀνέρχεται εἰς 4 ἑκατομμύρια γαλλόνια κρασί.

⋊

Ὁ ἀὴρ εἶναι θερμότερος καὶ ὑγρότερος εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος ἑνὸς κυκλῶνος ἐνῷ εἰς τὸ ὄπισθεν αὐτοῦ εἶναι ψυχρότερος καὶ ξηρότερος.

⋊

Ὁ καπνὸς τῆς Συρίας ἔχει ὀλιγωτέραν νικοτινὴν ἀπὸ κάθε ἄλλον. Ὁ καπνὸς τῆς Βιργινίας (Βιρτζίνιες) ἔχει τὴν περισσοτέραν φθάνουσα καὶ ἕως 7 %.

⋊

Εἰς τὴν Ὁλλανδίαν ὑπάρχουν 10,2000 ἀνεμόμυλοι δυνάμεως ἐν ὅλῳ 52,200 ἵππων.

⋊

Ἡ Γαλλία εἶναι ἀπὸ τὰς καπνοπαραγωγοὺς χώρας· κατὰ μέσον ὅρον παράγει 16 χιλ. τόννους ἐτησίως.

⋊

Αἱ γαῖαι εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὑπολογίζονται ἀξίας 13,161,175,000 φρ. τὰ δὲ σπίτια εἰς 56 δισεκατομμ. φρ.

⋊

Ἡ Κίνα μὲ τὰ 400 ἑκατομ. κατοίκων ἔχει μόνον 46 χιλ. ξένους εἰς τὸ ἔδαφός της.

⋊

Εἰς τὰς Ἄλπεις τὸ σιτάρι δὲν φύεται πέραν τοῦ ὕψους 3,600 ποδῶν. Εἰς τὴν Ἀβυσσηνίαν ὅμως καλλιεργεῖται εἰς ὕψος 10 χιλ. ποδῶν.

⋊

Ὅλη ἡ Γῆ ἔχει 21 ἑκατ. στρέμματα ἀμπελώνων, ἐξ ὧν 10 ἑκατ. εὑρίσκονται εἰς Εὐρώπην.

⋊

Ἡ Ἰταλία ἔχει εἰσόδημα 67 ἑκατομ. φρ. ἀπὸ τὸν φόρον τοῦ ἅλατος. Ἡ Αὐστρία ἐκ τοῦ αὐτοῦ φόρου εἰσπράττει 75 ἑκατομ. ἐτησίως.

⋊

Ὅταν τὸ βαρόμετρον κατέρχεται ἓν δέκατον τοῦ βαθμοῦ εἰς μίαν ὥραν ἢ δύο δέκατα τέσσαρας εἶναι ἀσφαλὲς σημεῖον καταιγίδος.

⋊

Εἰς τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον ὑπελογίσθη ὅτι ἀνὰ 740 βολὰς ἀντιστοιχεῖ εἷς φονευμένος. Εἰς τὸν Γαλλο-γερμανικὸν πόλεμον ἀνὰ 400 βολὰς ἀναλογεῖ εἷς φονευμένος.

⋊

Ἡ εἴσπραξις ὅλων τῶν θεάτρων τοῦ Λονδίνου ἀνέρχεται εἰς 40 ἑκατ. φρ. ἐτησίως Τὸ ἥμισυ τούτων παίρνουν οἱ ἠθοποιοὶ εἰς μισθοὺς, ἐνῷ οἱ δυστυχεῖς συγγραφεῖς μόνον τὸ ἓν δέκατον ὄγδοον παίρνουν.

⋊

Εἷς κυκλὼν διαρκεῖ ἐπὶ ἓν εἰκοσιτετράωρον τὸ πολύ, μετακινούμενος μὲ ταχύτητα 20 μιλλίων τὴν ὥραν συνήθως.

⋊

Συνήθως δύο στρέμματα καλλιεργημένα ἀρκοῦν διὰ τὴν διατροφὴν ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ ὅπου δὲν ὑπάρχει αὐτὴ ἡ ἀναλογία εἰσάγεται ἔξωθεν σῖτος καὶ ἄλλα προϊόντα.

⋊

Εἰς τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον 31 ο)ο ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἀπέθανον ἐκ πληγῶν ἢ ἀσθενειῶν. Εἰς τὸν Γαλλο-γερμανικὸν πόλεμον αὐτὴ ἡ φθορὰ ἀνῆλθε μόνον εἰς 8 1)2 ο)ο.

⋊

Κατὰ τὰ 80 πρῶτα ἔτη τῆς δεκάτης ἐννάτης ἑκατονταετηρίδος 68 ἐκ τῶν 152 θεάτρων τῆς Ἀγγλίας ἐκάησαν. Εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην ἐκ τῶν 550 ἐκάησαν τὰ 176.

⋊

Τί χρῶμα ἔχουν τὰ τέκνα τῶν αἰθιόπων μόλις γεννηθοῦν ; Ἰδοὺ μία ἐρώτησις διὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος δὲν εἶχε μέχρι τοῦδε θετικὴν ἀπάντησιν. Γερμανὸς ἰατρὸς μετὰ πολυετῆ διαμονὴν παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Γουινέας, εἰς τὸ ἀφρικανικὸν Τόγγο, ἐρημοσίευσεν ἐσχάτως λεπτομερῆ μελέτην ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ τὰ συμπεράσματα τὰ ὁποῖα ἐξήγαγεν ἐκ τῆς προσωπικῆς του πείρας. Τὸ βρέφος τοῦ αἰθίοπος γεννώμενον ἔχει τὸ αὐτὸ χρῶμα μὲ κάθε ἄλλο βρέφος λευκοῦ. Μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας περίπου τὸ δέρμα του γίνεται ἰόχρουν. Δέκα ἡμέρας κατόπιν γίνεται ἀνοικτὸν καστανὸν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ τοιοῦτον ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας μῆνας ὁπότε γίνεται πλέον τελείως μαῦρον.

⋊

Αἱ γυναῖκες ἀποκτοῦν μουστάκια :

Τὸ βεβαιοῖ ἐλβετὸς ἰατρὸς καὶ προσσπαθεῖ νὰ τὸ ἀποδείξῃ διὰ περιέργων στατιστικῶν. Αἱ στατιστικαὶ αὗται εἶνε ἀποτέλεσμα παρατηρήσεων γενομένων ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν καὶ ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν εἰς τὰς ὁποίας βλαστάνει...μύσταξ αὐξάνει ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν. Τὸ ὡραῖον αὐτὸ στόλισμα ἀπαντᾶται πρὸ πάντων εἰς τοὺς κατοίκους τῶν νοτίων κλιμάτων. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἡ ἀναλογία τῶν γυναικῶν μὲ γενειάδα ἢ μουστάκι εἶνε δέκα τοῖς ἑκατόν. Ἐν Τριπολίτιδι καὶ Μαρόκῳ φθάνει εἰς 14 τοῖς ἑκατόν.

Ἀβίζο διὰ τοὺς πωλητὰς μυστακοδετῶν;

⋊

Ἀπὸ τοὺς κερκυνοὺς ἀποθνήσκει μέγας ἀριθμὸς ἰχθύων.

⋊

Ὁ πληθυσμὸς ὁλοκλήρου τοῦ Κόσμου αὐξάνει κάθε δέκα ἔτη κατὰ 10 τοῖς ἑκατόν !

⋊

Ὁ ἀριθμὸς τῶν διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ὁρατῶν ἀστέρων ἀνέρχεται περίπου εἰς 6000 ἐνῷ ἰσχυρὸν τηλεσκόπιον δεικνύει περίπου 100 ἑκατομμύρια.

⋊

Συναντῶνται ἐνίοτε εἰς τὸ πέλαγος χελιδόνες ἀπέχουσαι 15 χιλιάδας χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς ξηρᾶς.

κ. **Θ. Μπακογιαννόπουλον**

Τὸ δημοσιεύομεν. *Λαμίαν.*

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Συναυλία τις μὲ φθάνει, ἁρμονία γλυκυτάτη!
κόρρο μὲ πολλὰ λαρύγγια καὶ μὲ φάλτσα πλιὸ [γεμάτη
ἔκθαμβος ἠρωτῶ, τί εἶνε; αὐτοῦ μέσα μήπως εἶνε θέατρο ἢ καφφενεῖο; καὶ μοῦ λέγουν σύρε εἶνε μπαίνω, ἀνοίξα τὸ στόμα, γιατὶ τὴ βουλή μας [εἶδα,
ὅπου νόμιζα ταβέρνα ἢ καὶ θέατρο πῶς ἠὖρα.
Κόντες ἔπαιζε τὴν ἄρπα κ' ἔκανε συγχρόνως [πρῖμο,
κ' ἄλλοι ἔκαναν σεκόντο κ' ἄλλοι κόντρα μπάσο [φίνο·
ἄλλοι ἔκαναν σουλτᾶνα κόκκινοι ὡσὰν τὸν ψύλλο,
κ' ἄλλοι 'λίγο κοιμισμένοι ἐκρατοῦσαν μόνον ἴσο,
κ' ὁ Δημήτρης μὲ κιθάρα ἔκανε τὴς βαργιτσόνες
καὶ τραγούδαγε καὶ τοῦτος ὅπως ἔκανε κ' ὁ Κόντες
κ' ἂν δὲν ἤξευρε τραγοῦδι, ὅμως δὲν ζητοῦσε ρέστα
ἀλλ' ἀπὸ κοντά τοὺς ἄλλους ἔκανε κι' αὐτὸς τὴ... [τέρτσα.

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ Α.Ο.Δ.Ο.

Ὁ Κουκουβῖνος ποῦ σ' ὅλα χώνει τὴν οὐρά του καὶ σ' ὅλα μπερδεύεται ρωμηὸς γὰρ τέλειος, καί τοι μὴ ἀποτελέσας μέλος τοῦ ἐν τῷ καφείῳ Ζαχαράτου ἑδρεύοντος καὶ διαρκῶς ἀγρυπνοῦντος ὡς αἱ χῆνες τοῦ Καπιτωλίου Σενάτους Κονσούλτου ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν καὶ ἀρθονονεροποσίας· πῆρε κι' αὐτὸς μυρουδιὰ εἴδησι γιὰ τὸν Παντελίδειον ποιητικὸν διαγωνισμόν, δι' ὃν ἐπ' ἐλπίδι τῆς δάφνης οἱ μὲν ποιηταὶ σὰν νὰ ἦσαν μάγειροι γιὰ στιφάδο κατηνάλωσαν νυχθήμερας ἀγρυπνίας, νευρικῆς ὑπερδιεγέρσεως πακετάκια σιγαρέτων τοῦ Τσανακλῆ ἢ Ζάννου καὶ Ρῶς καὶ φιάλας μπύρας Κλωναρίδου ἢ Ντρέζερ, οἱ δὲ Κριταὶ ἱδρῶτι, περιελούσθησαν καὶ καθήκοντα κανθάρου ἐξεπλήρωσαν ἀναγνώσαντες τὰ ποιητικὰ συνονθυλεύματα, λέει κι' αὐτὸς τὴ γνώμη του μὲ κίνδυνον νὰ ἀκούσῃ ἀπὸ ποιητὰς καὶ κριτὰς θύτας καὶ θυμᾶτε τὴν παροιμία «κι' ἡ κοσκινοῦ τὸν ἄντρα της μὲ τοὺς πραματευτάδες», καὶ τὴν λέει ἐν κοντολογίᾳ.

Οἱ Κριταὶ γιὰ τὸν κ. Καζαντζάκι ποῦ ἔγραψε τὸ «Ξημερώνει» εἶπαν ἀπάνω-κάτω καλὸ κι' ὤμορφο εἶναι τὸ «Ξημερώνει» μὰ εἶναι σερνικοθήλυκο-σόκιν. δὲν θέλουμε φαινομερίδας καὶ τὰς κατὰ πρόφασιν ἐσθῆτας. Ὁ Ἀπόλλων τοῦ Βελβεδέρε καὶ ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους πρέπει νὰ φέρουν σμόκιν καὶ ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου σαλβάρι. Ὁ Ἀριστοφάνης ἂν περάσῃ ἀπ' τὴ πλώρη μας θὰ τοῦ εἰποῦμε «ἐκὼς βέβηλε». Τὴ ἠθικὴ τὴν ἔχουμε 'στὰ 'μμάτιά καὶ στ' αὐτιά. Τώρα δὲ μένει ἄλλο· γιὰ τὸν κ. Καζαντζάκι παρὰ «νὰ σὲ κάψω ζάχαρι καὶ νὰ σ' ἀλείψω μέλι». Αὐτὸ ἦτο τὸ φινάλε— ἡ ψυχρολουσία τῶν Κριτῶν. Μὰ οἱ Κριταὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐλησμόνησαν, ὅτι περὶ τοῦ θέματος τὸ ὁποῖον ἐπραγματεύθη ὁ ποιητὴς τοῦ Ξημερόματος, ἔγραψε καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καὶ κανεὶς δὲν 'μπόρεσε νὰ ψέγῃ ἐπὶ ἀνηθικότητι τὸν Χρυσόστομον.

Αὐτὰ λέγει ὁ Κουκουβῖνος ποθῶν νὰ ἴδῃ δημοσιευόμενον τὸ ξημέρωμα τοῦ κ. Καζαντζάκη ὅστις ἔχῃ τὴν εὐχὴν τοῦ Χρυσοστόμου, διότι εἶπε τὴν ἀλήθειαν, καί, ὅπως λέγει κάποιος Εὐαγγελιστής, «ἡ ἀλήθεια σώσῃ ὑμᾶς».

Ὁ Κουκουβῖνος ἀκούσας ὅτι οἱ Κριταὶ τοῦ Παντελιδείου ἀγῶνος ἔκριναν καὶ κατέκριναν τὰς ἀνορθογραφίας τῶν ποιητῶν ἀκυροῖ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τὴν ἀπόφασιν τῶν Κριτῶν ἕνεκα ὑπερβάσεως ἐντολῆς, διότι αὐτοὶ ἔλαβον ἐντολὴν νὰ ἴδοῦν μόνον ἂν τ' αὐγὰ εἶναι κλούβια ἢ γερὰ κι' ὄχι νὰ ἐξετάζουν τόνους, πνεύματα κι' ἀνορθογραφίαις, δηλαδὴ δουλειὰ ποῦ κάνουν μαθηταὶ καὶ δασκάλοι εἰς τὰ σχολεῖα.

Ὁ Κουκουβῖνος ψαρεύει δύο διαμάντια ἀπὸ τὸ πρὸς αὐτὸν [illegible] τοῦ Κρόνου — Ὄχι ὃν ἐλεγεῖον τὸ ἕνα εἶναι «τὰ χρυσᾶ χειλάκια τ· του» γιατὶ τὰ χείλη του δὲν εἶναι χρυσᾶ, εἶναι ὅπως εἶναι ὅλου τοῦ κόσμου, δηλαδὴ ἀπὸ δέρμα, ὑμένα, νεῦρα κλπ., τὸ δὲ ἄλλο ὅτι ὁ ᾅδης ἔχει περιστέρια πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἀναφέρει ὁ Δάντης, ὅστις δίδει λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ Ἅδου καὶ γοῦ δὲν λέγει διὰ πετούμενα. Ἂν, προσθέτῃ, ποιητικῇ ἀδείᾳ ὁ Κρόνος ἐννοῇ τὸν Ἅδην εἰς τὰ Ἠλύσια ἢ τῶν μακάρων τὰς νήσους, πάλιν παρατηρεῖ, ὅτι κανεὶς ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς δὲν ἀναφέρει ὅτι εἰς τὸν Ἅδην εἶναι πουλερικά, καὶ ἐπειδὴ τοῦ παραπονεῖται πῶς δὲν ἀπήντησεν εἰς τὴν περὶ τοῦ πλανήτου Κρόνου ἐρώτησίν του, τὸν εἰδοποιεῖ ὅτι τὸν Κρόνον μὲ τοὺς δακτυλίους του καὶ τοὺς 7—8 ἀκολούθους ὡς δορυφόρους ἀνεκάλυψεν ὁ Ἑρσχελος εἰς τὰ 1791. Διὰ πλείονας πληροφορίας καὶ περὶ ἀποστάσεως τούτου ἀπὸ τὸν Ἥλιον τὸν παραπέμπει εἰς τὸν κ. Αἰγινήτην, διότι ὁ Κουκουβῖνος δὲν παραδίνει προσοχὴ στ' ἀστέρια, τὰ ὁποῖα χορεύουν τὸν Ντερλέσικο χορὸ· κατ' ἀναλλοιώτους νόμους τῆς ὑψίστης Μηχανικῆς χωρὶς νὰ ξέρουμε τί δουλειὰ κάνουν καὶ χωρὶς νὰ εἶναι ἐλπίδα ὅτι θὰ τὸ μάθουμ' ἐμεῖς... οἱ γιγαντιαῖοι σκώληκες τῆς γῆς.

Ὁ Κουκουβῖνος κουτσὰ-στραγὰ ὡς τώρα κάνει τὸν ἀνοιχτομάτη, ἐκπληρῶν καθήκοντα τιμητοῦ ἄνευ ἐντολῆς καὶ ἁρμοδιότητος, ἀφοῦ κανεὶς δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα . . . τῆς πέννας του νὰ τοῦ εἰπῇ ὀρθὰ-κοφτὰ «κάτσε κάτω, ἢ ὅπως εἶπ' ὁ Κορίνθιος Ἀδάμαντος πρὸς τὸν γυιὸ τοῦ Νικοκλέους καὶ Ἀβροτόνου «οἱ προεξανιστάμενοι ραπίζονται. Ἠοιώθει λέγει τὸ κοτράγιό του ὡς ποῦ φθάνει, καὶ δὲν τὸ πέρν' ἀπάνω του, ἀλλὰ ὡς νὰ βρεθῇ ἕνας, νὰ τοῦ τρίψῃ τὴ μούρη, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ τὸν εὐχαριστήσει, τραβάει ἐμπρός, διότι ξέρει ὅτι «'σ τῶν στραβῶν τὴ χώρα ὁ μονόφθαλμος βασιλεύει» ἢ ὅπως ἔλεγαν οἱ Ἑβραῖοι «διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνδρα ἐν Ἱερουσαλὴμ Δεβέρα ἐβασίλευσε»· καὶ ὡς νὰ βρεθῇ—τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι οὔτε δύσκολον οὔτε ἀδύνατον, νὰ τοῦ εἰποῦν ὅ,τι καὶ ἡ Ἀλκμήνη 'στὸ μοσχογέννητο γυιόκα της «οὔπω μελαμπίγω τετύχηκας» θὰ ἐκπληροῖ κατὰ σιωπηρὴ ἐνοχὴν καθήκοντα τιμητοῦ, ἂν καὶ δὲν ἔχῃ πατέρα τῆς Πίζας ἢ τῆς Περγάμου· αὐτὰ ὅλα τὰ λέει γιατ' ἔκαμε φτερὰ κι' ἐπέταξ' ἀπ' τὴ χαρά του, σὰν εἶδε σ' τ' Α. Ο. Δ. Ο. κάποιο ἰσοδομικό, ἢ ὅπως λέει ὁ Ἀνατολίτης 'σ τὴ Βαβυλωνία ζουμπουρλούτικο, διήγημα τοῦ κ. Καρκαβίτσα δὲν θὰ παραξενευτῇ, διότι καὶ ὁ γέρω Κουκουβῖνος ὅστις ἀνάγινώσκει ἀκορέστως τὰ διηγήματά του. ἂν καὶ ποτὲ ὁ ἴδιος δὲν ἔγραψε τοιαῦτα, γιατὶ ὅπως ἔλεγ' ὁ Γέρως τοῦ Μοριᾶ «κάθε τέχνη θέλει τὸ μάστορη της» ἐὰν τὸν παρακαλέσῃ νὰ γράφῃ σ' τ' Α. Ο. Δ. Ο. συχνότερο,—τὸν θέλει γιὰ μοδέλο τῶν ἀπτήνων νεοσσων— διηγηματογράφων ὁπως ὁ Κάτουλος προέτρεπε τοὺς Ρωμαίους νὰ μιμοῦνται τοὺς Ἕλληνας.

Ὁ Κουκουβῖνος τὴν περὶ Λειβαδόστρας ἑρμηνείαν τοῦ κ. Ζήτα Κροῦπ, θέτει ὑπὸ κάθαρσιν εἰς τὸ Λαζαρέτο... τῆς λογικῆς, διότι στρωμένα λειβάδια δὲν ξέρει νὰ εἶναι πουθενά, γιὰ νὰ δώσουν τ' ὄνομά τους, καὶ διότι τοῦ μυρίζει πῶς τὸ ὄνομα εἶνε μισὸ Ἑλληνικὸ καὶ μισὸ Φραγκικο, Λειβαδιὰ—ἡ χώρα καὶ Ὄστρια—γνωστὸς νοτιοανατολικὸς ἄνεμος.

— Ὁ Κουκουβῖνος γονοῦται τὸ φίλο του κ. Ν. Παλαμᾶν νὰ τοῦ εἰπῇ γιατὶ τοὺς Βαλτινοὺς τοὺς λένε «Ντέλιδες» καὶ «Μονόμματους»· τοῦ δίδει δὲ καὶ ποδηλατικὸν ραντεβοῦ εἰς τὸν Πευκιᾶ... τῆς ἁγίας Ἄννας.

—Ὁ Κουκουβῖνος συγχαίρει τὴν Ἐλπίδα Καλογεροπούλου διὰ τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὄνειρον» διήγημά της, τὸ ὁποῖον εὑρίσκει πολὺ ὄμορφο, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι καὶ ἔξοχο 'σὰν ἐκεῖνο τοῦ Λουκιανοῦ, ποῦ τοῦ τῆς ἔβρεξ' ὁ μητροπάτωρ μπάρμπας του μὲ τὴν μαναβέλα ἢ σὰν τὸ ἄλλο ποῦ διηγεῖται ὁ Πρόδικος διὰ τὸν Τιρύνθιον ἢ Βοιωτὸν Ἡρακλέα.

Ὁ Ντοτόρος τοῦ Α. Ο. Δ. Ο. εἰς τὸν ἐν Κορίνθῳ παραθερίζοντι χάριν τῆς ὑγιείας του κ. Μαγκανὰρα στέλλει τὴν ἑξῆς συνταγήν.

Λάβε·

Φλοισβήτιδος αὔρα κιβ. μ. 3.000,000
Ἀναξαγιρήτιδος » » » 25,000
Οἰνιήτιδος σταγόνας 30,000

Μίξον καὶ λάμβανε κατὰ εἰκοσιτετράωρον.

Γενικῶς δὲ τῷ συνιστᾶ ὅ,τι καὶ οἱ παλαιοί τε πόρρω Διὸς—κεραυνῶν καὶ ἀποχὴν ἀπὸ τὰ ψητὰ—ἢ βραστὰ αὐγά, τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις ὡς ὀμελέτα μὲ μηράκια βατράχων ἐὰν καὶ ὁ κ. Φῶτος Γιοφύλλας τὸ ἐγκρίνει.

Ὁ Κουκουβῖνος εὐχαριστεῖ μὲν τὸν κ. Α. Νταΐτσα διὰ τὰ κοπλιμέντα του, ἀλλὰ τῷ προσθέτει ὅτι «τ' ἀρκοῦδι μὲ μυῖγες δὲ χορταίνει, καὶ ἀπὸ τὰ κοπλιμέντα προκρίνει νὰ μπῇ κι' αὐτὸς μέσ' τὸ Σαλόνι, νὰ πιαστῇ εἰς τὸ χορὸ, καὶ νὰ μᾶς εἰπῇ τὸ χωριό του.

Ὁ Κουκουβῖνος ἐπαναλαμβάνει νὰ εἴπῃ εἰς τὸν φιλαράκο του κ. Φῶτον Γιοφίλλην ὅτι 'στὸ ταξείδι του ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὡς τὰ Σάλονα ἠὗρε δύο ἀνακριβείας τὴν μὲν γεωγραφικὴν διότι ὁ ἐγγύτερος πρὸς τὴν Ἀράχωβον σιδηρ. Σταθμὸς τῆς Χαιρωνείας ἀπέχει ἐκείνης πέντε ὥρας ἡ Ἀράχωβα δὲν φαίνεται καὶ Καραϊσκάκη δὲν ἔσμιξε, ἡ δὲ ἱστορικὴ διότι εἰς τὸ χάνι τῆς Γραβιᾶς καὶ μὲ τὸν Ὀδησέα Ἀνδρίτσου—αὐτὸ εἶναι προσθέτει παρεμπιπτόντος τὸ πραγματικὸν τοῦ Στρατηγοῦ, οὔτ' ὁ Θοδωράκης οὔτ' ὁ Γαρδικιώτης Γρίβας ἐπολέμησαν, ἐκτὸς ἐὰν ὁ κ. Γιοφύλλας ἔχει δική του ἱστορίαν.

Ὁ Κουκουβῖνος εἰδοποιεῖ τὸν κ. Ζῆτα Κροῦπ ὅστις γνωρίσει τὴν γῆν τοῦ Πυρὸς τὸ Βλαδιστόη καὶ το χωριὸ τοῦ Κουκουβίνου ὅτι μπορεῖ νὰ πάθῃ διότι γνωρίζει κατι τί ὅ,τι ἔπαθε καὶ κάποιος ἀνατολίτης ὅστις ξενίσας ἕνα βασιλέα ποιὸν δὲν θυμᾶται αὐτὴ τὴ στιγμὴ, ἀτυχίσαντα εἴς τινα μάχην, ἔχασε τὸ κεφάλη του, διότι ἀναχωροῦντα τὸν βασιλέα τὸν ἐνεθάρρυνε, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελε νὰ γνωσθῇ ὁ βασιλεύς.

Ὁ Κουκουβῖνος παρακαλεῖ τὸν κ. Μπάμπην Ντερουὰ καὶ Δημητριάδην, ἂν καὶ τοῦ μυρίζῃ ὅτ' οἱ δυό τους εἶν' ἕνας ἀφοῦ ξέρουν τὸ Παλαμῆδι, νὰ γράψῃ καὶ γιὰ τὸ σποιχειὸ ποῦ κάποτε-κάποτε βγένει 'ς τὴν τάπια τῆς Μυγδαλιᾶς.

Ὁ Κουκουβῖνος βλέπων ὅτι ὁ κ. Καφφὲλ θέλει γκρίνια καὶ μὴ γνωρίζων οὔτε τὸν ἄνδρα καὶ τὸ γιατί, ἐνθυμεῖται μιὰ παροιμία «Μαλλώνουμαι γειτόνισσα ; 'Σ τ' ἀτζάλι στέκω!» δι' ὃ καὶ παρακαλεῖ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. νὰ δημοσιεύσῃ ὄχι μόνον τοῦ Σαφφὲλ ἀλλὰ καὶ παντὸς ἄλλους τὰς ἐναντιογνωμίας, τὰς ὁποίας θέλει σοβαρὰς, ὅτε εἴν ἕτοιμος νὰ μάθῃ τὸν καθ' ἕναν «πῶς τὸ τρίβουν τὸ πιπέρι τοῦ διαβόλου οἱ καλογέροι».

Ὁ Κουκουβῖνος ἀπὸ τὸ εἰς πεζὸν-δηλαδὴ ἄνευ μέτρων ποίημα τοῦ κ. Νάτζη πρὸς τὸν Ἀπρίλη, παρατηρεῖ, ὅτι πρασινάδα δὲν ἔχουν οἱ κάμποι τὸν Ἀπρίλη μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ φθινόπορο μετὰ νὰ πρωτοβρόχια.

Ὁ Κουκουβῖνος εἰδοποιεῖ τοὺς ἐν τῷ Σαλονίῳ ὅτι ἡ Δ-νὶς «Ναυαγὸς τῆς Ζωῆς» ἀπὸ α'. Ὀκτωβρίου, πετάει τὰ φουλάρια, πούφια πλισέδες ρουσία, δαντέλλες καὶ τ' ἀραχνοῦφῆ τρὰνς-παρὰν, καὶ φορεῖ, ἀρβύλες, σκιλέαν, ἀμπέχονον καὶ πηλίκιον μετὰ στέμματος, διότι ἐφωράθη ὅτι εἶνε.... ἄντρας μὲ μουστάκια.

Ὁ Μενελὶκ διαβιβάσας τὰ σεβάσματα στὸν Κουκουβῖνον τοῦ λέγει, ὅτι τὸ Κεντρὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Τρίπολιν, ὅπου θὰ παραδώσῃ ὁ Βασιλιᾶς τὴν σημαίαν. Ἐπίσης τοῦ λέγει, ὅτι τοῦ ἀπέστειλε προχθὲς τὰ «Α.Ο Δ.Ο.» ἐκτὸς τοῦ προπαρελθόντος, ὅπερ δὲν ἐβγῆκε ἕνεκα γνωστῶν λόγων. Ἐπίσης τοῦ λέγει ὅτι τὸ κλισέ του ἑτοιμάσθηκε διὰ τὸ προσεχὲς «Α.Ο.Δ.Ο.».

Ὁ Μενελὶκ μὲ τὸ Κεντρὶ πήρανε λαχεῖον καὶ ὑπόσχονται στὸν Κουκουβῖνον, ὅτι μετὰ τὴν ἐκκύβευσιν θὰ τὸν πάρουν καὶ αὐτὸν εἰς τὸ ἀνὰ τὴν Εὐρώπην ταξείδιόν των.

Τὸν παρακαλεῖ ἐν τέλει ὅπως στείλῃ τίποτε καὶ γιὰ τὸ Α.Ο.Δ.Ο.

Ὁ Μενελὶκ ρωτάει τὸν Ζήτα Κροὺπ εἰς Θήβας, ἔμαθε ἂν οἱ πατριῶταί του ἔβαλαν τὰ σκυλιὰ κι' ἔραγαν τοὺς Ἰταλοὺς ποδηλάτας. Αὐτὸ δὲν τὸ ἔγραψε στὴν ἀντιπόκρισίν του.

Ὁ Φῶτος Γιοφύλλης συγχαίρει τὸν κ. Νικ. Ἀγκωνιάτη γιὰ τὸ προεδρικὸ ἀκι του ποῦ τόσο τὸ ρεκλαμάρει· (ὁ νοῶν καὶ «Πρόοδον» διαβάζων νοήτω !)

Ὁ κ. Σ. Σταμ. ἀπαντᾷ εἰς τὸν κ. Φῶτον Γιοφύλλην ὅτι τὸν εὐχαριστεῖ γιὰ τὰ συγχαρητήρια καὶ ὅτι εἶνε καὶ θὰ μείνῃ ἐρασιτέχνης γελοιογράφος μὴ σκεπτόμενος νὰ φέρῃ εἰς φῶτα τῆς σοφίας του πουθενά. Εἶνε τόσο βαθειὰ ριζωμένος στὸ ρωμαϊκο χῶμα ὥστε τὴν Εὐρώπη μπορεῖ νὰ τὴν σκέπτεται μόνον γιὰ ἕνα ταξειδάκι ἀναψυχῆς· —τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν θὰ γίνῃ καθὼς βλέπω—δυστυχῶς ποτὲ—καὶ ὄχι γιὰ ἐγκατάστασι.

Α.Ο.Δ.Ο.

Ὀκτὼ κυβικὰ μέτρα χιόνος παράγουν ἓν κυβικὸν μέτρον νερό.

Σαράντα τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς γῆς εἶνε γεωργοί.

Ἕνας κυκλὸν δύναται νὰ ἔχει διάμετρον 100—3000 μίλια (160—4900 χιλιομ.) Ἡ συνήθης διάμετρος εἶνε 1000—2000 μίλια.

Ὁ καιρὸς λέγεται εὔδιος καὶ γαλήνιος ὅταν ὁ ἀὴρ δὲν κινεῖται· μὲ ταχύτητα μεγαλειτέραν τῶν τριῶν μιλ. τὴν ὥραν· ὅταν ἔχῃ ταχύτητα 34 μιλ. εἶνε ἰσχυρὰ αὔρα, ὅταν 40 εἶνε ἄνεμος, 75 θύελλα καὶ 90 καταιγίς.

Ἡ Γαλλία ἵδρυσε τὸ μονοπώλιον τοῦ καπνοῦ τὸ 1961 καὶ εἰσπράττει τώρα ὑπὲρ τὰ 300 ἑκατομμ,

Ἡ Λίλη ἔχει τὴν μεγαλειτέραν καπνοπαραγωγὴν τῆς Γαλλίας μὲ 6 χιλ τόνν. καπνοῦ κατ' ἔτος.

Κατάπτωσις τοῦ βαρομέτρου δὲν σημαίνει ἀναγκαίως βροχήν. Τὸ βαρόμετρον κατέρχεται καὶ ἕνεκα τῆς ζέστης ἢ τοῦ ἀνέμου καὶ βροχῆς. Ἀνέρχεται δὲ ἕνεκα τοῦ ψύχους, τῆς ξηρασίας καὶ τοῦ εὐδίου καιροῦ.

Τὸ 1876 ὑπῆρχον 200 τηλέφωνα εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ 380 εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας. Σήμερον μία μικρὰ πόλις ὡς ἡ Γένουα ἔχει 3000 τηλέφωνα.

Ἀπεδείχθη ὅτι αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες τῶν ἐγκληματιῶν γυναικῶν εἶνε ἀναλόγως πολὺ μεγαλείτεραι ἐκείνων αἱ ὁποῖαι δὲν διέπραξαν κακόν τι.

Κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα αἱ ἐκρήξεις τῶν ἡφαιστείων ἐτάραξαν τὴν γῆν μέχρι τοιούτου σημείου ὥστε ἀνεφύησαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν θαλασσῶν 52 νέαι νῆσοι.

Κατὰ τοὺς χρόνοτς τῆς Ἐλισσάβετ τῆς Ἀγγλίας, ἦτο ἔθιμον οἱ προσκεκλημένοι νὰ μεταβαίνουν εἰς τὰ γεύματα μὲ τὸ κουτάλι των εἰς τὴν τσέπη.

Η ΓΩΣΣΑ ΜΑΣ

Διόρθωσις λαθῶν

Εἰς τὸ φύλλον τῆς 14)1 1907 ὅπου ἐδημοσιεύθησαν τὰ περὶ ἀρχαίων ὀνομάτων καὶ λέξεων σωζομένων μέχρι σήμερον ἐν Ἠπείρῳ, παρεσήφρυσαν λάθη τινὰ τὰ ὁποῖα ὡς σπουδαίως ἀλλοιοῦντα τὴν ἀλήθειαν σπεύδω νὰ διορθώσω.

Εἰς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «*Τόμαρος*» ἐδημοσιεύθη: «Τόμαρος» (κοινῶς *Μιτσικέλι*) ἐνῷ πράγματι εἶναι τὸ κοινῶς «*Ὀλύτσικα*» εἰς τὸ ὁποῖον ὅρος ἔκειτο ἐγγὺς τὸ πάλαι ἡ Δωδώνη μὲ τὸ πολυθρήλιτον μαντεῖον της.

Ἀστέριος

ΤΥΠΟΙΣ "ΑΥΓΗΣ ΑΘΗΝΩΝ,, — 1386